

Título: Colònies d'estiu i escoltisme a Catalunya.

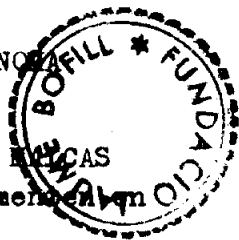
**Autor: Institut Catòlic d'Estudis Socials de
Barcelona (I.C.E.S.B.). Laboratori de
Sociologia; Modest Reixach Pla; Anna
Parés; Joaquim Fradera ; Miquel Miranda ; Rafael
Vidal**

Fecha: 01/01/1978

Número: 0148

LABORATORI DE SOCIOLOGIA (ICESB)

LA TELEVISIO EN LA CATALUNYA AUTONOMA

treball dirigit per MANUEL PARÉS I MAICAS
amb la col.laboració dels autors que s'esmenten
cada capítol

PLANTEJAMENT, per Manuel Parés i Maicas

10 pàgs.

PRIMERA PART - PERSPECTIVA GENERAL

- I. Perfil sociològic de Catalunya respecte a la televisió, per Manuel Parés i Maicas, amb la col.laboració de Joaquim Guzmán i Carme Martínez 18 "
- II. - Evolució històrica de la televisió a Espanya i a Catalunya, per Josep Maria Baget Herms 44 "
- III. - La Televisió en els textos constitucionals, per Manuel Parés i Maicas 13 "
- IV. - Estudi sociolingüístic de cara a una futura televisió catalana, per Jordi Berrio 31 "

SEGONA PART - RTVE i RTVE A CATALUNYA

- I. - Estructura de Televisió Espanyola, per Agusti Fancelli Pardo, Miquel Gómez Benosa i Ignasi González de la Fuente 36 "
- II.- RTVE a Catalunya, avui, per Sergi Schaaff i Elisabet Garcia 36 "

TERCERA PART - ELS PARTITS POLÍTICS I LA TELEVISIÓ, per Manuel Parés i Maicas

- I.- Els partits polítics estatals i la televisió estatal 19 "
- II.- Els partits polítics a Catalunya i la televisió catalana 34 "
- III. - La Llei de l'Estatut de Ràdio i Televisió 11 "
- IV. - Dues iniciatives importants 7 "

QUARTA PART - Una proposta de model de televisió per la Catalunya autònoma, a càrrec de tot l'equip

Bibliografia 6 "

293

COL·LABORADORS: José González, Joaquim Parera, Jordi Peris, Ma dels Angels Serra

Procés de dades: Josep M. Villena, Jordi Vives

 Capítol I

 Capítol II

 Capítol III

 Capítol IV

 Capítol V

 Capítol VI

 Capítol VII

 Reflexions finals

 Apèndix.

 Index

 Informacions preliminars

Haure i potèst pèlles
 ampliant la C a G mpe de Alida
 y el resto a proporció

Edicions -
1.6 1974

Han intervingut en aquest estudi:

Promoció: Institut Catòlic d'Estudis Socials de
Barcelona

Direcció: Modest Reixach

Assessorament: Joaquim Fradera, Miquel Miranda, Rafael
Vidal

Execució: Anna Parés, Modest Reixach

Treball de camp: Jordi Caso, Francesc Clua, Jaume Costa,
Xavier Francès, Rosa Ma. Piqué, Josep
Ma Villena

Codificació: Montserrat Cunill, Margarida Elvira, Ma
José González, Joaquim Parera, Jordi Pe-
ris, Ma dels Angels Serra

Procés de dades: Josep M. Villena, Jordi Vives

colònies d'estiu
i escoltisme
a catalunya

45 u/m. 20x
u de l'acte c.

Revisió anterior

resultats d'una enquesta
a caps i monitors
barcelona 1977

laboratori de sociologia de l'icesb

publicacions de la fundació jaume bofill
barcelona 1978

2. 1978 fundació.

INFORMACIÓ PRÉZUMIVA

Abans de presentar els resultats de l'estudi sobre caps escoltes i monitors de Colònies, hem cregut d'interès oferir algunes dades sobre la història, el mètode i els efectius de l'Escoltisme i les Colònies. Són les notes que segueixen, redactades per les mateixes institucions.

Reduït del llibre
de la pàgina 3

I ESCOLTISME

Visió de l'Escoltisme i del Guiatge Catalans des del seu naixement als anys 70

No es tracta de fer una història de l'Escoltisme i el Guiatge catalans des del seu naixement fins als anys 70, sinó de donar una visió del seu paper a Catalunya al llarg de tot aquest temps.

Intentarem fer-ho a través d'alguns paràgrafs escrits per en Josep M. Martorell amb ocasió de la celebració del 20è aniversari de la mort de Mn. Batlle. L'article sencer, llegit el 25 d'abril de 1976 a Montserrat, el trobareu a la Circular de Mn. Batlle del mateix any.

1. Tots ho sabem. L'Escoltisme havia aparegut a Anglaterra a començaments de segle a iniciativa d'un general, Baden Powell, que en deu anys fa el pas decisiu de militar a educador.

El 1897 a l'India entrena els seus soldats a esdevenir bons exploradors militars. El 1899, en el seu llibre "Aids to scouting" escrit per a l'exèrcit, fa ressaltar el valor pedagògic de la vida dels peoners i exploradors.

El setge de Mafeking (1900), seguit amb interès per l'opinió pública, el fa popular, sobretot entre la gent jove, per l'èxit que té en confiar les responsabilitats d'una sèrie de tasques auxiliars als nois de 12 i 13 anys.

Ha descobert un dels elements més significatius i característics del futur Escoltisme: la confiança en la responsabilitat dels adolescents.

El 1902 constata l'èxit de "Aids to scouting", utilitzat en algunes associacions d'adolescents que aprofiten el lleure amb finalitats educadores, i decideix de refer-lo no pensant en l'exèrcit sinó en els nois.

Vol confrontar les idees amb les realitats i fa una experiència al campament de Brownsea, prop de l'illa de Wight, l'estiu de 1907. Content del resultat, escriu, el 1908, una proposta directa als nois: són uns fascicles mensuals que, reunits en el llibre "Scouting for boys" esdevindran l'eina bàsica i decisiva del futur Escoltisme.

El 1910, a instàncies del rei Eduard VII i per la volada que havia pres el moviment escolta, Baden Powell deixa l'exèrcit per dedicar-se exclusivament als seus nois.

L'Escoltisme havia nascut en el món masculí, però de seguida s'hi interessaren noies. Va quedar patent en una manifestació escolta anglesa del 1909 al Crystal Palace de Londres. Baden Powell es començà a preocupar en l'adaptació del mètode per a les noies, però el moviment femení -les Girls Guides- no arrencà fins que, després del seu casament el 1912, la seva dona se n'ocupà.

2. L'Escoltisme a Catalunya

El naixement de l'Escoltisme a Catalunya, cal situar-lo el 1912, any en que es formen els "Exploradores Barceloneses" els quals passaran a ser una secció local dels "Exploradores de España" el 1914. Al seu Comité Directiu hi figuren gent de l'alta societat local, deslliats del moviment catalanista de l'època.

Aquesta iniciativa no va arreglar al nostre país pel seu color militarista i de lligam a unes directrius centralistes pel que es refereix als "Exploradores".

Un altre intent, el dels "Jovestels de Catalunya", lligat al CADCI, sindicat d'orientació catalanista i esquerrana, no va tenir tampoc èxit al no estar inserit en els corrents polítics dominants, ni en l'empenta cívico-cultural de l'excursionisme i les noves experiències pedagògiques.

3. L'Escoltisme català

Josep M. Batista i Roca és l'home que galvanitza des d'un altre cantó i al llarg d'una sèrie d'anys una nova institució d'Escoltisme. Pels seus estudis universitaris (filosofia i dret) va sovint a Anglaterra abans i després de la guerra europea i coneix i s'interessa pels escoltes anglesos que ha vist actuar. Es documenta amb un bon lot de publicacions.

A través del Secretariat de Coordinació de Treball Excursionistes, de CEC, Batista i Roca comença un periple de centres excursionistes de barris i pobles per orientar les activitats de les seves seccions juvenils cap a les pràctiques escoltes. L'ambient era molt favorable. Hi havia nequit per un renaixement cultural i cívic; per això s'havien iniciat aquestes seccions infan-

tils en els anys difícils de la dictadura i l'oferiment del mètode escolta per Batista i Roca no podia sintonitzar millor. La Federació d'Estudiants Catòlics havia promogut el 1928 un debat públic sobre el que podia ser més important per un poble: si el cultiu de la intel·ligència o del caràcter.

Així aquest Escoltisme genuïnament català va quedar clarament marcat per aquest tret, i va trobar immediatament ressò en molts grups de jovent arredossats a centres excursionistes, entitats recreatives i instructives o de caire religiós, tant de Barcelona com d'altres poblacions catalanes. A poc a poc varen anar creixent els grups i el nombre d'activitats diverses, com els curssets per a Guies Excursionistes, fins a desembocar en un Primer Campament General de Guies Excursionistes i Minyons de Muntanya el 1928 al Papiol, com a constatació comuna que un nou moviment de formació de nois havia nascut. Eren els "Minyons de Muntanya".

El 1933, sectors provinents dels "Exploradores", preocupats per la manca d'arrelament a Catalunya d'aquesta associació i per la seva dependència d'un organisme d'àmbit estatal, s'escindeixen i formen els "Boy-Scouts de Catalunya". Tenim, doncs, dues associacions que practiquen Escoltisme masculí català: Minyons de Muntanya i els Boy-Scouts de Catalunya. Ambdues s'unifiquen l'any 1936 per imperatius d'una situació difícil com va ser la provocada per l'esclat de la guerra civil espanyola.

Les "Girl Guides" s'havien fos poc després de néixer el 1913. Ara, tant prop dels grups de Minyons de Muntanya com dels "Exploradores" havien nascut de nou grups de noies que practicaven també el mètode escolta. Les dificultats que les famílies posaven al fet que noies soles sortíssin d'excursió i acampessin ralentien el procés de creixement de les associacions femenines, però l'any 1932 era constituïda la "Germanor de Noies Escoltistes" que pren després el nom de "Germanor de Noies Guies", paral·lela a la Germanor de Minyons de Muntanya i, de les "Muchachas Exploradoras" que havien nascut prop dels "Exploradores", en surt l'associació de "Girls Scouts de Catalunya", paral·lela als Boy-Scouts. Sempre són minoritàries en relació a les organitzacions de nois, però no deixen de créixer i d'actuar amb una certa sincronització.

L'any 1934 la Generalitat passa sota el seu patronatge els Boy-Scouts de Catalunya per a "facilitar-ne la total catalanització" i, més endavant, la "Germanor de Guies Excursionistes",

la "Germanor de Minyons de Muntanya" i la "Germanor de Noies Guies" per tal de salvaguardar "l'obra educadora de la joventut per elles realitzada". El valor de la formació del caràcter, que és un dels objectius bàsics de l'Escoltisme de Baden Powell, és especialment apreciat pels responsables de les institucions pedagògiques d'aquell moment.

4. Després de la guerra

La guerra del 36-39 va fer canviar el rumb de les coses. Els escoltes es dedicaren, per damunt de la tasca pedagògica, a fer servei cívic i d'ajuda a la població. Però la guerra es va perdre i amb ella es perdé tot l'edifici bastit sobre l'Escoltisme.

Malgrat tot, la tasca feta abans havia estat prou feconda perquè de mica en mica s'anés lluitant des de les catacombes per anar tornant a fer surar la realitat de Catalunya, difícil de definir, però que d'alguna manera havia estat assolida.

L'Escoltisme i el Guiatge en aquestes primeres lluites de la resistència hi tingueren un paper, jo penso molt rellevant. Mn. Batlle que havia passat part de la guerra civil a Suïssa i altra part a Deva va tornar a Barcelona, però fins el 1940, després d'una llarga malaltia, no pot tornar a muntar activitats escoltes.

Un grup reduït d'antics responsables pensa amb autèntic sentit de servei a Catalunya que seria bo de reprendre globalment l'Escoltisme i el Guiatge. A partir de 1943 comencen a parlar-ne. Els escoltes volen continuar, com a signe integrador, sota el patró d'unificació que l'Escoltisme havia assolit els anys 36-37. El 1945 reprenen conjuntament activitats, sobretot de formació de caps que serveixen als diversos agrupaments que, recolzats en una institució o altra, intenten de tornar a fer Escoltisme.

Tot són activitats clandestines amb la qual cosa augmenten encara més les dificultats. Mossèn Batlle és volgut i acceptat en els successius consells de la institució escolta. L'Estat havia dotat al país d'una sola organització oficial de la joventut, el "Frente de Juventudes", però de cap manera no s'hi podien ni volien acollir els escoltes que maldaven per a fer re néixer aquell esperit de catalanitat i consciència de poble que amb la derrota de la guerra havia quedat aixafat, soterrat i es maperdut.

L'evolució del Guiatge va seguir una línia semblant. Cap el 1946 algunes unitats varen reprendre vida i poc després la Germanor de Noies Guies i les Girls Scouts es varen reviscolar.

5. L'Escoltisme confessional

La vida de l'Escoltisme català a partir d'aquest moment és atzarosa i difícil i encara es complica més quan després de la mort de Mn. Batlle el 1955 aquells als quals ell havia encomanat de seguir vetllant perquè una tasca d'educació cristiana fós assumida per l'Església, aconseguixen que el bisbe de Barcelona creï el 1956 una Delegació Diocesana d'Escoltisme depenent de nom de l'acció catòlica. La situació és realment complicada, perquè si, d'una banda, la situació política del país reclamava de l'Escoltisme una trajectòria coherent, d'altra banda, la pluralitat d'opcions político-educatives que s'anaven fent conscients, la necessitat de trobar algun aixopluc per a sobrepassar l'estadi de clan destinitat era cada vegada més difícil de mantenir.

El setembre de 1959, a Montse-rat es reformen els estatuts de la institució unificada durant la guerra civil, els "Minyons de Muntanya-Boy Scouts de Catalunya", i neix l'Associació Catalana d'Escoltisme amb una estructura de tipus federatiu que pot preservar la unitat de l'Escoltisme al mateix temps que permet l'actuació autònoma de tres versions d'Escoltisme diferents per raons d'història i d'opció educativa. La presideix el Dr. Pere Gabarró.

6. L'establiment de relacions

Es important d'assenyalar que, tant l'Escoltisme com el Guiatge català, de sempre havien tingut la voluntat clara d'entesa amb l'Escoltisme i el Guiatge de la resta de l'estat espanyol. El Guiatge la va assolir més aviat.

L'any 1955 Guías de España, Germanor de Noies Guies i Girls Scouts varen signar un acord de creació de la Federació Guía de España (acceptada com a membre aspirant a l'Associació Mundial de 1957) que posteriorment, el 1962, va convertir-se, per realisme, en un Comité d'Enllaç representant del Guiatge d'Espanya a les organitzacions mundials i reconegut com a membre de dret l'any 1969.

Les temptatives de creació d'un Comité d'Enllaç de

l'Escoltisme varen tardar més a cristal·litzar. Després d'unes gestions no reeixides a les dècades dels 40, no va ser fins l'any 1969 que Scouts de España, Moviment Scout Catòlic i Escoltisme Català varen formalitzar un acord efectiu. Aquest Comitè d'Enllaç va ser membre de l'Escoltisme europeu a partir de 1971.

La diversificació del Guiatge, en el qual mai no es va produir la unificació que tingué lloc a l'Escoltisme durant la guerra civil, es manté sense tensions. A més dins el si de la Germanor l'any 1962 es reconeix el dret d'associació als agrupaments que sota el nom de "Guies Sant Jordi" volen fer Guiatge com a moviment d'església.

Aquest fet es produeix d'una manera normal, però ben aviat la situació es complica. Apareixen pros i contres semblants als que segueixen la creació de la Delegació Diocesana d'Escoltisme l'any 1956 i es crea un clima de tensió tal que Guies Sant Jordi ha d'esdevenir una associació independent. Enmig d'aquesta situació difícil, conseqüència dels mateixos condicionants que portaren l'Escoltisme a l'estructura federativa l'any 1959, ve l'establiment del Guiatge Català l'any 1965, que presideix inicialment Rosa Virós i assegura en endavant la coordinació de les diferents associacions guies.

7. Última evolució

Ara, al cop d'un bon feix d'anys, podríem dir que tant d'Escoltisme com el Guiatge han seguit fent el seu paper de llevat en la tasca de catalanització comuna. Malgrat el règim franquista no varen canviar mai en la seva essència, si bé les circumstàncies exteriors canviaren alguns dels paràmetres. Així com l'Escoltisme i el Guiatge dels anys 50 havien estat un dels pocs espais d'oposició per a la gent jove en el sentit de crear catalanitat i gent capaç d'assumir responsabilitats i de pensar i actuar per compte propi, els anys 60 els joves trobaren a la Universitat i en les accions polítiques clandestines altres possibilitats d'engatjament.

A partir d'aquesta època l'Escoltisme i el Guiatge van anar-se desplaçant sociològicament del centre de Barcelona i dels estaments més o menys acomodats cap a la perifèria, als pobles i a la gent de classe mitja baixa i del món obrer.

La dimensió social en molts diversos aspectes va anar

prenent gruix entre els valors que l'Escoltisme i el Guiatge proposaven als nois i noies. Els elements democràtics -de sempre en el mètode de B.P.- van anar prenent més relleu, fins i tot s'arribà en algun punt de desorientació en les propostes d'autogestió en la vida de les unitats -no perquè no fos un element pedagògic a incorporar sinó perquè no se'l sabia situar al seu lloc-. El progrés personal va perdre el regust de competència individual per a adquirir una dimensió autènticament personal amb els atributs de compromís i solidaritat que li són propis.

Els esforços per anar introduint la coeducació, encara que minoritaris en uns primers estadis, varen assolir més tard un eco molt ampli.

Gent procedent de l'Escoltisme i el Guiatge van ser presents a moltes de les activitats de signe reivindicatiu que amb més assiduïtat s'anaven produïnt.

Hom diu que, dels 500 delegats universitaris que el 1966 varen constituir el Sindicat Democràtic, gairebé la meitat procedien de l'Escoltisme i el Guiatge.

Molts dels nois i noies que anaven passant per les institucions de preparació de mestres i que omplien els quadres de les escoles privades que amb gran esforç intentaren un nou renaiement pedagògic, procedien també de l'Escoltisme i el Guiatge.

Per últim, sembla que és important de ressaltar el paper rellevant que l'educació política va anar prenent en aquests darrers anys que comentem. L'Escoltisme i el Guiatge tradicionalment s'han entès com apolítics. Això és cert en relació a l'adscripció dels moviments a un o altre partit. Però el que no és menys cert és que, per a una educació que apunta responsabilitats personals i de grup enfront de la vida del país, la dimensió política que tenen tots els afers públics no podia ser negligida i la preparació per entendre i respondre a aquesta dimensió tampoc. És per això que l'Escoltisme i el Guiatge català van assumir aquesta realitat i incorporaren l'educació política a les seves finalitats.

Fa vint anys, l'Escoltisme era ell. MOSSÈN BATLLE

Els darrers dies de novembre de 1955 els carrers de Barcelona presenciaren una estranya manifestació: cents de nois

acompanyaven un taüt embolcallat amb la bandera de Sant Jordi i una doble corona de llorer. Eren els Minyons que feien la darrera sortida amb el Mossèn.

I el Mossèn era ANTONI BATLLE. Amb ell havien plantat una creu a dalt de tot de la Pica d'Estats els mateixos dies que esclatava la Guerra dels Tres Anys. Amb ell havien recorregut tots els racons de la nostra terra; els havia ensenyat a plantar les tendes cada vegada més lluny, a alegrar les nits amb el foc de camp, a tocar la flauta i entonar cançons de tot el món.

El Mossèn era tot per als nois, però era també exigent: les coses li agradaven ben fetes, els caus endreçats, les responsabilitats serioses. Quasi es podia dir, en aquells dies difícils, que l'Escoltisme era ell.

Ell no va perdre el temps, planyent-se, sinó que, tornat al país, l'any 1939, engegà tantost l'Escoltisme, com si res no hagués passat. Alguns deien que intentava l'impossible, però ell creia que l'Escoltisme entrava pels peus, no es perdé en belles disquisicions. Senzillament, prengué la motxilla i convidà els nois i noies a anar a la muntanya, des d'on millor es podia veure la ciutat. Tornà a encendre el foc, feu jugar els seus minyons, els ensenyà noves cançons i sobretot compartí amb ells la fe en la nostra gent i cregué que demà -avui- aquests minyons se rien capaços de fer un país diferent.

No tots cregueren en el Mossèn. La seva obra era arriscada, però ell era un home ferm i valent. Quan calgué es mantingué en vetlla perquè el campament no fos assaltat. Estimà fins al final i per damunt de tot. El seu Escoltisme -l'obra de tota una vida- li proporcionà molts goigs i també molts sofriments. La malaltia s'apoderà del seu cos i agarrotà un a un els seus muscles. Els seus Minyons s'organitzaren per vetllar-lo, i això un mes darrera l'altre: ni un moment deixà de ser l'home de tremp, valent, que cregué que l'Escoltisme podia canviar el nostre país.

Vint anys després de la seva mort, tot l'Escoltisme i Guiatge a Catalunya creuen que Mossèn BATLLE féu molt per a l'Escoltisme i gràcies a ell Escoltes i Guies estem a punt de fer del nostre país aquella terra lliure, on els homes i les dones senten el gust per les responsabilitats i són capaços de fer-ne un poble que avança donant-se les mans.

MINYONS ESCOLTES/GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA. ESCOLTES CATALANS

Dins la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge, MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA són les associacions d'Església en l'intent d'aplegar els Agrupaments Escoltes i Guies que fan escoltisme a partir d'una opció de fe i d'anunciar Jesucrist en la vida escolta per fer créixer l'Església entre els nois.

MINYONS ESCOLTES DE CATALUNYA representa l'última etapa d'evolució de la manera de ser els agrupaments catòlics dins l'Escoltisme català. Abans de la desfeta de 1939, aquests agrupaments es movien dins la Germanor de Minyons de Muntanya i, arribat el cas, dins la institució unificada de l'Escoltisme Català. Després de la guerra, els agrupaments catòlics ressorgiren sobretot gràcies al tremp de Mn. Antoni Batlle. Fou ell qui lluità perquè la tasca d'educació cristiana fos assumida per l'Església. Un any després de la seva mort, neixen les Delegacions Diocesanes d'Escoltisme a Barcelona, Vic i Girona.

Els Estatuts de MINYONS ESCOLTES com associacions diocesanes foren aprovats pel Ple de la Conferència Episcopal Tarraconense amb data de l'11 de juliol de 1974. A nivell de l'Estat són vinculats al MOVIMENT SCOUT CATÒLIC. Són membres fundadors de la Conferència Internacional Catòlica d'Escoltisme.

GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA naixeren com associació l'any 1963 aplegant els agrupaments de la Germanor de Noies Guies, per a una més lliure i profunda actuació en el camp de la fe del Guiatge Català.

Els seus Estatuts Diocesans foren aprovats per la Conferència Episcopal Tarraconense el 18 de gener de 1975. Són membres del Comitè d'Enllaç del Guiatge a Espanya i de la Conferència Internacional Catòlica de Guiatge.

MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA són dues associacions amb personalitat jurídica pròpia que treballen conjuntament, tenint conjunts els seus òrgans de govern, com a intent educatiu de cercar i a la vegada desvetllar responsabilitat tant per a nois com per a noies i obrir camins de col·laboració a peu d'igualtat.

En l'actualitat, MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI

DE CATALUNYA són implantats a la totalitat de les diòcesis catalanes.

ESCOLTES CATALANS. El quinze de desembre de l'any 1974 té lloc a l'Abadia de Montserrat l'Assemblea Constituent d'ESCOLTES CATALANS.

Aquest acte és la culminació d'un procés d'apropament iniciat, ja des d'algun temps, entre diverses entitats escoltes de casa nostra.

I així, ESCOLTES CATALANS és el resultat de la fusió de les antigues institucions:

GERMANOR DE MINYONS DE MUNTANYA

BOY SCOUTS DE CATALUNYA

GERMANOR DE NOIS I NOIES GUIES

a les quals s'afegeixen, darrerament, la NOVA ESCOLTA DEL PAÍS VALENCIÀ i quatre agrupaments lliures més.

Prèviament a l'acte fundacional, totes les institucions esmentades, així com els dits A.E., acordaren aquesta unificació en les seves respectives assemblees extraordinàries. Fou, doncs, el fet, fruit d'una voluntat unànime i democràtica.

L'esperit que presidí aquesta unitat i que hi portà els qui la integraven fou, sens dubte, la visió conscient de la conveniència de donar a l'escoltisme català de caire laic (apolític i no confessional) el sentit de col.laboració unitària tan necessari en les manifestacions col.lectives del nostre poble.

L'AGRUPAMENT

L'Agrupament Escolta/guia és el conjunt de les diferents unitats de nois i noies que en un lloc determinat fan escoltisme.

L'orientació pedagògica dels Agrupaments ve donada pel Consell, format bàsicament pel Cap d'Agrupament i els Caps d'Unitat. En els Agrupaments de ME/GSJ de Catalunya, hi participa també el Consiliari.

Les Unitats agrupen els nois i les noies segons les edats i en nombre aproximat al 20-25 i amb 2 o 3 caps.

Les Unitats de Llops/Daines aplequen els infants de 8 a 11 anys. Els Ràngers -o Raiers-/Noies Guies són els de 12 a 14

colònies
d'estiu
i escoltisme
a catalunya
resultats d'una enquesta
a caps i monitors

publicacions de la
fundació jaume bofill
barcelona 1978

ampliada a 4 n/p.
del sistema de l'obra
fundada sobre base
en C. universitat

Portada 2. d'obra

ampliada a 4.5 n/p.
del sistema de l'obra
fundada sobre base
en C. universitat

anys; els Pioners/Caravel·les, els de 14 a 16 anys. En alguns Agrupaments hi ha grups de joves (Ruta, Branca Joves, TRUC i altres de nominacions).

Els Caps són joves, nois i noies a partir dels 18 anys. El Moviment organitza curssets de Formació anualment.

ELS MÈTODES EN L'ESCOLTISME

La metodologia emprada en les diferents unitats escoltes es basa en uns dinamismes fonamentals que són constant del Moviment des de la seva fundació. Podríem resumir-los, esquemàticament, en les cinc característiques següents:

1. El sistema de "patrulles"

Això vol dir que la pedagogia escolta es basa en el fet de potenciar els petits grups naturals, que poden ser equips de treball. Però també, més que això, són grups de vida, on hi ha una certa estructuració i un repartiment de tasques, decidida pels nois i les noies que en formen part. Entre ells hi ha un responsable escollit i tot un seguit de tradicions, noms, costums i activitats internes.

Les patrulles (aquest és el seu nom original, encara que avui en dia no és gaire emprat), són una peça clau en el mecanisme institucional que fa servir l'escoltisme. Constitueix un primer graó en l'aprenentatge de la convivència organitzada i en el procés de socialització personal. Per això té importància com a element pedagògic en les etapes dels més petits i, en canvi, a partir de 14 anys no és tan usual l'estructuració d'una unitat pel sistema de patrulles.

2. El progrés personal

En tota unitat escolta ha d'haver-hi un programa adaptat de creixement personal i de grup, tant en l'aspecte d'adquisició d'habilitats com en el de formació d'actituds. Aquest programa és gradual, d'acord amb l'edat dels nois i noies i adequat als centres d'interès que cada etapa planteja.

El progrés personal no va deslligat del progrés i la dinàmica que porta el grup, per tal d'evitar l'individualisme educatiu (encara que, formalment, hi ha d'haver una atenció individualitzada dels caps respecte a cada membre de la unitat).

Cal dir, també, que tot creixement de les pròpies habilitats, en el terreny que sigui, té un reconeixement formal per part del grup i no s'entén si no és per posar-ho al servei de tots. Això implica un cert estil de creixement que té una direcció ètica, la qual es presenta a la descoberta dels nois en forma de codi compreensible i construït per ells mateixos a través de l'experiència del grup (és el que s'anomena "Llei escolta").

3. El Compromís personal

Tota idea de progrés va lligada a unes fites de la vida del grup i a les erapes que va superant cada individu. Per això, en els moments decisius de la vida col·lectiva, coincidint amb el desig dels nois i noies de pertànyer voluntàriament a aquesta microsocietat al seu nivell, que és la unitat escolta, es realitza la formalització del compromís de la persona amb el grup i amb el codi de convivència acceptat (Llei). D'aquesta situació, sovint acompanyada d'algun ritual simbòlic adequat a la maduració psicològica de cada edat, se'n diu Promesa. La Llei i la Promesa són els eixos que presideixen la vida de les Unitats Escoltes.

4. L'acció

L'activitat de les Unitats és fonamental per a una pedagogia basada en l'acció. Aquesta acció és un joc en el ple sentit de la paraula. Un joc a través del qual els nois i noies prenen contacte amb la realitat i assagen les seves possibilitats. D'aquest joc se'n diuen diversos noms segons les edats: acció, operació, empresa, etc. i sempre té un ritme i unes etapes. Primer hi ha l'etapa de buscar i escollir l'activitat, després la de planificar i realitzar-la i, finalment, reflexionar conjuntament sobre les seves incidències. Això ofereix als Caps un marc d'observació i actuació indirecta en la dinàmica del grup, pressionant les situacions educatives i ajudant a assolir el progrés de què hem parlat, tant si la cosa va bé com si hi ha fracassos.

L'ambient on es realitza aquesta activitat és, fonamentalment, la natura, però també les ciutats i els locals de les unitats (cau).

El component imaginari del joc és més acusat en l'etapa de Llops/Daines, sovint basada en la vivència del Llibre de la Jungla o en altres contes. Més endavant, en el cas dels adolescents, el joc es fa més racional fins a adquirir elevats nivells de tecnificació.

5. La participació en l'Escoltisme i Guiatge mundials

Aquest és un factor que dóna, d'alguna manera, segell d'autenticitat a les associacions que practiquen el mètode escolta.

Hi ha una Organització Mundial del Moviment Escolta i del Guia (masculí i femení) amb unes Conferències Internacionals i Regionals (Europea, per ex.), uns Estatuts i una Constitució que defineix els mínims que comparteixen totes les associacions arreu del món quan volen fer escoltisme. Aquest àmbit fomenta l'internacionalisme, l'intercanvi i l'enriquiment mutu, donat que les experiències i les orientacions són diverses d'un país a l'altre.

Cada 4 anys s'organitza una trobada mundial per a nois/noies (12-16 anys), anomenada JAMBOREE.

CAPS DE MINYONS ESCOLTES/GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA

Cens 1976/1977

DEMARCACIONS	caps agrupament	Caps adults		total parcial	llobatons daines	Caps rangers noies- guies	Caps d'unitat, pioners cara- vel.les	joves	total parcial	TOTAL GENERAL
BARCELONA										
Barcelona I	21	11	25	57	86	63	41	3	193	250
Barcelona II	20	9	14	43	69	60	41	5	175	218
Barcelona III	20	10	19	49	75	57	36	6	174	223
Maresme	10	2	19	31	41	27	17	2	87	118
Vallès	13	6	12	31	64	50	44	5	163	194
Llobregat/Garraf/ Penedès	23	13	19	55	93	67	51	4	215	270
TOTAL PARCIAL	107	51	108	266	428	324	230	25	1007	1273
GIRONA	15	12	12	39	69	47	20	4	140	179
TARRAGONA	11	4	11	26	37	34	24	5	100	126
LLEIDA/SOLSONA/ URGELL	15	6	15	36	54	31	25	1	111	147
VIC										
Subdemarcació Vic	12	5	9	26	32	30	15	2	79	105
" Manresa	25	16	24	65	92	73	29	3	197	262
TOTAL PARCIAL	78	43	71	192	284	215	113	15	627	819
TOTAL GENERAL	185	94	179	458	712	539	343	40	1634	2092

II COLÒNIES, CASALS I CLUBS D'ESPLAI. ORÍGENS I DESENVOLUPAMENT

El fundador de les Colònies de Vacances fou un pastor suís, anomenat BION, d'origen camperol. Preocupat per les condicions en què vivien els infants de les classes menys dotades en el si de les ciutats, organitzà la primera Colònia, amb infants de Zurich, l'any 1876.

Aquesta iniciativa s'estén amb rapidesa per tot Europa. Les motivacions, objectius i enfocaments són diversos. Volríem destacar:

1. Portar els infants necessitats a fer una cura de salut.
2. Per "obra social". Amb els diners de la gent benestant organitzar Colònies per als nens pobres.
3. Integrar els infants de ciutats i els infants de medi rural.
4. Treballar aspectes educatius. Les Colònies com a ocasió per aprendre coses.

Aïlladament o combinades, aquestes són les motivacions que impulsaven els primers promotors de Colònies.

A l'Estat Espanyol se celebrà la primera Colònia l'any 1887, en què el "Museo Pedagógico de Madrid" l'organitzà amb 18 infants.

La Societat Barcelonesa d'Amics del País crea, l'any 1893, les seves Colònies Escolars en què hi participaren 82 nens i nenes.

En un moment en què el retrobament nacional de Catalunya propiciava una forta activitat en tots els camps del quefer humà, els nostres millors pedagogs treballaren seriosament aquestes activitats d'estiu per a infants i adolescents.

L'any 1906, la Comissió de Govern proposà al Consistori de Barcelona la creació de Colònies Escolars Municipals. Aquell mateix any s'organitzaren 6 Colònies de 20 places cadascuna. Iniciat aquest procés, l'obra de Colònies creix i amplia el seu camp d'acció: Colònies per a infants, per a aprenents, Colònies permanents, Semicolònies, Banys de Mar...

L'orientació de les Colònies de l'Ajuntament de Barcelona queda reflectit en aquest fragment d'una de les memòries: "... al costat del caire d'institucions per al millorament físic dels infants, un contingut educatiu i social molt acusat; de ma-

nera que els grans avantatges que per a la formació espiritual dels infants ofereix la vida en plena naturalesa, en un medi nou, i la reglamentació ordenada compatible amb l'ambient familiar que ha de respirar la Colònia, no siguin desaprofitats, sinó utilitzats fins a treure'n el rendiment màxim".

Aquest nou medi educatiu és treballat amb il·lusió per la iniciativa pública i la privada. Moltes foren les institucions (culturals, recreatives, cíviques, religioses,...) que promogueren les seves pròpies Colònies amb diversitat d'enfocaments però amb un interès comú: fer de les Colònies un estri al servei del desenvolupament global dels nostres infants.

Es de destacar, també, l'aparició d'una obra genuïnament gironina: els Casals d'Estiu. Animats per seminaristes durant les vacances, funcionaven a moltes poblacions del Bisbat de Girona.

La guerra civil estroncà, totalment, aquesta florida de les nostres institucions al servei dels infants.

El 9 de maig de 1940 va sortir una disposició que prohibia a Ajuntaments i Diputacions l'organització de Colònies Escolars.

Tornar a començar no fou senzill; amb la desfeta de les institucions desaparegueren les activitats.

L'Església catalana assumí la represa per contrarrestar els aires totalitaris imperants. Un grup dels seus homes es decidí a mantenir l'esperit dels moviments apostòlics més avançats de la preguerra (avantguardisme), tot recollint l'experiència metodològica i didàctica del moviment pedagògic català anterior al conflicte.

En parlar de la represa de les Colònies no es pot oblidar la influència que hi tingué l'estil de treball dels moviments apostòlics francesos i del Nord d'Itàlia, especialment el francès dels "Cors Valents".

El desenvolupament d'aquestes activitats de la guerra civil ençà, no ha estat pas uniforme. Creiem que el procés seguit presenta unes etapes ben diferenciades d'altres. En destaquem els trets més característics a partir d'un estudi que publicarem en col·laboració amb l'Andreu Oliveras al nº 50 de

"Quaderns de Pastoral", intitulat "Els Centres d'Esplai de l'Església: Ahir, avui i demà. Reflexions entorn a una alternativa d'educació":

"...Amb una marcada finalitat apostòlica i de mans d'un clergat preocupat pel monolitisme en què es volia educar els infants i joves des dels organismes oficials i, fins i tot, de les instàncies superiors eclesiàstiques, el moviment de Colònies s'estèn arreu de les terres catalanes. La influència dels seminaristes en aquesta ràpida extensió és molt notable.

Les Colònies esdevenen el temps fort del treball que durant el curs porta a terme l'Aspirantat d'Acció Catòlica. Colònies i Moviment s'identifiquen.

La influència de l'escoltisme hi és també palesa: molts trets característics del mètode escolta són assumits per les Colònies.

La davallada que porta a la quasi pràctica desaparició d'aquell Aspirantat, coincidint amb la crisi dels moviments, fa que Càritas passi d'oferir ajudes materials per a Colònies a promoure un servei de coordinació. S'inicia una nova etapa.

Del moviment eclesial que dóna una marcada finalitat apostòlica, sense oblidar l'educació global de l'home, es passa a una situació molt menys clara, molt més ambigua. Els temps també han canviat. La repressió pot ser forta, però el pluralisme és inaturable, i això, per força, ha de repercutir en les Colònies i en els organismes coordinadors a nivell eclesial, els quals no poden ignorar ni el seu entorn social ni la pròpia situació, la qual si no vol esdevenir de privilegi ha de ser de servei a tots.

Aquest procés no ha estat pas general a tot Catalunya. Les diòcesis catalanes més industrialitzades, amb grans nuclis urbans on s'ha viscut fortament la secularització de la nostra societat i la manca d'instruments vàlids per a manifestar les diferents postures ideològiques, han seguit aquesta pauta amb més o menys exactitud. Altres diòcesis han realitzat totes les Colònies amb un marcat, definit, desitjat i respectat caire apostòlic..."

"... La manca d'una pluralitat d'institucions d'educa-

ció en el temps lliure dels infants i adolescents ha fet que, des de mitjans dels anys seixanta, el jovent que es volia edicar a aquesta tasca es trobés abocat a un dilema que no sempre satisfia les seves legítimes aspiracions.

En un moment en què molts esquemes ideològics es trenquen, en un moment de contestació de les estructures, aquells qui desitjaven de treballar en l'educació dels infants com a monitors, es trobaren pràcticament limitats a dues possibilitats: el moviment oficial, fortament lligat i controlat per l'aparell ideològic de l'Estat, o les institucions que promovia l'Església, moltes vegades amb un estatut jurídic feble, però almenys suportades de bon o de mal grat.

I així encetem el procés d'aigualliment dels nostres Centres d'Esplai. Molts joves hi treballen com a única sortida, però sense cap mena d'identificació ni amb la institució promotora ni de molt amb l'esperit que la mena. Aquesta manca d'identificació se supleix, en ocasions, amb un respecte, més o menys actiu, envers l'opció religiosa i el que comporta; en d'altres, amb un enfrontament que porta a situacions conflictives. En ambdós casos, si esdevenen dominants, la manca d'identitat és la tònica.

Incideix també en la situació un cert abandó per part del clergat, tradicionalment dedicat a l'educació dels infants, el qual busca formes d'apostolat més compromeses amb la problemàtica social del seu entorn. La crisi dels moviments i la manca d'una pastoral de joves forçosament han de repercutir en els grups d'infants.

Les tensions fan que els adults, que exercien la feina de Responsables i Caps, deixin els Centres, els quals queden, mas sovint, en mans de monitors adolescents carregats de bona fe però amb una manca de maduresa, indispensable per assumir la tasca de pal de paller, imprescindible en aquestes institucions.

A la problemàtica descrita d'hi afegeix, en acabar la dècada dels seixanta i començar la dels setanta, un nou aspecte. El procés de politització que envolta el jovent, viscut en un am bient repressiu, arriba als Centres de mans dels monitors. En oca sions es perd l'horitzó educatiu de la tasca que es porta a terme i, fins i tot inconscientment, els Centres es converteixen, en alguns casos, en plataforma política més o menys organitzada.

MINYONS ESCOLTES/GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA

Cens 1976/1977

Demarcacions	LLOPS	DAINES	RANGERS	N. GUIES	PIONERS	CARAVEL.LES	JOVES	TOTAL
BARCELONA								
Barcelona I	314	236	232	162	172	129	37	1.320
" II	238	167	169	133	171	118	35	1.055
" III	191	147	185	141	132	91	62	996
Maresme	161	100	91	72	82	57	26	616
Vallès	195	108	109	79	105	75	15	698
Llobregat/Garraf/Penedès	329	250	231	135	140	99	47	1.261
TOTAL PARCIAL	1.428	1.008	1.017	722	802	569	222	5.946
GIRONA	255	240	191	148	99	48	34	1.053
TARRAGONA	99	135	93	86	68	78	27	603
LLEIDA/SOLSONA/URGELL	164	154	140	85	90	46	0	679
VIC								
Subdemarcació Vic	93	82	73	63	32	44	17	415
" Manresa	301	213	216	126	124	82	15	1.091
TOTAL PARCIAL	912	824	713	508	413	298	93	3.841
TOTAL GENERAL	2.340	1.832	1.730	1.230	1.215	867	315	9.787

EFFECTIUS D'ESCOLTES CATALANS

Estol.....	670
Raiers	740
Pioners	449
Joves	111
Caps	407
Total	2.377

Amb aquesta consciència, en arribar el canvi que segueix a la mort del general Franco, diferents equips diocesans es llencen, sense massa pretensions però decidits, a la recerca de la pròpia identitat. El resultat són documents programàtics, bases ideològiques, etc. que comencen a fer palesa la inquietud que crea la situació que es viu: cal retrobar o definir de nou el que volem ser, quin paper hem de jugar com a cristians en el món de l'esplai, quina resposta ha de donar l'Esclésia a aquesta realitat..."

I arribem a l'avui present.

La realitat Colònies, Casals i Clubs d'Esplai de caràcter eclesial aplega, en aquests moments a Catalunya, els Serveis Colònies de Vacances dels Bisbats de: Barcelona, Girona, Lleida, Solsona, Seu d'Urgell i Tarragona, i les Escoles de Monitors de Barcelona, Lleida i Tarragona.

Per coordinar aquests Serveis i Escoles es constituí la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai.

I la història acaba aquí; som ja al present. ¿On ens portarà la recerca de la pròpia identitat, sense oblidar el context social en què ens movem?

Enric Puig i Jofra

LES COLÒNIES I ELS CLUBS D'ESPLAI. UNS MARCS INSTITUCIONALS D'EDUCACIÓ EN L'ESPLAI

Parlar d'un mètode concret que s'empra a tots els Clubs d'Esplai i Colònies de la Coordinació Catalana es fa difícil. El naixement i posterior desenvolupament d'aquests marcs educatius ha comportat sempre una àmplia llibertat d'actuació per als equips de monitors i entitats promotores. No es pot definir, ara per ara, en la nostra realitat, un mètode propi d'educació en l'esplai.

Es per això que hem cregut convenient presentar els trets característics d'aquestes institucions, allò que les defineix i diferencia entre elles i respecte a d'altres institucions. Creiem que ens hi ajudaran dues aportacions escrites sobre aquests temes.

1. Què és una Colònia?, quins són els seus trets definitoris?

"Després de cent anys hom pot pensar que les Colònies deuen respondre a una època històrica anterior a l'actual. Tanmateix, però, cada any "a Colònies l'estiu és diferent".

Qui ha fet diverses colònies s'ha adonat que totes són diferents i que totes tenen una semblança de situacions, fets, anècdotes, ...

Al llarg d'aquestes ratlles mostrarem aquelles constants que, colònia rera colònia, es repeteixen i que, des del punt de vista educatiu, els monitors haurem de tenir sempre presents.

Una situació "extra-ordinària"

Dir que la Colònia és una situació "extra-ordinària" és gairebé dir-ho tot. En efecte, les colònies fugen de la vida ordinària, No és pas que tinguin més valor que la vida de cada dia, que siguin extraordinàries, sinó que són "extra-ordinàries".

I, poc o molt, ens hem sentit temptats de negar, en un moment determinat, aquesta afirmació aparentment indiscutible.

Quan diem que la colònia és l'acabament d'un curs del Club d'Esplai. Quan afirmem que en la colònia l'infant ha de consolidar els aprenentatges adquirits durant el curs. Quan les activitats del Club d'Esplai i de les Colònies no difereixen en gaire, ... Penso que inconscientment intentem negar aquesta "extraordinarietat", o almenys volem restar-li importància.

És per això que crec bo d'emmarcar aquesta tan repetida "extra-ordinarietat".

Lluny de la família

El primer que s'imposa considerar és que l'infant viu, durant els dies de la colònia, lluny de la família, apartat dels seus pares i germans. Aquest fet comporta que l'equilibri entre l'afectivitat i la seguretat sofreixi un trasbals, sobretot en la primera colònia.

D'una banda el nen es troba a l'entorn d'una sèrie

d'objectes, d'un hàbitat i d'un medi natural que no són de la seva propietat i que, per tant, no en pot disposar de la mateixa manera que ho fa a casa seva.

D'altra banda es veu obligat a realitzar una sèrie d'actes, com és fer-se el llit, parar taula, rentar-se la roba, que en la majoria dels casos no està acostumat a fer.

Finalment, es troba en una situació de constant dependència amb els altres que no es dóna a la seva llar.

Tot això fa que el nen trobi a faltar els seus pares. Però per a mi, el que és important remarcar de l'enyorament, no és pas l'afecte pels pares, que en alguns casos també es dóna, sinó la "utilitat" que suposen per al fill.

Heus ací que, d'entrada, en aquest aspecte, el monitor ha de procurar més que l'infant se senti segur que no pas proporcionar-li afecte. L'equilibri afectivitat-seguretat es tornarà a recuperar més per la seguretat que no pas per l'afectivitat.

A ple camp

La majoria de colònies es realitzen fora de l'àmbit urbà, en una masia, en una rectoria vella,... Això comporta que el contacte amb la natura sigui molt més intens i permet que es pugui apreciar més l'equilibri ecològic.

Històricament aquest "a ple camp" s'ha traduït per "fer salut". En la història de les colònies a casa nostra i abans de la guerra, portar els infants a colònies era del tot saludable; d'una banda, perquè l'aire pur eixample els pulmons, i de l'altra, perquè els dirigents vetllaven molt l'aspecte higiènic (rentar-se a fons).

El significat actual, i en part futur, del "a ple camp" crec que està en la vivència personal amb la natura, en el sentir-se integrat a la natura, entendre'n el seu llenguatge, i en establir-ne unes relacions de mútua necessitat-profit.

Vida de grup

Aquesta tercera constant que intitulem "vida de grup" és molt important. La vida de grup a les colònies té una intensitat que difícilment es dóna en altres situacions de la vida de

l'infant. El nen i la nena viuen durant les 24 hores del dia i un dia darrera un altre, en un grup. No té pràcticament moments de fugir del grup, o de no respirar-ne l'aire. Mentre que l'infant durant l'any escolar alterna la vida de la família amb la de l'escola, ... a colònies no hi ha gairebé possibilitat d'alternar.

Això fa que, a nivell d'experiència de grup, a nivell de creixement i maduració de relacions, així com a nivell de manifestació i agreujament i l'optimització de la sociabilitat en els infants; sense aquest procés requereix uns moments d'interiorització personal.

Activitats excepcionals

Potser, no per la seva naturalesa, però sí per les seves possibilitats, la Colònia esdevé el moment idoni per a realitzar una colla d'activitats excepcionals, que per la seva durada o pel seu enfocament, difícilment es poden dur a terme dins el marc del Club d'Esplai.

Dèiem al començament, que el caràcter "extra-ordinari" que tenen les colònies sovint s'ha intentat relativitzar, ja que per naturalesa les colònies, si bé comporten una separació de la família, un viure a ple camp i una intensa convivència en grup, no impliquen l'existència d'unes activitats excepcionals.

Però d'altra banda, les colònies possibiliten la realització d'activitats excepcionals (grans muntatges, centres d'interès que abarquin gran part de la colònia o tota la colònia i a l'entorn dels quals ciren la majoria d'activitats...). Penso que desapropiar aquestes possibilitats demostra una falta de recursos i, per tant, monotonia d'activitats.

Crec en aquest sentit que, així com el club d'esplai té importància per ell mateix, i per tant no es pot entendre com unes simples "activitats extraescolars" fora de l'escola, així mateix les colònies tenen prou significació i possibilitats per elles mateixes per a esdevenir independents, en un cert grau del Club d'Esplai.

Amb això no pretenc dir que les colònies s'han de pensar, preparar i programar, prescindint del funcionament del Club d'Esplai. Més aviat vull mostrar que el Club d'Esplai i les Colònies són dos moments d'una mateixa educació en l'esplai, que

També influeixen, en aquests moments, els nous corrents pedagògics (autoestió, coeducació,...) que moltes vegades són portats a la pràctica amb una manca personal de base pedagògica i de maduresa humana que fan avortar, malauradament, més d'una experiència que podia haver esdevingut molt positiva.

Això no obstant la problemàtica apuntada, hi ha intents que porten a realitats reeixides:

- Es consolida la coordinació de Centres que arriba, en alguns bisbats, a constituir federacions.
- La tasca que es portava a terme en les Colònies es continua en els Clubs d'Esplai. La Colònia esdevé el temps fort de l'acció educativa que durant el curs es desenrotlla al Club.
- Hi ha un interès creixent per la formació dels monitors. D'uns ocasionals cursets es passa a planteigs més globals que porten, fins i tot, a la constitució d'Escoles de Monitors.
- Els diferents serveis diocesans es coordinen a nivell de tot Catalunya. Les trobades de caire informal d'una colla d'anys portaven més endavant a un Secretariat Interdiocesà: La Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai.
- Les possibilitats pedagògiques de desenvolupament global s'imposen al pur entretenir criatures i evitar que prenguin mal.
- ...

Davant una necessitat social d'educació en l'esplai dels infants i adolescents, davant uns joves que volen portar a terme aquesta tasca, davant una manca d'institucions que permetin canalitzar les diferents opcions, l'Església, moltes vegades en detriment de la pròpia missió que li és peculiar, juga el paper al qual com en tants d'altres camps, la situació sociopolítica del país l'obliga: la suplència.

I tot i que no es pot generalitzar la situació descrita, la realitat més estesa és aquesta, encara que el procés en cada cas hagi estat ràpid o lent, total o parcial, permanent o temporal, segons el lloc, persones i circumstàncies. Pocs Centres i menys bisbats han escapat totalment a aquests fets, per bé que les manifestacions externes hagin estat diverses.

es manifesten de manera molt diferent, i que un no és continuació o acabament de l'altre, sinó que cada un és complementació de l'altre".

(MIPANDA, Miquel. Després de cent anys

"ESTRIS", fitxa 76/8. Escola de l'Esplai-Barcelona)

2. Quina és la resposta del Club a l'educació en l'esplai?.

"... En el Club l'infant descansa, es diverteix i desenvolupa la seva personalitat tot adquirint una noció del que és el seu temps lliure i de les possibilitats de realització personal que li ofereix. Tot això per aconseguir que l'infant arribi a ésser un home alliberat i alliberador.

L'educació es fonamenta en unes formes de vida d'autèntica responsabilitat comunitària i de respecte als altres. Alhora es basa en uns objectius educatius que responen a tres factors -idea d'home, concepció del temps lliure i opció social- comuns a tota teoria de l'educació. La coeducació, un marc socialitzant i un creixement personalitzador són elements bàsics del tarannà del grup d'infants. En molts casos la dimensió religiosa juga un paper tan important com els esmentats anteriorment.

Les activitats, enteses com a accions motivades, ocupen un lloc important en el Club. Aquesta orientació, d'opcions i activitats, es reflecteix en els programes i en el mètode adequat als objectius pretesos.

Algunes de les activitats més freqüents són els tallers d'expressió (plàstica, corporal, musical,...), les empreses de grup (muntatges, descobertes, revistes, ...), els jocs de tota mena i les excursions. Visites culturals, festes i vetllades possibiliten la referència a les tradicions i festes populars.

L'equip de monitors és l'encarregat de vetllar per la tasca educativa i, sovint, per la funcional del Club. L'organització d'aquest equip varia en funció de les seves característiques concretes. Gairebé sempre es donen nom a constants la joventut dels monitors, la seva dedicació desinteressada i un afany de formació que la multiplicitat d'ocupacions, malauradament, no sempre permet d'aconseguir en profunditat..."

"... Aquestes institucions es troben esteses arreu del

país. La majoria desenvolupen les seves activitats tots els dissabtes a la tarda i algun diumenge cada mes; d'altres, poques, obren les seves portes cada vespre. Les trobem ubicades i promogudes per entitats diverses: Parròquies, centres socials, escoles, associacions de veïns i centres culturals, en són les més comunes.

Fins aquí la descripció d'aquesta resposta institucional a la problemàtica del temps lliure de l'infant. Una realitat amb problemes de tot tipus: amateurisme, manca de mitjans, de reconeixement social i oficial,... però, al cap i a la fi, una de les úniques realitats preocupada per fer del temps d'Esplai un mitjà educatiu..."

(PUIG, Enric i VERDÚ, Claret. El Club d'Esplai, una resposta institucional. "CARITAS", nº 155, març 1977)

COORDINACIÓ CATALANA DE COLÒNIES, CASALS I CLUBS D'ESPLAI
ESTADÍSTIQUES CORRESPONENTS A L'ANY 1.977

ESCOLES DE MONITORS

	Barce- lona	Lleida	Tarra- çona	TOTAL
Alumnes Cursos d'Introducció	90	-	-	90
Alumnes Cursos de Monitors	484	82	116	682
Alumnes Cursos de Directors	33	13	-	46
Alumnes Seminars Aprofundi- ment	52	-	-	52
Alumnes Centres d'Interès	44	-	-	44

SERVEIS COLÒNIES DE VACANCES

	Barcelona	Girona	Lleida	Urgell	Solsona	Tarragona	TOTAL
	Total de Centres adherits	36	-	8	4	30	200
C O L Ò N I E S	Centres que n'organitzen	25	-	8	2	30	172
	Infants	8.946	750	644	326	1.615	14.028
	Monitors	1.857	75	70	50	324	2.705
	Total infants + monitors	10.803	825	714	376	1.939	16.733
	Total torns realitzats	242	8	14	8	32	353
C L U B S	Clubs d'Esplai	12	-	5	4	28	158
	Infants	10.260	-	200	-	1.210	12.090
	Monitors	1.510	-	26	35	250	1.906
	Total infants + monitors	11.770	-	226	35	1.460	13.996
C A S A L S	Casals d'Estiu	24	-	-	-	-	24
	Infants	-	-	-	-	-	1.600
	Monitors	-	-	-	-	-	132
	Total infants + monitors	-	-	-	-	-	1.732
C A S E S	Cases del S.C.V.	10	2	2	3	9	28
	Cases dels Centres	-	-	4	-	5	25

1877

Capítol I - I N T R O D U C C I O

Plantejament i objectius de l'estudi

Pel juliol de 1976 el Laboratori de Sociologia de l'ICESB inicià la preparació d'un estudi sobre els Minyons Escoltes-Guies St. Jordi, Colònies d'Estiu-Clubs d'Esplai i Escoltes Catalans. La investigació no solament fou empresa a petició d'aquestes 3 organitzacions juvenils sinó que ha estat realitzada amb la seva col.laboració. Es constituí ja de bon principi un equip de sis persones que s'encarregà de fixar els objectius i l'àmbit de l'estudi, com també la forma de realitzar-lo.

L'àrea geogràfica compresa inclou tot el Principat de Catalunya. La població estudiada són els monitors i exmonitors, els caps i els excaps, de les tres organitzacions esmentades. Metodològicament hom procediria mitjançant una mostra estratificada geogràficament i per institucions. Els objectius de la recerca apunten bàsicament a l'estudi dels factors de més incidència en la labor dels monitors i caps i en les circumstàncies que influeixen tant l'entrada i permanència dels responsables intermedis en els respectius organismes com la seva sortida.

Tot i partint de naturaleses, situacions i enfocaments ideològics, pedagògics i organitzatius diferents, les entitats a estudiar convergeixen en unes preocupacions semblants. Aquestes es refereixen fonamentalment a la problemàtica que presenta l'exercici de la responsabilitat intermèdia de caps i monitors. La qüestió incideix de manera especial en tres punts que l'estudi vol posar en relleu:

- a) el pas dels responsables per l'entitat (entrada, permanència i sortida) i les circumstàncies que el condicionen o hi incideixen;
- b) la preparació humana i pedagògica de monitors i caps i les diferents maneres d'enfocar-la i resoldre-la;
- c) en últim terme el que es plantegen, si no totes, almenys algunes d'aquestes organitzacions de joventut és la recerca d'una nova identitat que respongui a les transformacions de tota mena operades en la societat catalana a partir dels anys seixantes, accentuades considerablement després, i a les no-

ves maneres de ser i de viure del jovent en el context social general.

Tot analitzant, doncs, la situació dels caps i monitors, els promotors de l'estudi són plenament conscients que aquest treball pot i ha de ser un instrument més per a una anàlisi posterior del plantejament i camí globals d'aquestes entitats.

Algunes hipòtesis inicials de treball

Les principals hipòtesis que han presidit el plantejament de l'estudi i la confecció del qüestionari són les següents: (algunes es refereixen només a l'Escoltisme, d'altres a Colònies i d'altres a tots conjuntament).

- els joves necessiten activitat no solament per causes biològiques sinó també familiars, culturals, ètiques i socials. L'educació és una activitat particularment atractiva per a certs joves. Quins? Per quines motivacions?
- el sentit de país ha estat una característica de certs moviments i ha contribuït probablement al seu èxit. En quina mesura és actualment vàlida aquesta constatació?
- la creació d'ambient d'equip incideix de forma destacada en la marxa positiva d'una organització juvenil, en la integració i permanència dels caps, en l'eficàcia de la seva labor i en la resposta dels infants i adolescents. En canvi, la simple transmissió individual d'un contingut i d'uns eventuais valors no satisfà.
- ¿l'existència de centres i formacions d'activitat directament política és una alternativa capaç de restar personal i atractius als moviments i organitzacions de joventut?
- l'Escoltisme s'ha recolzat en uns valors determinats que indubtablement han incidit en la seva reeixida dels anys 50 i 60. ¿Quins d'aquests valors són avui en regressió i quins altres hauran de confluïr en la cristallització d'una nova retrobada identitat?
- el Servei de Colònies de Vacances i els Clubs d'Esplai no experimenten crisi d'identitat. Entre d'altres raons, perquè

tampoc no la tenen tan acusada o definida, aquesta identitat. Això no significa que la problemàtica que planteja la funció de monitor no sigui complexa i, a vegades, força indefinible. Tampoc no aclareix gaire les línies a seguir tant de caire pedagògic com organitzatiu.

- ¿Quins mecanismes de motivacions conscients o inconscients impulsen el jovent a acceptar responsabilitats en l'educació i quines compensacions en retiren?
- per tal de fer-la més vàlida i eficaç, on hauria de recolzar la formació impartida als responsables? Existeix una alternativa entre la didàctica i la vivència?
- ¿la participació intensa en aquests organismes comporta conseqüències negatives pel que fa a la integració dels joves en una societat més ampla i al desvetllament i cultiu d'aspectes altament importants en la seva personalitat (cultura, art, política, professió, religió,...)? O, a la inversa, el seu engatjament és un factor de desplegament personal i social que desborda el marc de la pròpia organització? És possible que la feina en aquestes entitats serveixi a alguns caps i monitors per a fer les primeres experiències de la seva capacitat de responsabilització, direcció i comandament?

No ens proposem pas de donar una resposta precisa a totes aquestes qüestions. L'abast reduït d'aquest estudi no dóna per a tant. Però les dades que hem aplegat i sistematitzat poden contribuir, si més no, a plantejar millor algunes d'aquestes alternatives i a insinuar inicis de resposta.

Metodologia emprada

Per a realitzar aquest estudi ens hem valgut d'unes tècniques de recerca que cal explicitar encara que sigui només d'una manera succinta. Així el lector podrà tenir la informació indispensable per a comprendre la metodologia de l'estudi i fer-se un judici sobre el grau de fiabilitat dels resultats.

Partint dels interrogants i preocupacions dels responsables superiors de les tres organitzacions promotores, l'estudi que presentem s'ha portat a terme mitjançant el procediment del qüestionari i de l'entrevista personal. Abans, però, calgué extreure una mostra que tingués les màximes garanties de representativitat. Heus ací la tècnica emprada.

Cada organització forní la llista completa de l'univers a estudiar consistent en totes les persones que l'any 1974 exercien la responsabilitat de cap o de monitor. Tot i que la investigació es realitzava l'any 1976, es prengué l'acord de basar-la en els monitors i caps de 1974 amb la finalitat de fer entrar en l'estudi una proporció semblant de caps/monitors i d'ex-caps/ex-monitors. Segons sonatges previs realitzats entre els Minyons Escoltes-Guies St. Jordi s'havia pogut comprovar que el 1976 havien deixat el càrrec de cap aproximadament la meitat dels qui l'exercien el 1974. Quelcom semblant s'esdevenia a les altres dues organitzacions. Amb aquest procediment obteníem ja una primera estratificació: la referent a l'exercici actual o passat ^{recent} del càrrec de cap i monitor.

La segona estratificació fa referència a les tres organitzacions objecte d'estudi. Aquest, concebut globalment en funció de les tres entitats, es basà en una mostra extreta per separat entre els monitors de Colònies, els caps de Minyons Escoltes-Guies St. Jordi i els d'Escoltes Catalans. L'anàlisi dels resultats es farà a un doble nivell: el general referit a les tres organitzacions de conjunt i el particular a cada una.

La tercera estratificació presa en compte fou la geogràfica. Els escoltes (Escoltes Catalans i Minyons-Guies) tenen una organització basada en els diferents agrupaments, i les Colònies-Clubs d'Esplai compten amb centres. Agrupaments i centres es reparteixen geogràficament per molt diverses localitats i comarques de Catalunya. Doncs bé, el procediment emprat per extreure la mostra tingué en compte aquesta dispersió geogràfica.

La mostra fou elaborada de la següent manera: partint de les llistes completes de caps i de monitors de 1974, s'extrengué per a cada centre i cada agrupament una mostra del 30% dels caps i monitors, a base de procediments totalment aleatoris. Heus ací el plantejament concret de la mostra per estratificacions:

Taula nº 1
Plantejament numèric de la mostra

Colònies-Clubs d'Esplai			
Bisbats	total moni- tors 1974 1	mostra extreta 2	% (2/1)
Barcelona	1710	521	30.4
Girona	234	72	30.7
Solsona	73	21	28.7
Tarragona	62	19	30.6
Urgell	33	9	27.2
Total	2112	642	30.4
Escoltes catalans			
Demarcació I (Barcelonès)	67	20	29.8
Demarcació II (Barcelonès)	84	26	30.9
Demarcació III (Barcelonès)	55	17	30.9
Demarcació El Maresme	40	12	30.0
Total	246	75	30.5
Minyons Escoltes-Guies Sant Jordi			
Demarcació Barcelona	951	284	29.8
Demarcació Girona	138	42	30.4
Demarcació Vic	94	29	30.8
Demarcació Manresa	186	57	30.6
Demarcació Tarragona	164	46	28.0
Demarcació Lleida-Solsona- Urgell	70	22	31.4
Total	1603	480	29.9
R E S U M			
Colònies-Clubs d'Esplai	2112	642	30.4
Escoltes Catalans	246	75	30.5
Minyons Escoltes- Guies Sant Jordi	1603	480	29.9
Total general	3961	1197	30.2

La mostra general comprèn, doncs, 1197 persones, repartides per la geografia de Catalunya, que fan o havien fet recentment de caps o monitors en alguna de les organitzacions de joventut esmentades. La composició d'aquesta mostra, conseguida amb els criteris esmentats del 30% dels efectius de cada institució, ha resultat la següent:

Taula nº 2
Participació planejada i obtinguda per entitats

	participació planejada		participació obtinguda	
	entre-vistes	% sobre el total	entre-vistes	% sobre el total
Minyons i Guies St.Jordi	480	40.1	313	36.9
Escoltes catalans	75	6.2	56	6.6
Colònies	642	53.6	479	56.5
Total	1197	100	848	100

Malgrat els inconvenients que, com veurem més endavant, en alguns casos pugui oferir l'estricta proporcionalitat numèrica dels efectius de les tres institucions en la mostra utilitzada, hem optat per mantenir-la per tal de no entorbolir els resultats, inflant per sobre del 30% la proporció corresponent a alguna de les tres organitzacions. Això fa que el 30% dels responsables dels Escoltes Catalans només equivalgui a una petita porció (6.6%) del total de la mostra. Les solucions tècniques existents en aquests casos, per tal d'augmentar la presència del grup més reduït sense pertorbar la representativitat general de la mostra, no eren aplicables al nostre cas per raons no d'ordre tècnic sinó financer fonamentalment.

Un cop seleccionada nominalment la mostra, s'inicià el treball de camp que fou realitzat per membres de les tres organitzacions interessades, degudament preparats i entrenats. A finals de novembre de 1976 començaren a arribar els primers qüestionaris respostos, que foren revisats i comentats amb els representants de les organitzacions interessades. El treball de camp durà quatre mesos (novembre 1976-febrer 1977). Això no impedí que pel gener comencés la codificació, tasca realitzada també en bona part per joves de les tres mateixes entitats estudiades. Un representant dels Escoltes Catalans oferí els seus serveis per a realitzar el procés de dades, tasca que s'allargà fins ben entrat l'estiu de 1977.

Els resultats numèrics, una vegada realitzat el treball de camp, són els que segueixen:

Taula nº 3

Entrevistes realitzades, anul.lades i no realitzades, per institucions.

	Entrevistes vàlides	Entrevistes anul.lades	Entrevistes no realitza des	Total
Minyons Escoltes Guies St. Jordi	313 65.2%	40 8.3%	127 26.4%	480 100%
Escoltes catalans	56 74.6%	3 4.0%	16 21.3%	75 100%
Colònies	479 74.6%	23 3.5%	140 21.8%	642 100%
Total	848 70.8%	66 5.5%	283 23.6%	1197 100%

S'obtingueren respostes per part del 76% de tota la mostra (vegeu taula nº 3). En realitat, però, aquest 76% es converteix en un 71% degut a les anul.lacions de qüestionaris mal respostos o procedents de persones erròniament incloses en les llistes dels qui eren responsables el 1974. La proporció més alta d'anul.lacions i d'abstencions correspon als Minyons Escoltes-Guies St. Jordi.

L'abstenció general ha estat de l'ordre del 23%. Com a causes més destacades cal esmentar la impossibilitat de localització d'alguns individus, la necessitat d'haver d'enviar el qüestionari per correu en casos de servei militar, trasllat de residència a indrets allunyats i la negativa sistemàtica d'alguns a respondre tot tipus de qüestionaris.

El qüestionari

El qüestionari utilitzat per aquest estudi és el que segueix. Consta de cinquanta-dues preguntes, elaborades conjuntament per tot l'equip assessor i realitzador de l'estudi. Abans d'aplicar-lo definitivament fou "testat" pels mateixos entrevistadors que l'haurien d'emprar i per terceres persones.

LABORATORI DE SOCIOLOGIA ICESB

B A R C E L O N A

El Laboratori de Sociologia de l'ICESB ha emprès un estudi sobre l'Escoltisme i les Colònies de Vacances a tot Catalunya, per encàrrec i amb la col·laboració dels responsables d'aquests organismes. Amb el qüestionari que tens a les mans, destinat a una mostra tant dels qui actualment són monitors o caps com dels qui ja no ho són, es preté fer un aplec considerable d'informació que servirà de base a l'estudi. Les respostes són personals, intransferibles i anònimes.

Ets pregat(da) de respondre amb la màxima sinceritat i precisió possibles.

Gràcies.

Barcelona, octubre 1976

DIA _____ MES _____ 1976

NOM DE L'ENQUESTADOR _____

LOCALITAT ON RADICA L'AGRUPAMENT O CLUB D'ESPLAI:

I - DADES GENERALS1.- Any de naixement: 19____2.- Lloc de naixement:

2.0 Municipi _____

2.1 Comarca _____

2.2 Província (país) _____

(Nota: país per als nascuts a l'estranger)

3.- Sexe i estat civil actual

<u>Estat civil</u>	<u>Sexe</u>	
	Masculí	Femení
3.0 solter(a)	☐	☐
3.1 casat(da)	☐	☐
3.2 vidu(a)	☐	☐
3.3 separat(da)	☐	☐

4.- Actualment, pel que fa referència a estudis i treball, com definiries la teva situació?(les feines domèstiques es consideren treball)

- ☐ 4.0 estudio només
☐ 4.1 treball només
☐ 4.2 estudio sobretot, però també treball
☐ 4.3 treball sobretot, però també estudio
☐ 4.4 estudio i treball per igual
☐ 4.5 faig el servei militar
☐ 4.6 en situació d'atur (parat)

5.- Marca a la taula que segueix la teva situació professional (si en tens):

☐ 5.0 No fa al cas (no treball)

S e c t o r	pel teu compte (o de la teva família)	per compte d'altri
5.1 Agricultura		
5.2 Indústria		
5.3 Construcció i obres públiques		
5.4 Transport (privat o públic)		
5.5 Comerç, Banca		
5.6 Professi6 liberal		
5.7 Ensenyament		
5.8 Organismes oficials		
5.9 Feines de la casa		
5.10 Faig treballs ocasionals diversos		
5.11 Altres, quines?		

6.- Podries dir en poques paraules a quin treball et dediques? (feina que fas, càrrec, grau de responsabilitat i preparació...)

6.0 _____

6.1 No fa al cas (no treballa) ☐

7.- Quina és (o era) l'ocupació professional del teu pare?

S e c t o r	pel seu compte	per compte d'altri
7.0 Agricultura		
7.1 Indústria		
7.2 Construcció i obres públiques		
7.3 Transport (privat o públic)		
7.4 Comerç, Banca		
7.5 Professi6 liberal		
7.6 Ensenyament		
7.7 Organismes oficials		
7.8 Altres, quins?		

7.9 No ho sé ☐

8.- Podries dir en poques paraules a quin treball es dedica(o es dedicava) el teu pare? (feina que fa (o feia), càrrec, grau de responsabilitat i preparació...)

8.0 _____

8.1 No ho sé ☐

9.- A quina comarca resideixes? (si no la saps, posa el municipi)

9.0 Comarca (o municipi) de residència oficial _____

9.1 Comarca (o municipi) de residència complementària (per motius de treball o d'estudi) en cas de tenir-ne _____

10.- Quina és la teva situació de convivència, tant l'oficial com la complementària, per motius d'estudi o treball?

10.0 visc amb els meus pares i/o germans

10.1 visc amb altres parents

10.2 sóc casat i visc amb el meu consort
(i fills)

10.3 visc amb altres nois

10.4 visc amb altres noies

10.5 vivim junts un grup de nois i noies

10.6 visc en una residència, pensió, etc.

10.7 visc sol(a)

10.8 visc amistanat(da) o ajuntat(da)

residència oficial	residència complementària, si en tens

11.- Estudis fets fins ara (no es compten els cursets de curta durada). Marcar tots els nivells realitzats totalment o parcialment.

	Centres privats		Oficials (de l'Estat, Municipals)
	religiosos	no religiosos	
11.0 Estudis primaris, batxillerat elemental o alguna classe de formació professional (comerç, pre-aprenentatge industrial, etc.)			
11.1 Estudis secundaris laborals o professionals, complets o incomplets (oficialia, peritatge mercantil, mestria industrial, batxillerat laboral, etc.)			
11.2 Batxillerat superior o B.U.P., PREU o COU			
11.3 Estudis secundaris tècnics de grau mitjà (peritatge industrial, aparellador, A.T.S., professorat mercantil, magisteri, etc.)			
11.4 Estudis superiors o universitaris incomplets			
11.5 Estudis superiors o universitaris complets			

12.- Quina llengua es parla habitualment a casa teva?

- ☐ 12.0 català
- ☐ 12.1 castellà
- ☐ 12.2 les dues indistintament
- ☐ 12.3 més català que castellà
- ☐ 12.4 més castellà que català
- ☐ 12.5 una altra. Quina? _____

☐ 16.4 més de cinc anys

monitors, mentre que entre les noies existeix majoria d'ex-monitores i ex-caps. També hom constata que de 16 a 19 anys hi ha majoria de noies. Als 20 anys existeix gairebé el mateix nombre de nois que de noies. En canvi, a partir dels 21 anys, abunden més els nois.

Taula nº 6
Estat civil

	solters	altres	no contesta	total
Minyons i Guies	269 85.9	44 14.1	0 0.0	313 100.0
Colònies	422 88.1	56 11.7	1 0.2	479 100.0
Escoltes catalans	51 91.1	5 8.9	0 0.0	56 100.0
Total	742 87.5	105 12.4	1 0.1	848 100.0

Del total de nois i noies, la gran majoria (87.5%) són solters. Aquest fet és de fàcil explicació, degut a la circumstància que la població de la mostra és fonamentalment jovent.

L'apartat "altres" de la taula anterior (taula nº 6) comprèn els casats, els separats i els vidus, que, com es pot comprovar, només representen un 12.4% del total. I, d'aquest 12.4%, una bona part -un 11.8%- són joves casats.

Lloc de naixement i de residència

Un 93.4% del total d'entrevistats han nascut a Catalunya i només un 6.1% a la resta de l'Estat Espanyol. Pel que fa a les tres organitzacions, no existeixen grans diferències: la majoria dels joves són d'origen català. Ara bé, Colònies i Clubs d'Esplai és l'organització que conté una lleugera proporció més alta d'immigrats (6.7%).

Del total dels joves nascuts a Catalunya, el grup relativament més nombrós correspon al Barcelonès (44.8%). A gran distància el segueixen les comarques següents:

	<u>%</u>	
Baix Llobregat	6.0	(51)
Maresme	3.7	(31)
Vallès Occidental	7.3	(62)
Vallès Oriental	3.4	(29)
Gironès	3.1	(26)
Selva	1.2	(10)
Garraf	2.6	(22)
Osona	3.7	(31)
Anoia	1.9	(16)
Bages	3.2	(27)
Berguedà	1.9	(16)
Segarra	1.4	(12)
Urgell	1.1	(9)

De totes les altres comarques, la representació és molt petita (menys d'un 1%) o no existeix.

Taula nº 7

Lloc de naixement

	nascuts al Barcelonès	nascuts a la resta del Principat	no nascuts a Catalunya	Total
Minyons i Guies	104 33.2	194 61.9	15 4.8	313 100.0
Colònies	227 47.4	220 45.9	32 6.7	479 100.0
Escoltes Catalans	49 87.5	4 7.1	3 5.4	56 100.0
Total	380 44.8	418 49.2	50 5.9	848 100.0

Una observació important a fer sobre aquesta taula (nº 7) és la següent: els Escoltes Catalans tenen el percentatge més elevat de joves consultats nascuts al Barcelonès (87.5%) i la resta pertany només a dues comarques: el Maresme i el Gironès. Contràriament, l'origen dels monitors i dels caps de Minyons i Guies St. Jordi és molt més diversificat, per la raó que aquests provenen de gairebé totes les comarques catalanes.

Les dades referents a l'indret de naixement (taula nº 7) es corresponen molt d'aprop amb les que es refereixen a la comarca de residència oficial, o sigui, aquella on l'enquestat té fixada formalment la seva estada.

Taula nº 8
Comarca de residència oficial

	Barcelonès	Resta de Catalunya	Total
Minyons i Guies	104 33.2	209 66.8	313 100.0
Colònies	220 45.9	259 54.1	479 100.0
Escoltes catalans	49 87.5	7 12.5	56 100.0
Total	373 44.0	475 56.0	848 100.0

En l'apartat "resta de Catalunya", les comarques que sobrepassen l'1% són les següents:

Baix Llobregat	9.6%
Vallès Occidental	8.8%
Vallès Oriental	4.7%
Maresme	4.5%
Bages	3.2%
Gironès	2.9%
Osona	2.9%
Garraf	2.6%
Anoia	1.9%
Berguedà	1.9%
Segarra	1.4%
Selva	1.2%
Baix Camp	1.1%

Hom observarà que les comarques del Baix Llobregat, els dos Vallès i el Maresme compten amb un percentatge una mica més alt de residència que no pas de naixement. La diferència és sens dubte deguda a la força atractiva d'aquestes comarques.

A més del lloc de naixement i de residència habitual, és convenient, sobretot tractant-se de jovent, fixar-se en l'eventualitat d'una segona residència. És sabut que hi ha joves que per motiu d'estudis, de treball, de servei militar... són portats a absentar-se del seu domicili habitual. La distribució de la població estudiada en funció de la segona residència és la següent:

Taula nº 9
Comarca de residència complementària a Catalunya

	Barcelonès	altres comarques	altres respostes	no tenen residència complementària	total
Minyons i Guies	43 13.7	13 14.1	10 3.2	247 78.9	313 100.0
Colònies	28 5.8	19 3.9	22 4.6	410 85.6	479 100.0
Escoltes catalans	0 0.0	0 0.0	3 5.4	53 94.6	56 100.0
Total	71 8.4	32 3.8	35 4.1	710 83.7	848 100.0

Una de les causes de residència complementària de molts nois és l'acompliment del servei militar que no destaca tant, però, com el treball i, sobretot, l'estudi. Per aquest motiu, el comentari es centrarà només en aquells que el treball o l'estudi els obliga a tenir una segona estada.

Del nombre global d'enquestats, solament un 12.2% diuen tenir una segona residència, la majoria dels quals s'han instal·lat al Barcelonès i, la resta, a altres comarques catalanes.

Desglossant l'apartat "altres comarques" de la taula nº 9, hom constata que els joves es desplacen cap aquelles zones més urbanitzades que, en principi, ofereixen més llocs de treball o més serveis. Aquestes àrees corresponen a les següents comarques: Baix Llobregat, Vallès Occidental, Vallès Oriental, Gironès, Segrià i Tarragonès. Però, sens dubte, el Barcelonès és la comarca de més atracció.

També en aquesta taula podem veure que cap dels Escoltes Catalans consultats té una residència complementària. L'explicació d'aquest fet deu ser que la seva primera residència ja es troba en zones urbanes com són el Barcelonès, el Maresme i el Gironès. En canvi, les altres dues organitzacions presenten una població molt més repartida per tota la geografia de Catalunya, situació que origina una mobilitat cap a altres àrees on hi hagin més llocs de treball o més centres d'estudis. Precisament, hom constata que el motiu principal que origina aquest desplaçament eventual d'alguns entrevistats cap als grans centres urbans catalans, és el poder-hi cursar uns estudis i sobretot estudis superiors o carreres universitàries.

Finalment, cal assenyalar que és més nombrós el grup de nois que tenen una segona residència (12.9%) que no pas el grup de noies (11.5%).

Convivència principal i complementària

Si revesteix interès el coneixement de la residència principal i secundària de la població estudiada tal com s'acaba de presentar, encara pot ser més útil conèixer les seves formes de convivència. Seguint el mateix esquema anterior, hom distingirà la convivència oficial d'aquella que es pot qualificar de complementària en el cas d'existir dues residències.

Ja sabem que només un 12.2% de la mostra disposen de dues residències i, per tant, de dues convivències. La seva distribució en funció de la primera convivència, aquella que anomenem oficial o principal, és la següent:

Viuen amb els seus pares i/o germans	83,4%
Són casats i viuen amb el seu consort(i fills)	11.9%
Són nois/es i viuen amb altres nois/es	1.8%
Altres formes de convivència	2.5%
No contesten	0.4%

Les freqüències més altes corresponen als entrevistats que viuen juntament amb els seus pares i germans i els joves casats que viuen amb el seu consort (i fills). En canvi, són molt pocs (4.4%) els enquestats que afirmen tenir altres formes de convivència. Dintre d'aquest últim grup tant reduït tenim un 1.8% de joves que viuen en un grup de nois o de noies, i la resta es reparteix entre diverses i variades formes de convivència. Ara bé, com que les freqüències que corresponien a aquest darrer grup són tant petites, s'han inclòs totes en un sol apartat, el qual s'ha anomenat "altres formes de convivència". Així doncs, aquest epígraf comprèn tots aquells entrevistats que viuen amb un grup de nois i de noies (0.5%), en una pensió (0.8%), sols (0.7%) o amistançats (0.5%).

Pel que fa referència als caps o monitors i als "ex", hom constata que els primers viuen majoritàriament amb els seus pares, mentre que, entre els joves que ja han deixat l'organització, predominen els que ja són casats i viuen amb el seu consort (i fills).

Respecte als que actualment són monitors o caps, cal assenyalar que, si existeix majoria de joves que viuen amb els seus pares, és degut principalment a que molts són solters.

Quant als entrevistats que per motius d'estudi o treball tenen una segona estada, s'han obtingut els resultats següents:

Es un/a noi/a i viu amb altres nois/es	4.6%
Viu en una pensió	2.6%
Viu amb un grup de nois i noies	1.9%
Viu amb uns parents	1.1%
Altres formes de convivència	4.7%
No té residència complementària	85.3%

En primer lloc, cal destacar que una bona part de la població de la mostra només té una sola residència (85.3), fet que obliga a que els restants percentatges de la distribució siguin molt petits. Ara bé, observi's com un 4.6% dels joves consultats, quan es tracta de la seva segona residència, viuen amb un grup de nois o noies i un 2.6% viuen en una pensió; així doncs, aquestes resulten ser les formes més usuales de convivència entre aquest subgrup d'enquestats.

Donat que les estimacions percentuals obtingudes en altres formes de convivència són gairebé insignificants, les hem agrupades totes en un sol bloc. D'aquesta forma dins d'aquest apartat s'inclouen els joves que viuen amb els seus pares (0.4%), amb el seu consort (0.1%), sols (0.5%), ajuntats (0.5%) o que estan fent actualment el servei militar (3.2%).

Finalment, cal fer notar que així com entre les diferents formes de convivència principal tenen un predomini absolut els apartats "viuen amb els seus pares i germans" i "són casats i viuen amb el seu consort", quan es tracta de la convivència complementària aquestes dues formes de convida són molt poc freqüents entre els entrevistats, per no dir gairebé inexistent.

Ocupació principal

Els apartats següents tractaran de la situació personal dels enquestats respecte als seus estudis, la seva professió

mentalment es dediquen a treballar és força més elevada que la dels nois, en altres paraules, l'ocupació principal d'un 47% de les noies és el treball, mentre que en els nois aquesta proporció és menor (41.5%).

El joves enquestats que són solters es reparteixen per igual entre l'apartat estudis i l'apartat treball, mentre que la major part dels joves casats es dediquen de forma gairebé exclusiva a treballar.

Pel que fa referència a l'ocupació principal dels monitors i caps i la dels "ex", les diferències són bastant més acusades. Observi's la taula següent:

Taula nº 10
Ocupació principal del monitors-caps i la dels "ex"

	fonamentalment estudien	estudien i treballen	estudien i treballen per igual	altres	total
ex-caps ex-monitors	143 30.4	202 42.9	86 18.3	40 8.5	471 100.0
caps monitors	140 37.1	172 45.6	49 13.0	16 4.3	377 100.0
Total	283 33.3	374 44.1	135 15.9	56 6.6	848 100.0

Dins de l'apartat "fonamentalment estudien" la freqüència que correspon als "ex" és més petita que la que correspon als caps i monitors; és a dir, en la mostra que hem escollit existeix majoria de monitors i caps que es dediquen bàsicament als seus estudis. Igualment, en l'apartat "fonamentalment treballen" el percentatge de caps i monitors en actiu és superior al d'ex-dirigents, encara que la diferència entre uns i altres és mínima (2.7%). Aquesta diferència és compensada per la major proporció d'ex-caps i ex-monitors que estudien i treballen per igual.

Finalment, un altre aspecte interessant, dins d'aquesta àrea de l'ocupació principal, consisteix a conèixer la composició de la població segons el seu nivell d'estudis. En efecte, hom pot constatar que, com més elevat és el nivell d'estudis de l'enquestat més restringida és la seva dedicació al treball. Recíprocament, com menys qualificats són els individus, és més intensa la seva ocupació en una activitat professional. Això no treu que, a part, existeixi un grup força nombrós d'entrevistats que treballin i estudiïn per igual.

Aquesta darrera situació, sobretot, és més corrent entre els joves consultats amb un nivell d'estudis superior, que no pas entre els joves amb estudis primaris.

Distribució professional

Una de les variables més importants en qualsevol enquesta és l'ocupació professional de la població a entrevistar perquè pot resultar molt útil en el moment d'esbrinar el contingut de la resta d'informació obtinguda.

Les categories ocupacionals dels joves consultats poden ser analitzades en la taula següent:

Taula nº 11
Ocupació professional dels enquestats

	Minyons i Guies	Colònies	Escoltes Catalans	Total
Empresaris, directors, gerents	1 0.3	3 0.6	1 1.8	5 0.6
Professions liberals i tècniques	27 8.6	26 5.4	3 5.4	56 6.6
Petits empresaris o treba lladors independents	13 4.2	9 1.9	2 3.6	24 2.8
Quadres intermedis	18 5.8	31 6.5	2 3.6	51 6.0
Empleats, administratius	104 33.2	138 28.8	23 41.1	265 31.3
Petits propietaris agrí coles, masovers	3 1.0	2 0.4	0 0.0	5 0.6
Treballadors de la indús tria, el comerç i l'agri cultura	34 10.9	39 8.1	7 12.5	80 9.4
Ensenyants i educadors	37 11.8	97 20.3	6 10.7	140 16.5
Altres, feines de casa, treballs ocasionals	22 7.0	54 11.3	5 8.9	81 9.6
No treballa en res, no contesta	54 17.3	80 16.7	7 12.5	141 16.6
Total	313 (100)	479 (100)	56 (100)	848 100.0

(Notes:-L'últim apartat de la taula inclou tots aquells joves que en principi no treballen en res o únicament estudien, i totes aquelles contestes que han resultat confuses.

-Hem d'aclarir que si una persona es troba en situació d'atur accidentalment o temporal, això no vol dir que no tingui una professió determinada. Igualment pot passar amb els joves que fan el servei militar. Així doncs, com que considerem que la seva actual situació té caràcter temporal, són classificades com persones amb una ocupació professional).

La taula anterior ens fa adonar de la importància quantitativa que té en el conjunt de professionals de les tres organitzacions de joventut l'apartat que inclou els auxiliars administratius i categories similars (empleats, viatjants, venedors, dependents de comerç,...). Aquest tipus de professió, que representa un 31.3% del total de la població, és força més important en la submostra dels Escoltes Catalans (41.1%).

Es molt interessant fer notar que existeix en general una proporció bastant considerable de joves que exerceixen la professió d'ensenyants o educadors en les seves múltiples variants (16.5% del total). Particularment, Colònies-Clubs d'Esplai és l'organització amb més nois i noies dedicats a l'ensenyança. Sabent les finalitats pedagògiques de les tres organitzacions no és d'estranyar l'existència de caps i monitors dedicats professionalment a l'ensenyament.

Encara que molts joves es dediquin a estudiar i no tenen una professió propiament dita, això no treu que es dediquin a realitzar tota classe de treballs més o menys estables com són: classes particulars, cangurs, ajuda al negoci familiar,...

Finalment, ens cal precisar tant sols l'absència d'empresaris i propietaris agrícoles i la presència d'un grup força nombrós de treballadors de la indústria i els serveis.

Cal assenyalar que existeixen unes diferències molt notables quant a l'edat dels enquestats: Els més joves es dediquen més a fer treballs ocasionals. També és d'interès saber que de 16 a 21 anys, augmenten els empleats, però després disminueixen. I, un últim aspecte a notar, és que a mida que augmenta l'edat dels entrevistats també creix el nombre de joves amb professions liberals, tècniques i educatives.

La mateixa problemàtica visualitzada des de la perspectiva del sexe dels enquestats adquireix una nova configuració. A la taula següent transcrivim els resultats obtinguts en la mostra respecte a la situació professional dels nois i noies consultats:

Taula nº 12
Professió i sexe

	nois	noies
Empresaris, directors, gerents	0.9	0.2
Professions liberals i tècniques	8.7	4.5
Petits empresaris o treballadors independents, comerciants,...	4.7	1.0
Quadres intermedis	6.1	6.0
Empleats, administratius	26.5	36.2
Petits propietaris agrícoles, masovers	0.9	0.2
Treballadors de la indústria, el comerç i l'agricultura	13.8	4.8
Ensenyants i educadors	12.6	20.5
Altres, feines de casa, treballs ocasionals	6.8	12.4
No treballa en res, no contesta	19.0	14.3
Total	100.0 (427)	100.0 (420)

Els resultats obtinguts ens posen en relleu que les noies tendeixen a concentrar-se fonamentalment en: ocupacions de caràcter administratiu, l'ensenyament, treballs ocasionals...

Extracció sòcio-familiar dels enquestats

Per esbrinar l'origen social dels entrevistats vam intercalar entre les preguntes del qüestionari una que feia referència a la professió del pare. A continuació, transcrivim els resultats obtinguts juntament amb els que fan referència a la professió dels joves consultats.

	<u>Pares</u>	<u>Fills</u>
Empresaris, directors, gerents	9.0	0.6
Professions liberals i tècniques	6.7	6.6
Petits empresaris, treballadors independents o comerciants	23.1	2.8
Quadres intermedis	8.6	6.0
Empleats, administratius	19.9	31.3
Petits propietaris agrícoles, masovers,	8.4	0.6
Treballadors de la indústria, el comerç i l'agricultura	20.9	9.4
Ensenyants i educadors	1.2	16.5
Altres, feines de casa, treballs ocasionals	0.0	9.6
No treballa en res, no contesta	<u>2.2</u>	<u>16.6</u>
	100.0	100.0
	(848)	(848)

(Nota: No existeixen diferències significatives entre les tres organitzacions estudiades quant a l'extracció sòcio-familiar)

Observi's com els joves enquestats procedeixen predominantment en primer lloc de petits empresaris, comerciants i treballadors independents (23.1%) i, en segon lloc, de treballadors de la indústria, els serveis i l'agricultura (20.9). El tercer grup professional en importància numèrica és el format pels pares de professió administrativa, empleats, representants i similars.

Són quatre les diferències més significatives en relació amb les ocupacions professionals de pares i de fills. La primera consisteix en el fet que justament els nois d'origen rural han deixat de continuar treballant la terra. La segona és que molts nois i noies han optat per l'ensenyança sense tenir cap tradició familiar per part paterna. La tercera fa veure que un 9.0% dels pares són empresaris d'una certa importància, mentre que entre els joves només hi ha un 0.6% que posseeixin un negoci propi. Aquest darrer valor percentual potser és tant baix perquè els consultats encara es troben en l'inici de la seva carrera professional i aquest tipus de professió requereix temps i experiència.

L'última diferència es refereix a la proporció de pares treballadors de la indústria, dels serveis o l'agricultura, la qual és molt més elevada (20.9%) que la que s'observa entre els fills (9.4%).

Es a remarcar que el percentatge de joves dedicats a les professions tècniques i liberals és igual al dels pares que exerceixen aquest tipus de professió. Donada l'existència d'un grup força nombrós d'entrevistats que són estudiants universitaris, es pot preveure que en un futur molt pròxim la proporció de joves amb professions liberals i tècniques s'anirà incrementant a mida que aquests vagin acabant les seves carreres.

En conclusió, es constata que la distribució professional dels enquestats difereix notablement de la dels seus pares. El desplaçament que es produeix és en bona part de signe promocional: disminució de les professions agrícoles i manuals a favor de les administratives i de serveis.

Nivell d'estudis

Una de les dades de tipus personal que pot tenir més incidència en les opinions i actituds dels individus és el nivell d'instrucció. Tot i sabent que aquest no es desprèn només dels estudis acadèmics cursats sinó que depèn també d'altres mitjans (lectures, conferències, converses,...), no deixa de ser revelador l'anàlisi del grau més alt d'estudis fets pels entrevistats. El resultat d'aquesta anàlisi en el nostre cas és el següent:

	<u>%</u>
Estudis primaris	15.6
Estudis laborals	10.1
BUP, PREU, COU o similars	17.5
Estudis tècnics de grau mitjà	17.5
Estudis superiors universitaris incomplets	33.3
Estudis superiors universitaris complets	5.8
No contesten	<u>0.4</u>
	100.0
	(848)

En el conjunt de la mostra estudiada, una tercera part dels joves en el curs 1976-1977 cursaren estudis universitaris i només un 5.8% ja els havien acabat. Això fa un total de gairebé 40% de carreres superiors entre els entrevistats. Aquesta proporció destaca per damunt de totes les altres.

El nombre de joves que l'any 1976 estaven realitzant o ja havien acabat el que anomenem "estudis secundaris tècnics de grau mitjà" és igual al que respon estar cursant o haver cursat el Batxillerat superior, el COU o similars (17.5%). Els estudis secundaris tècnics de grau mitjà poden ser de molt diversa índole (peritatge, aparellador, ATS, magisteri,...).

Els joves que només han realitzat estudis primaris representen un 15.6% del conjunt de la població de la mostra. La proporció més petita la constitueixen els enquestats amb estudis de tipus laboral o de formació professional (8%).

Cal remarcar que no s'observen diferències apreciables entre les tres organitzacions estudiades pel que fa a la distribució per nivell d'estudis de monitors i caps. Sí, en canvi, que apareixen aquestes diferències segons el sexe: significativament les noies presenten unes característiques diferents dels nois; entre elles són més abundants els estudis primaris i els estudis secundaris tècnics de grau mitjà (magisteri, ATS,...). Contràriament, són més nombrosos els nois que estudien carreres universitàries o són llicenciats o que han realitzat estudis de tipus laboral.

Igualment, existeixen unes diferències molt considerables segons l'estat civil. Entre els solters s'observa una tendència a dirigir els seus estudis cap a carreres universitàries. En canvi, bona part dels casats -que també en general són més grans que els solters- s'han estancat en els estudis primaris o laborals o com a màxim han estudiat una carrera tècnica mitjana (aparellador, peritatge,...)

Com un aspecte més dins d'aquest apartat interessa veure en quina classe d'institucions han estat realitzats aquests estudis. Distingirem entre centres privats religiosos, centres privats no religiosos, i centres oficials de l'Estat o Municipals.

Donat que actualment els estudis universitaris es realitzen en general en centres dependents de l'Estat, no els tindrem en compte en el moment de sospesar quina classe d'institució dedicada a l'ensenyament ha estat més freqüentada pels enquestats.

El més important a remarcar sobre aquesta qüestió, és que hi ha més quantitat d'entrevistats (aproximadament un 40%) que han cursat fonamentalment els seus estudis en centres privats religiosos que en les altres dues classes de centres d'ensenyança.

Contrasta amb aquestes dades l'elevat percentatge (76.8%) de caps i ex-caps dels Escoltes Catalans que no han estudiat en cap centre privat religiós.

Llengua parlada a casa

La següent distribució classifica els joves enques- tats segons la seva parla més usual:

Taula nº 13
Llengua parlada a casa

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
Fonamentalment català	87.6	80.4	82.1	83.1
Fonamentalment castellà	8.6	13.8	12.5	11.8
Les dues indistintament	3.2	5.0	5.4	4.4
Altres llengües	0.0	0.4	0.0	0.2
No contesta	0.6	0.4	0.0	0.5
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

La majoria dels enquestats (83.1%) utilitzen el cata- là com instrument normal de comunicació. Només un 11.8% dels ca- sos usen bàsicament el castellà i un 4.4% s'expressen indistin- tament en totes dues llengües.

Per altra part, ens cal ressaltar els dos aspectes que sobressurten més d'aquesta taula. En primer lloc, observi's com Colònies-Clubs d'Esplai té el percentatge més alt de caste- llano-parlants (13.8%). De fet, aquesta organització també es destaca per posseir la proporció més elevada de monitors i ex-mo- nitors no nascuts a Catalunya.

I, en segon lloc, els Minyons Escoltes-Guies St.Jordi

En el primer epígraf queden classificats aquells enquestats partidaris de concentrar en mans de l'educador totes les decisions que fan referència a l'aprenentatge de l'infant o adolescent; el percentatge de joves que reconeix estar d'acord amb aquesta proposició és només d'un 1.5%. El segon apartat, format per tots aquells que són hostils a qualsevol classe d'intervencionisme no ha obtingut ni un 1% de partidaris. En canvi, del total d'enquestats, un 77.8% han manifestat estar d'acord amb la tercera resposta. Així doncs, la majoria coincideixen en què el paper de l'educador és fer de pont entre l'infant/adolescent i les tècniques - coneixements - recursos pedagògics, la qual cosa permet donar una major llibertat de moviment als educands. Finalment, un 18% opinen que l'infant ha de fer sol aquest procés d'aprenentatge, en el qual l'educador no intervé si no hi és requerit per aquell.

Tendències polítiques

Com ha quedat dit anteriorment, els monitors i caps foren interrogats en el moment que a l'Estat Espanyol s'iniciava un canvi polític. Els partits polítics no eren encara legalitzats però començaven a actuar més obertament. El referèndum del desembre de 1976 va coincidir amb la realització del treball de camp. Tot i que aquest canvi no es preveia de manera immediata en construir el qüestionari, hi foren incloses algunes preguntes referides directament a les actituds polítiques dels entrevistats. La primera consistia a invitar-los a escollir entre les següents tendències per tal de saber a quines s'afiliarien o quines votarien si es presentés l'ocasió. Heus ací els resultats obtinguts:

Taula nº 30

Tendències polítiques per institucions

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
feixisme conservadurisme	0.0	0.2	0.0	0.1
liberalisme	1.0	2.3	5.4	2.0
democràcia cristiana	3.8	2.1	0.0	2.6
socialdemocràcia	13.7	13.2	8.9	13.1
socialisme	38.3	39.7	28.6	38.4
comunisme	8.3	7.3	19.6	8.5
extrema esquerra	1.3	1.5	3.6	1.5
anarquisme	8.9	6.3	16.1	7.9
està en contra dels par- tits o la política no els interessa	12.8	13.8	8.9	13.1
altres respostes, no contesta	11.8	13.8	8.9	12.7
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

Aquests resultats posen en relleu, en primer lloc, la forta tendència a l'esquerra dels enquestats: més de la meitat (56.3%) es situen espontàniament més a l'esquerra de la socialdemocràcia. Les tendències més clarament acusades són el so

cialisme (38.4%), seguit de la socialdemocràcia (13.1%), el comunisme (8.5%) i l'anarquisme (7.9%). Cal també remarcar que prop d'un 13% no mostren interès per la política.

No s'observen diferències apreciables en les tres organitzacions. L'única que es distancia de les altres en algun punt és Escoltes Catalans. Ja hem advertit en altres llocs, però, que les dades referents per separat a aquest moviment s'han de prendre amb precaució donada l'exigüïtat de la mostra que li correspon.

No s'observen, en general, diferències notables entre els nois i les noies; només una lleugera tendència de les noies a ser menys esquerranes i una més pronunciada actitud de desinterès per la política. Les diferències encara són més insignificants entre caps/monitors i ex-caps/ex-monitors, com també entre solters i casats. En canvi, el nivell d'estudis es mostra un factor de més incidència en la configuració de les tendències polítiques dels entrevistats:

Taula nº 31

Tendència política per grau d'instrucció

Tendència política	nivell d'estudis		
	primaris	secundaris i laborals	tècnics i superiors
socialdemocràcia	18.2	12.4	11.9
socialisme	28.8	32.5	44.3
comunisme	3.8	8.5	9.8
anarquisme	1.5	10.3	8.4
no interès per a la política	22.7	16.7	8.6
no ho sap, no respon	18.2	13.2	11.1

La taula nº 31 mostra, en primer lloc, que s'interessen més per la política i tenen opinions més formades els entrevistats amb nivell d'estudis més alt i, en segon lloc, que, sobre tot el socialisme però també el comunisme i l'anarquisme, són opcions més freqüents a mida que puja el nivell d'instrucció, mentre que la tendència socialdemòcrata està sotmesa a un procés invers.

Partits polítics concrets

Preguntats a quin grup polític d'entre els existents als Països Catalans se sentien més pròxims, els resultats obtinguts són força minsos. Cal tenir en compte que una bona part de les respostes foren obtingudes entre novembre i desembre de 1976 i, la resta, els dos primers mesos de 1977, èpoques en les quals encara no eren legals, ni gaire coneguts, força partits polítics. La sensibilització vingué ràpidament després durant els mesos immediatament anteriors a les eleccions del 15.VI.77.

Tenint en compte el que acabem de dir, potser es comprèn millor l'escàs pronunciament dels entrevistats respecte a les formacions polítiques concretes. Només dues obtenen una certa relevància: el Partit Socialista de Catalunya (Congrés)-PSOE amb un 13% i el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC-JCC) amb un 7.7%. Les altres opcions concretes són exíqües:

Convergència Democràtica de Catalunya	1.2%
PSAN oficial	1.3%
CNT	3.1%
Assemblea de Catalunya	1.9%

La resta de formacions polítiques no arriben a obtenir l'1%. Són, en canvi, molt nombrosos els qui afirmen no pertànyer ni sentir-se pròxims a cap partit (23.2%) i, encara més, aquells que no es consideren prou informats (37.5%). Tots junts constitueixen un 60.7%, proporció molt més nombrosa que la que apareixia suara quan analitzàvem les tendències polítiques dels enquestats.

Influència de les organitzacions sobre les postures polítiques i religioses dels seus dirigents

Després d'analitzar les tendències i opcions polítiques de la població estudiada, és lògic preguntar-se quina pot ser la influència que les institucions de joventut respectives hi han pogut tenir. Una primera - i parcial- forma d'esbrinar aquesta influència pot consistir a demanar-ho obertament als interessats.

D'aquesta manera, si bé no queda prou establerta la incidència real i efectiva que objectivament hi ha hagut, sí que almenys copsem la consciència que els entrevistats en tenen.

En presentar els resultats referents a la percepció de la influència política del moviment o organització ens referirem també a la religiosa, car després segueix l'exposició de la situació religiosa concreta dels entrevistats.

La impressió global que es desprèn de les dades és que la influència de les organitzacions analitzades sobre les postures polítiques ha estat reduïda. En efecte, una majoria important (61.6%) així ho afirmen. Només una quarta part (26.8) la creuen rellevant, aquesta influència, i una proporció molt més petita (9.9) la veuen com molt important.

Si es compara Colònies amb l'Escoltisme, hom pot constatar que l'influx de la institució en les actituds polítiques del personal dirigent ha estat més intensa en l'Escoltisme que al Servei de Colònies. Així ho demostren les dades que segueixen:

	Escoltisme	Colònies
Influència forta	12.2	8.1
Influència regular	32.2	22.5
Influència escassa	53.1	68.1

Tampoc no han influït gaire les tres organitzacions en les postures religioses dels enquestats, si s'ha de creure les seves declaracions. Només un 10.5% admeten un fort i un 25.2% un notable influx. En canvi, són 62% els que el qualifiquen d'escàs. En aquest punt no s'observen diferències notables entre els Minyons-Guies St. Jordi i el Servei de Colònies. Els Escoltes Catalans acusen aquí una menor incidència del moviment en les actituds religioses dels qui responen.

El sexe, l'estat civil, la pertinença a l'organització i el nivell d'estudis són els factors que més incideixen en les respostes dels enquestats. En altres paraules, l'influx que exerceix l'organització sobre les actituds polítiques i religioses varia quant a intensitat segons els trets personals dels entrevistats. Les dades que presenta la taula nº.32 ho

posen en relleu mitjançant l'anàlisi per separat de les característiques de tots aquells que creuen que la influència del moviment o de l'organització en les seves postures polítiques i religioses és escassa.

Taula nº 32

Característiques personals dels que consideren que la influència política i religiosa de l'organització ha estat escassa.

	Postura política	Postura religiosa
Nivell d'estudis: primaris	66.7	56.1
mitjans	65.4	64.5
superiors	58.0	62.6
Sexe: nois	57.4	61.4
noies	66.0	63.1
Pertinença a la		
institució: ex-cap/ex-monitor	63.9	66.7
cap/monitor	58.6	56.5
Estat civil: solter	62.7	62.7
casat	54.3	59.0

De la lectura d'aquests percentatges se'n desprèn que la influència que pot exercir l'organització respecte de les qüestions polítiques i religioses és més forta en els nois que en les noies. El mateix es pot dir dels caps/monitors en comparació amb els ex-dirigents: aquells manifesten més freqüentment que la seva pertinença a l'entitat té molta més repercussió en el seu pensar ideològic que els ex-caps/ex-monitors. Respecte a l'estat civil, resulta que la incidència és més gran entre els casats que entre els solters, sobretot, en la qüestió política. I, en últim terme, resta per comentar que els joves amb estudis superiors són els que senten més el pes de l'entitat a l'hora d'adoptar una actitud política; en canvi, pel que fa a les postures religioses, són els joves amb estudis primaris els que diuen estar més influenciats.

Situació religiosa

Una de les preguntes referents a l'actitud religiosa dels enquestats intentava establir una visió comparativa entre la situació religiosa de l'enquestat al moment d'esdevenir monitor i cap i la que tenia en contestar el nostre qüestionari. El resultat és el següent:

Taula nº 33
Situació religiosa dels entrevistats

	en esdevenir cap o monitor	al moment de contestar el qüestionari
seguir sense gaire convenciment els costums i educació familiars o educatius	24.1	2.1
convenciment personal	25.6	33.0
en grans dubtes	22.1	20.3
convenciment a mitges	9.3	11.6
indiferent, ateu pràctic	10.8	15.7
agnòstic	2.0	4.1
ateu convençut	3.1	7.5
creient no practicant	0.1	1.3
altres	0.8	1.5
no contesta	2.1	2.8
Total ,	100 (848)	100 (848)

L'evolució religiosa produïda entre aquests dos moments de la vida dels enquestats queda reflectida en la taula precedent. Els punts més rellevants són la dràstica disminució de la influència familiar o educativa (de 24.1% a 2.1%) a favor del convenciment personal (de 25.6% a 33.6%), de la indiferència (de 10.8% a 15.7%) i de l'ateisme (de 3.1% a 7.5%). Mentre la resta de postures no experimenten gairebé cap variació numèrica, les que hem ressenyat varien en forma notòria.

Si haguéssim, doncs, de definir la situació religiosa

de conjunt en què es troben els monitors i caps enquestats, podríem dir en grans línies que és aquesta: un terç afirma tenir un convenciment religiós personal, un altre terç viu una religiositat d'anar seguint amb rutina, dubtes i poc convenciment, i gairebé també un altre terç es revelen indiferents, agnòstics o ateus. Aquesta distribució ha canviat substancialment si analitzem quina era la situació uns anys enrera: el primer grup (convençuts personalment) era més reduït (25.6%), el segon (rutina, dubtes, poc convenciment) doblava gairebé les proporcions actuals, i el tercer grup (indiferents, agnòstics, ateus) equivalia a la meitat del que és ara (15.9%). L'evolució que s'ha produït és clara: han disminuït els rutinaris i seguidors poc convençuts (del 55.5% al 34.0%) a favor dels més convençuts i dels indiferents, agnòstics, ateus. Aquests han augmentat en una proporció més elevada (de 15.9% a 27.3%) que no pas els creients convençuts (de 25.6% a 33.0%).

Aquestes són les impressions generals que es desprenen de les nostres dades. Si analitzem la situació diferencial que presenten les 3 organitzacions estudiades, el panorama és aquest: tant al moment d'esdevenir responsables com al de respondre el nostre qüestionari, els monitors de Colònies d'Estiu presenten un grau considerablement més elevat de convicció religiosa personal que els ME/GSJ. La diferència va de 19.5% (ME/GSJ) a 30.3% (monitors de Colònies) en esdevenir caps i monitors, i de 26.8% (ME/GSJ) a 39.7% (monitors) al moment de respondre el qüestionari.

Els Escoltes Catalans difereixen notòriament de les altres dues organitzacions pel que fa a la situació religiosa. Tant al moment d'esdevenir caps com al de respondre el qüestionari, les proporcions d'indiferents, agnòstics, ateus pràctics o convençuts són força més altes.

El sexe no sembla incidir gaire en la postura religiosa de monitors i caps. Tant els nois com les noies segueixen la tònica general exposada abans. Les úniques diferències que s'observen amb regularitat són aquestes: la proporció de "convençuts personalment" és més alta entre els nois que entre les noies (28% i 23% en esdevenir monitors o caps, 34% i 31% al moment de ser entrevistats). La relació s'inverteix quan es tracta de les postures "amb grans dubtes" i "convenciment a mitges".

Les diferències es fan molt més notòries entre solters i casats. Aquests presenten una proporció molt més elevada de "convenciment personal" i molt més baixa de "amb grans dubtes" i d'indiferència i ateisme pràctic o convençut. El mateix es pot dir dels caps i monitors per comparació amb els ex-monitors i ex-caps: aquells presenten curiosament unes característiques més semblants als casats que als solters.

Com més alt és el nivell d'estudis dels consultats més elevat és també el nombre de "convençuts personalment" i més baixa la proporció dels qui segueixen sense gaire convenciment els costums familiars i educatius. Els contingents més elevats d'indiferents, ateus pràctics i ateus convençuts es troben entre aquells que tenen estudis secundaris i laborals.

Vegem ara els qui, amb motiu de plantejar-los-hi si comparteixen amb algun grup les creences religioses, cas de tenir-ne, contesten que no les comparteixen perquè pròpiament no en tenen, sigui perquè no són prou definides, sigui perquè són realment inexistents. Els qui responen així són el 33.7% de tots els entrevistats. Heus ací la seva repartició segons les característiques que s'indiquen:

Taula nº 34

Característiques dels qui afirmen no tenir creences religioses de cap classe o molt poc definides (en %)

per institucions	C-C d'E	Esc.Cat.	ME/GSJ
	30.9	73.2	31.0
caps-monitors ex-caps ex-monitors	caps-monitors		ex-caps ex-monitors
	22.0		43.1
sexe	homes		dones
	34.7		32.6
estat civil	solters		casats
	33.7		33.3
nivell d'instrucció	estudis primaris	estudis secundaris	estudis superiors
	25.8	42.7	31.7

La taula nº 34 mostra com els qui no tenen creences religioses definides o de cap classe són molt més abundants entre els Escoltes Catalans, entre els ex-monitors i ex-caps i entre aquells que han arribat a un grau d'instrucció corresponent a estudis secundaris i laborals. Són, en canvi, força menys nombrosos entre els monitors i caps en exercici i entre aquells que només posseeixen estudis primaris i els que n'han realitzat de superiors.

Respecte a la forma, individual o comunitària, de viure les creences religioses que es puguin tenir, tema que constituïa una pregunta a part, els resultats posen en relleu l'elevada proporció (38.7%) dels qui afirmen viure la seva fe d'una manera individual. Els grups dintre els quals la resta afirmen viure la seva fe es reparteixen així:

comunitats cristianes	16.7
trobades	13.8
parròquia	10.6
el propi moviment de joventut	10.6
grups especialitzats	5.7

Entre la gent provinent de Colònies (monitors i ex-monitors) abunden molt més els qui estan connectats amb comunitats cristianes (23.2%) i parròquies (12.3%) que no pas entre els ME/GSJ (7.8% i 7.8%). Els Escoltes Catalans presenten una proporció elevadíssima d'indiferents i ateus pràctics (30.4%) i d'ateus convençuts (32.1%). La majoria dels Escoltes Catalans que es mostren creients, afirmen viure la seva fe en solitari. No n'apareix cap d'integrat a comunitats cristianes de base ni a grups especialitzats. Els vinculats a parròquies i a trobades també són proporcionalment menys que en les dues altres organitzacions estudiades.

Relacions sexuals

Després de les qüestions polítiques i religioses, donem un cop d'ull a la mentalitat dels enquestats sobre algunes qüestions referents a l'ètica sexual. Les concretarem a les relacions sexuals entre persones no casades. Distingirem dos casos: actitud respecte a les relacions sexuals entre persones no casades però amb intenció de matrimoni (columna I) i sense intenció

de matrimoni (columna II).

Els resultats del nostre sondeig són els següents:

Taula nº 35

Opinió sobre relacions sexuals entre persones no casades

	I (amb intenció de matrimoni)	II (sense intenció de matrimoni)
Les relacions sexuals són:		
inadmissibles	2.0	8.1
desaconsellables	7.3	18.0
permissibles	25.9	32.0
convenients	53.9	30.1
altres opinions	2.3	2.3
no opinen	<u>8.5</u>	<u>9.4</u>
	100	100

La taula anterior permet fàcilment de constatar l'existència d'actituds força liberals respecte a les relacions sexuals entre persones no casades. Les diferències existents entre les columnes I i II no introdueixen variacions substancials. Són diferències de grau més que de qualitat. Tant en un cas com en l'altre, una majoria absoluta important (79.8% en el primer cas i 62.1% en el segon) es mostren favorables a les relacions sexuals, sigui per considerar-les convenients o simplement permissibles.

No s'observen diferències remarcables entre Colònies i ME/GSJ quant a les relacions amb intenció de matrimoni (columna I). En canvi es constata entre monitors i ex-monitors de Colònies un grau menys elevat de permissibilitat que entre els caps i ex-caps escoltes pel que fa a les relacions sexuals sense intenció de matrimoni. Els Escoltes Catalans es desmarquen considerablement en aquest punt de les altres dues organitzacions en el sentit que les opinions favorables a l'existència d'aquestes relacions són molt més freqüents encara (I: permissibles 12.5%, convenients 76.8%; II: permissibles 33.9%, convenients 57.1%).

L'actitud respecte a les relacions sexuals fora del matrimoni no varia gaire en funció d'algunes característiques de la població entrevistada:

Taula nº 36

Diferències d'opinió respecte a la permissibilitat i conveniència de les relacions sexuals sense matrimoni

	I (amb intenció de matrimoni)	II (sense intenció de matrimoni)
Sexe: homes	79.4	65.3
dones	80.2	58.6
Estat civil: solters	79.8	62.2
casats	80.0	60.0
Nivell d'estudis: primaris	73.5	51.5
secundaris-laborals	81.2	65.8
superiors	81.0	63.2
Pertinença: caps, monitors	76.1	52.8
ex-caps, ex-monitors	82.8	69.4

Les variacions que s'observen en el cas I són mínimes: els entrevistats amb estudis primaris són menys inclinats a admetre com a permissibles o convenients les relacions que comentem que no pas els qui han assolit nivells superiors d'instrucció. També s'estableix una diferència semblant però més petita entre els que actualment són caps i monitors i els qui ja no ho són.

Respecte al cas II, les diferències també són petites en conjunt. Estan relacionades amb les mateixes circumstàncies esmentades anteriorment (nivell d'estudis, exercici de la funció de cap-monitor). Cal afegir-hi aquesta vegada el sexe: els homes són més "liberals" que les dones.

1875

1875

Capítol V - MARXA ACTUAL I SUGGERIMENTS PER AL FUTUR DEL

SERVEI DE COLÒNIES I DE L'ESCOLTISME

Acabem de veure les opinions i actituds dels entrevistats en algunes qüestions que, per més personals que puguin ser, no deixen de tenir una àmplia projecció social (educació, política, religió...). Vegem ara les opinions dels monitors i caps sobre qüestions referents més directament a l'organització i funcionament de les seves institucions.

Serà presentat, primerament, una mena de balanç de com són estimats els valors i defectes de les tres institucions estudiades, acompanyat d'un judici global sobre el seu grau de maduresa. Malgrat l'existència d'opinions molt diversificades, l'observador podrà fer-se una idea relativament clara dels punts més sobresortints.

Segueix un conjunt de qüestions sobre la necessitat que els caps i monitors puguin tenir d'una formació o instrucció específica i sistemàtica, com també sobre l'assiduïtat amb què es dediquen a adquirir la preparació necessària a la seva tasca.

Una qüestió particularment rellevant d'aquest capítol la constitueix l'eventualitat d'una ampliació d'activitats dels Centres i Agrupaments fins al punt d'esdevenir de funcionament diari, amb la consegüent professionalització de caps i monitors. Aquest punt planteja evidentment l'interrogant de la disponibilitat dels responsables i de l'existència de vocacions específiques per aquesta educació.

Després de parlar de les relacions estructurals entre els diferents Centres o Agrupaments, clourem el capítol amb l'anàlisi de l'opinió dels enquestats sobre els factors fonamentals d'èxit de les organitzacions de joventut.

Valors impulsats pels moviments

La comissió preparatòria d'aquest estudi tingué interès des del principi del seu plantejament en sondejar l'opinió dels entrevistats sobre els valors que cada una de les tres organitzacions pugui haver fomentat amb més o menys intensitat. Dels treballs previs realitzats en resultà una llista relativament llarga de valors sobre els quals els monitors i caps serien pregats de pronunciar-se. Tot i que presenten en conjunt semblances considerables, exposarem els resultats separatament per a cada una de les tres organitzacions.

Quant a ME / GSJ , hom observarà que en general la majoria de respostes s'inclinen a afirmar que els valors de la llista han estat força impulsats pel moviment. Les freqüències més altes se situen molt sovint en la columna "força". N'hi ha algunes, però, que es desplacen a la dreta o a l'esquerra (vegi's taula nº 37). Els valors més destacats són la valoració de la natura i la catalanitat, seguits molt d'aprop pel respecte a l'altre, el treball en equip, l'ús de la llibertat i la responsabilitat i el desig de millorar la societat. Resulten, en canvi, poc impulsats, en primer lloc i de forma clara, el sentit religiós, seguit de la cura del propi cos. Hi ha també una proporció minoritària però remarcable d'opinants que creuen que el moviment no ha fomentat gaire el sentit del risc, la convivència entre sexes, l'eficàcia, el sentit de l'humor, l'acceptació d'un mateix i l'optimisme.

Els monitors i ex-monitors dels Clubs d'Esplai i Colònies (vegeu taula nº38) remarquen en primer lloc i de forma clara el respecte a l'altre, el treball en equip, l'ús de la llibertat i responsabilitat, el diàleg, el desig de millorar la societat i el gust per la feina ben feta. Com a valors poc fomentats sobresurten principalment el sentit religiós, la cura del propi cos i la catalanitat. A títol complementari és a remarcar el nombre de persones que creu que s'impulsa poc l'eficàcia, la convivència entre sexes, l'optimisme i el sentit del risc.

Els Escoltes Catalans (vegeu taula nº39) afirmen que els valors més impulsats pel moviment són el treball en equip, el desig de millorar la societat, la valoració de la natura, l'ús de la llibertat i la responsabilitat, la catalanitat i el respecte a l'altre, seguits d'aprop pel diàleg, l'eficàcia, la sinceritat... Com a valors menys impulsats pel moviment destaca de forma

Taula nº 37

Quins dels següents valors creus que l'organització o el moviment t'ajuda o t'ha ajudat a adquirir més, i quins no t'ajuda o no t'ha ajudat a adquirir gaire o gens? (contestar tots els conceptes, posant una X a la casella que calgui).

MINYONS ESCOLTES/GUIES ST.JORDI

	molt	força	poc	no ho sé no hi té res a veure...
0 esforç de superació	27.8	53.0	13.1	6.1
1 eficàcia	13.4	54.6	24.6	7.3
2 acceptació d'un mateix, seguretat d'un mateix	29.7	43.1	21.7	5.4
3 mesura de la pròpia capacitat	21.1	55.0	17.9	6.1
4 gust per la feina ben feta	32.9	45.0	13.4	8.6
5 respecte a l'altre	43.5	46.0	6.7	3.8
6 diàleg	39.9	46.3	11.2	2.6
7 treball d'equip	42.2	44.1	12.8	1.0
8 actitud constructiva emprenedora	21.1	55.9	18.2	4.8
9 convivència entre sexes	23.0	39.6	28.4	8.9
10 valoració de la natura	50.2	37.1	9.9	2.9
11 sentit de l'humor	23.3	46.3	23.0	7.3
12 optimisme	23.6	47.6	20.8	8.0
13 sentit del risc	20.8	37.7	34.5	7.0
14 cura del propi cos	8.3	34.8	39.0	17.9
15 creativitat	24.6	49.8	21.1	4.5
16 ús de la llibertat, responsabilitat	40.9	50.2	5.4	3.5
17 sentit crític	31.0	52.1	13.4	3.5
18 sinceritat, espontaneïtat, naturalitat	29.7	52.1	13.4	4.8
19 catalanitat	41.5	33.9	15.3	9.3
20 sentit religiós	10.5	31.0	42.8	15.7
21 desig de millorar la societat	44.1	46.3	4.8	4.8

Taula nº 38

Quins dels següents valors creus que l'organització o el moviment t'ajuda o t'ha ajudat a adquirir més, i quins no t'ajuda o no t'ha ajudat a adquirir gaire o gens? (contestar tots els conceptes, posant una X a la casella que calgui).

COLÒNIES - CLUBS D'ESPLAI

	molt	força	poc	no ho sé no hi té res a veure...
0 esforç de superació	31.1	57.0	9.2	2.7
1 eficàcia	13.4	61.4	21.1	4.2
2 acceptació d'un mateix, seguretat d'un mateix	35.1	45.7	15.9	3.3
3 mesura de la pròpia capacitat	26.7	54.1	14.6	4.6
4 gust per la feina ben feta	41.3	38.0	14.4	6.3
5 respecte a l'altre	56.8	31.3	8.1	3.8
6 diàleg	49.1	39.0	11.1	0.8
7 treball d'equip	52.6	36.3	10.4	0.6
8 actitud constructiva emprenedora	25.3	51.8	19.2	3.8
9 convivència entre sexes	33.4	36.1	21.9	8.6
10 valoració de la natura	44.9	35.7	16.9	2.5
11 sentit de l'humor	30.1	44.5	15.7	9.8
12 optimisme	30.1	40.9	20.5	8.6
13 sentit del risc	21.1	36.7	30.9	11.3
14 cura del propi cos	8.8	28.4	37.6	25.3
15 creativitat	31.5	50.7	16.3	1.5
16 ús de la llibertat, responsabilitat	49.9	38.4	8.8	2.9
17 sentit crític	32.4	48.4	16.3	2.9
18 sinceritat, espontaneïtat, naturalitat	39.0	44.1	13.6	3.3
19 catalanitat	24.2	24.2	31.5	20.0
20 sentit religiós	15.0	21.1	40.7	23.2
21 desig de millorar la societat	45.5	41.1	8.4	5.0

Taula nº 39

Quins dels següents valors creus que l'organització o el moviment t'ajuda o t'ha ajudat a adquirir més, i quins no t'ajuda o no t'ha ajudat a adquirir gaire o gens? (contestar tots els conceptes, posant una X a la casella que calgui).

ESCOLTES CATALANS

	molt	força	poc	no ho sé no hi té res a veure...
0 esforç de superació	33.9	50.0	8.9	7.1
1 eficàcia	5.4	64.3	23.2	7.1
2 acceptació d'un mateix, seguretat d'un mateix	32.1	42.9	16.1	8.9
3 mesura de la pròpia capacitat	28.6	42.9	12.5	16.1
4 gust per la feina ben feta	26.8	32.1	32.1	8.9
5 respecte a l'altre	39.3	33.9	21.4	5.4
6 diàleg	42.9	44.6	10.7	1.8
7 treball d'equip	57.1	28.6	10.7	3.6
8 actitud constructiva emprenedora	23.2	58.9	14.3	3.6
9 convivència entre sexes	32.1	39.3	23.2	5.4
10 valoració de la natura	46.4	33.9	17.9	1.8
11 sentit de l'humor	30.4	46.4	17.9	5.4
12 optimisme	28.6	48.2	16.1	7.1
13 sentit del risc	26.8	32.1	33.9	7.1
14 cura del propi cos	8.9	42.9	39.3	8.9
15 creativitat	28.6	44.6	23.2	3.6
16 ús de la llibertat, responsabilitat	46.4	42.9	7.1	3.6
17 sentit crític	37.5	44.6	14.3	3.6
18 sinceritat, espontaneïtat, naturalitat	39.3	51.8	5.4	3.6
19 catalanitat	44.6	35.7	8.9	10.7
20 sentit religiós	3.6	7.1	50.0	39.3
21 desig de millorar la societat	51.8	28.6	8.9	10.7

clara el sentit religiós i, més en segon lloc, el sentit del risc, el gust per la feina ben feta i la cura del propi cos.

Defectes atribuïts a les tres organitzacions

Amb el mateix sistema emprat en la qüestió anterior es demanà als entrevistats en quina mesura creien que es donaven en la respectiva organització els defectes que s'especificaven tot seguit. El conjunt de les respostes mostra clarament com la majoria d'entrevistats opinen que en la seva institució no s'hi donen gaire els defectes enumerats en la llista annexa a la pregunta.

Els ME/GSJ només destaquen en les seves respostes dos defectes: idealisme-romanticisme i molta teoria i poca pràctica. També són nombrosos però minoritaris els qui pensen que hi ha dirigisme, inconstància, inseqüència, desorganització, autosuficiència, intel·lectualisme i superficialitat. (Vegi's taula nº 40).

Els monitors de Colònies no destaquen de forma majoritària cap deficiència de les que figuren a la llista. Prenen, però, un cert relleu l'idealisme-romanticisme, la inconstància, la desorganització i l'excés de teoria (Vegeu la taula nº41).

Les respostes dels Escoltes Catalans a la mateixa pregunta només subratllen amb certa claretat dos defectes en el moviment: predomini de les preferències dels nois sobre les de les noies i molta teoria i poca pràctica. Altres defectes assenyalats per una proporció considerable de respostes són: idealisme-romanticisme, desorganització, dirigisme-autoritarisme, superficialitat, autosuficiència i excessiu catalanisme (Vegeu taula nº42).

Taula nº40

.- En quina mesura has trobat aquests defectes en el teu moviment o organització? (contestar tots els conceptes)

MINYONS ESCOLTES/GUIES ST.JORDI

	molt	força	poc	no ho sè no hi té res a veure...
0 autoritarisme, dirigisme	15.3	32.9	48.2	3.5
1 paternalisme	9.9	28.8	50.8	10.5
2 idealisme, romanticisme	18.8	40.3	33.2	7.7
3 radicalisme	10.9	16.9	58.5	13.7
4 "élitisme"	10.5	28.4	40.9	20.1
5 barroeria, deixadesa	5.4	20.8	64.5	9.3
6 "tantsemenfotisme"	5.4	24.3	61.0	9.3
7 inconstància	8.3	37.1	49.2	5.4
8 inconseqüència	5.8	33.2	50.2	10.9
9 desorganització	12.8	35.5	47.9	3.8
10 imprudència	1.3	11.8	75.7	11.2
11 autosuficiència	8.6	33.9	47.0	10.5
12 predomini de les preferències dels nois	12.8	23.3	43.8	20.1
13 predomini de les preferències de les noies	2.6	7.3	65.8	24.3
14 excessiva preocupació coeducativa	9.3	22.4	56.5	11.8
15 excés de llibertat sexual	0.6	3.5	72.5	23.3
16 desinterès tècnic	6.1	26.2	59.4	8.3
17 hipercriticisme	10.2	29.7	47.3	12.8
18 molta teoria i poca pràctica	26.8	43.5	26.8	2.9
19 intel.lectualisme	8.3	33.2	52.1	6.4
20 superficialitat	8.9	34.8	48.9	7.3
21 catalanisme excessiu (massa de la ceba)	8.6	17.6	64.2	9.6
22 religiositat desencertada	11.5	22.7	49.2	16.6

En quina mesura has trobat aquests defectes en el teu moviment o organització? (contestar tots els conceptes)

COLÒNIES - CLUBS D'ESPLAI

	molt	força	poc	no ho sé no hi té res a veure...
0 autoritarisme, dirigisme	15.9	28.2	52.6	3.3
1 paternalisme	10.2	24.0	56.4	9.4
2 idealisme, romanticisme	10.2	32.8	49.1	7.3
3 radicalisme	7.1	15.7	67.0	10.2
4 "élitisme"	9.4	17.5	55.1	18.0
5 barroeria, deixadesa	4.8	19.8	65.8	9.6
6 "tantsemenfotisme"	2.5	14.4	70.6	12.5
7 inconstància	8.1	33.6	53.7	4.6
8 inconseqüència	5.4	25.1	62.4	7.1
9 desorganització	10.0	30.9	55.3	3.8
10 imprudència	2.1	10.0	79.5	8.4
11 autosuficiència	6.3	26.9	56.6	10.2
12 predomini de les preferències dels nois	5.8	19.0	57.8	17.3
13 predomini de les preferències de les noies	2.9	8.1	69.9	19.0
14 excessiva preocupació coeducativa	6.3	16.3	66.0	11.5
15 excés de llibertat sexual	0.8	3.5	70.4	25.3
16 desinterès tècnic	6.5	22.1	63.5	7.9
17 hipercriticisme	7.5	21.9	57.0	13.6
18 molta teoria i poca pràctica	12.1	32.2	50.1	5.6
19 intel.lectualisme	6.1	18.0	67.4	8.6
20 superficialitat	5.6	29.2	57.6	7.5
21 catalanisme excessiu (massa de la ceba)	2.1	5.2	76.0	16.7
22 religiositat desencertada	7.9	13.2	56.6	22.3

En quina mesura has trobat aquests defectes en el teu moviment o organització? (contestar tots els conceptes)

ESCOLTES CATALANS

	molt	força	poc	no ho sé no hi tē res a veure...
0 autoritarisme, dirigisme	19.6	23.2	55.4	1.8
1 paternalisme	12.5	28.6	44.6	14.3
2 idealisme, romanticisme	17.9	39.3	41.1	1.8
3 radicalisme	3.6	14.3	62.5	19.6
4 "élitisme"	10.7	25.0	37.5	26.8

5 barroeria, deixadesa	7.1	25.0	58.9	8.9
6 "tantsemenfotisme"	5.4	28.6	51.8	14.3
7 inconstància	7.1	26.8	58.9	7.1
8 inconseqüència	7.1	14.3	67.9	10.7
9 desorganització	16.1	37.5	46.4	0.0
10 imprudència	5.4	17.9	67.9	8.9
11 autosuficiència	12.5	26.8	50.0	10.7

12 predomini de les preferències dels nois	8.9	35.7	35.7	19.6
13 predomini de les preferències de les noies	7.1	8.9	62.5	21.4
14 excessiva preocupació coeducativa	10.7	23.2	51.8	14.3
15 excés de llibertat sexual	3.6	1.8	60.7	33.9

16 desinterès tècnic	8.9	23.2	58.9	8.9
17 hipercriticisme	7.1	28.6	42.9	21.4
18 molta teoria i poca pràctica	25.0	39.3	28.6	7.1
19 intel.lectualisme	5.4	25.0	62.5	7.1
20 superficialitat	17.9	28.6	44.6	8.9

21 catalanisme excessiu (massa de la ceba)	12.5	21.4	55.4	10.7
--	------	------	------	------

22 religiositat desencertada	1.8	7.1	46.4	44.6
------------------------------	-----	-----	------	------

Maduresa dels Agrupaments i Centres d'Esplai

La imatge que presenten els Centres d'Esplai o Agrupaments depèn del cúmul d'experiència que han aconseguit, de la seva eficàcia, dels mètodes que empren, la serietat,... i tota una sèrie d'altres coses que es va intentar ^{de} resumir en el qüestionari amb la paraula "maduresa". El que interessava saber era el criteri dels entrevistats respecte a l'existència d'aquesta maduresa en els Centres d'Esplai i els Agrupaments; per aquest motiu, es va incorporar en el qüestionari una pregunta sobre el tema. Les respostes obtingudes es troben resumides en la taula següent:

Taula nº 43
Maduresa dels centres

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
En general no existeix	32.3	26.9	33.9	29.4
Només la tenen alguns centres	51.8	57.4	50.0	54.8
La presenten gairebé tots	3.8	6.1	7.1	5.3
Altres respostes i no contesta	12.1	9.6	9.0	10.6
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

En conjunt, els joves consultats tenen una opinió força negativa, ja que gairebé un 30% creuen que els centres no tenen maduresa i un 55% manifesten que només la presenten alguns. Solament una minoria (5%) opina tot el contrari.

Pel que fa a cada una de les tres entitats estudiades, el parer general dels Escoltes Catalans i els ME/GSJ és menys positiu que no pas el dels monitors de Colònies.

Les característiques de la població estudiada, en general, no incideixen d'una forma clara en l'opinió dels enquestats sobre la maduresa dels Centres i dels Agrupaments. Solament apareixen ^{dues} diferències i aquestes es limiten només a la columna "la maduresa no existeix encara en general". Una d'aquestes diferències sorgeix entre els solters i els casats; aquests últims presenten una proporció més elevada (38%) en l'apartat "no existeix en general" que no pas els primers (28%). El mateix es pot dir de les noies en comparació dels nois: aquelles s'acosten més al pensar dels casats; en altres termes, la seva opinió és més

crítica i més negativa que la dels nois.

Duració del període formatiu

Donat per entès que és necessari per part dels monitors o caps rebre una formació de tipus pedagògic de cara a perfeccionar la seva labor educativa dins de les organitzacions a les quals pertanyen, el que s'intentava saber és l'opinió d'aquests joves sobre quina durada havia de tenir aquest període preparatiu. El seu parer queda reflectit i resumit en les següents dades:

Formació inicial	0.8%
Formació permanent	97.8%
No necessita formació	0.9%
No contesta	<u>0.3%</u>
<u>Total</u>	<u>100 (848)</u>

La resposta ha estat unànime. L'opinió dels entrevistats es troba totalment decantada a favor d'una formació continuada. És d'interès, però, contrastar aquests resultats amb els valors percentuals obtinguts en les respostes que fan referència al temps que un monitor o cap dedica realment a preparar-se i perfeccionar els seus coneixements pedagògics. Les dades obtingudes respecte a aquest darrer punt són les següents:

Constantment	41.6%
De tant en tant	42.3%
Al principi	7.8%
Altres i no contesta	<u>8.4%</u>
<u>Total</u>	<u>100 (848)</u>

Comparant aquestes xifres i les anteriors es constata de forma clara que existeix una diferència força considerable entre l'opinió dels enquestats i la realitat. En altres paraules, mentre una gran majoria (98%) manifesta que cal una preparació constant, només un 41.6% del total de joves consultats ho compleix; la resta confessen que la dedicació a la seva formació, de cara a un perfeccionament de la seva labor educativa, és molt irregular o que només s'han preocupat d'aquesta qüestió en el moment d'esdevenir caps escoltes o monitors.

Ampliació de l'activitat dels Clubs d'Esplai i dels Agrupaments

Una de les qüestions que els representants del Servei de Colònies en la comissió preparatòria d'aquest estudi suggeriren com objecte de consulta als monitors es referia a l'eventualitat que l'activitat dels Clubs d'Esplai esdevingués diària. La consulta, que inicialment només havia de ser formulada als monitors i ex-monitors, fou assumida també pels representants dels dos moviments escoltes (ME/GSJ i Escoltes Catalans). Es tracta, doncs, de veure quina és l'opinió dels consultats sobre la proposta que algú ha avançat referent a la conveniència que l'activitat dels Clubs d'Esplai i de l'Escoltisme s'amplifiqués fins al punt d'esdevenir diària. Heus ací el resum de les respostes obtingudes:

Taula nº 44

Conveniència que l'activitat de Clubs i Agrupaments esdevingui diària.

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
No hi està d'acord	25.9	15.2	26.8	19.9
Tots no, en tot cas només alguns	27.5	23.6	23.2	25.0
Hi està d'acord	32.3	49.1	41.1	42.3
Altres, no contesta	14.4	12.1	8.9	12.7
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

La taula anterior permet fàcilment de constatar l'existència de diferents punts de vista respecte a la qüestió plantejada. El parer dels caps escoltes i monitors està, doncs, molt dividit. Predominen els que consideren positiu el fet que tots els Agrupaments i Centres d'Esplai es dediquin diàriament als infants i adolescents (42.3%). No obstant això, no s'ha d'oblidar que un 20% de tots els joves consultats no comparteixen aquesta idea i un 13% ni tan sols ha arribat a plantejar-se-la. Cal fer notar, també, que una quarta part de la població estudiada s'inclina per la proposta que diu "no tots els centres han d'esdevenir diaris, en tot cas només alguns". Entre els qui responen així, n'hi ha alguns que precisen que els Centres o Agrupaments que haurien d'obrir diàriament les seves portes són els ubicats en aquelles zones o barris on els infants difícilment tenen ocasió o mitjans de fer activitats diferents de les escolars.

Pel que fa a cada una de les tres organitzacions estudiades, cal remarcar que els monitors de Colònies-Clubs d'Esplai es mostren més favorables a una ampliació diària de les activitats dels centres que no pas els caps escoltes.

Dedicació als Centres d'Esplai o Agrupaments

Una de les qüestions que es plantejen les tres organitzacions de joventut estudiades és la de la dedicació als Centres d'Esplai o Agrupaments. La discussió es centra en si aquesta dedicació ha de continuar essent a temps parcial o hauria d'esdevenir, almenys per alguns, a temps total i professionalitzada. Per tal d'aclarir una mica aquest punt, va semblar pertinent de demanar als joves enquestats la seva opinió, la qual queda reflectida en el quadre següent:

Taula nº 45

Dedicació als Centres per part dels caps o monitors

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
A temps parcial	37.7	18.6	23.2	25.9
A temps total i professionalitzada	50.2	76.8	64.3	66.2
Altres respostes i no contesta	12.1	4.5	12.6	7.9
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

Es fàcil deduir d'aquestes dades l'existència de criteris força unificats per part dels consultats, ja que la majoria (66%) coincideixen en la conveniència d'una professionalització per part d'alguns caps o monitors per a portar a terme una labor educativa més intensa. Pel que fa a la resta de la població examinada, un 26% manifesta que no creu necessària cap modificació; per tant, segons aquests joves, la dedicació actual ja és suficient; en últim terme, queda un 8% d'entrevistats, els quals no contesten la pregunta.

Si s'observa la taula anterior (nº45), es pot constatar com la distribució de percentatges dels Escoltes Catalans és molt similar a la dels resultats globals; en canvi, les disposicions percentuals corresponents a ME/GSJ i Colònies presenten unes altres característiques. En aquestes dues últimes entitats, hom pot constatar com l'opinió dels minyons i quies es

troba molt més dividida que no pas la dels monitors; concretament en l'apartat "dedicació a temps total i professionalitzada" ME/GSJ obté un 50% i Colònies un 77%.

Reflexionant sobre aquestes dades, s'ha plantejat la qüestió de si possiblement les respostes donades pels que són ensenyants i educadors professionals s'ordenen de forma diferent de les dades generals. Per aquest motiu, es transcriuen a continuació els resultats obtinguts:

	<u>Ensenyants</u>	<u>Total enquestats</u>
Dedicació a temps parcial	17.9	25.9
Dedicació a temps total	77.1	66.2
No contesten i altres respostes	<u>4.9</u>	<u>7.9</u>
Total	100 (140)	100 (848)

Efectivament, tal com es pot constatar si es comparen els dos rengles de percentatges anteriors, la professió d'enyant incideix en l'ordenació dels valors percentuals: la diferència més remarcable és la polarització de les contestacions d'aquests professionals en l'alternativa "dedicació a temps total".

Es d'interès també anunciar que uns quants enquestats (1.2%) proposen, en referir-se a aquesta qüestió, de fer aquest tipus de labor educativa juntament amb les escoles. El que no queda clar és quina classe de lligam es podria establir. La gamma de possibilitats s'extén des d'un simple intercanvi -sense especificar en què consistiria- fins a la integració total en les escoles.

Dins d'aquest context, cal situar també les respostes donades pels entrevistats respecte a la seva possible professionalització en el cas que les organitzacions estudiades amplies sin les seves activitats i requerissin caps i monitors amb una dedicació total.

Taula n°46

Possible dedicació personal professionalitzada per part de
qui respon

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
Sí	21.4	41.5	23.2	32.9
No	31.0	32.4	37.5	32.2
Hi són contraris	24.6	8.1	21.4	15.1
Altres respostes i no contesten	23.0	17.9	17.9	19.9
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

Gràcies a les dades de la taula anterior (n°46), es pot constatar que, davant de la qüestió que s'ha plantejat als enquestats, no existeix una actitud única sinó que aquests apareixen dividits en dos grups iguals: un 33% estarien disposats a exercir de caps o monitors de forma professional i un 32% diuen que no. També cal assenyalar que tant el percentatge de joves que no contesten la pregunta, com el que correspon als que són contraris a l'existència d'aquesta dedicació professionalitzada, són força elevats (20% i 15% respectivament).

Pel que fa a cada una de les organitzacions, els monitors de Colònies es mostren més disposats a participar plenament en aquesta nova iniciativa, que no pas els caps escoltes; en concret el percentatge de monitors que han respost afirmativament es de 41.5%. Quant a ME/GSJ i Escoltes Catalans, predominen els caps que es neguen a participar-hi i les proporcions que corresponen als joves que són contraris a aquesta dedicació professionalitzada són més elevades (24% i 21% respectivament) que el percentatge obtingut per Colònies (8%).

Observi's ara en la llista de dades següents les característiques dels qui, amb motiu de plantejar-los-hi si estarien disposats a exercir professionalment els càrregos de caps escoltes o monitors, contesten afirmativament:

Pertinença a	ex-caps ex-monitors	29.1
l'organització:	caps, monitors	37.7
Sexe:	nois	35.8
	noies	29.8
Estat civil:	solters	31.4
	casats	42.9

Professions:	ensenyants	50.7
	professions liberals	34.2
	altres professions	25.8
Nivell d'estudis:	primaris	31.8
	mitjans	33.3
	superiors	33.0

Començant per la pertinença a l'organització, es constata que els actuals monitors o caps escoltes estarien més disposats a professionalitzar-se que els joves que ja no formen part de les entitats estudiades. El mateix es pot dir dels nois en comparació de les noies, ja que el percentatge d'aquells és més elevat. Pel que fa a l'estat civil, hom pot comprovar que abunden més les persones prestes a col·laborar d'una forma plena entre els casats que no pas entre els solters. El que sí es desprèn de la recollida de dades anterior i d'una forma molt evident, és el gran interès dels ensenyants vers la proposta que se'ls ha plantejat; concretament, hom pot afirmar que el percentatge que correspon als educadors (50%) sobresurt no solament entre els altres grups professionals sinó també entre totes les altres submostres poblacionals. Finalment, cal notar que no s'observen diferències quant al nivell d'estudis dels entrevistats, però sí pel que fa a l'edat: a mida que són més grans s'incrementa el nombre de joves disposats a dedicar-se professionalment a la tasca de cap escolta o monitor.

Lligam entre els diferents Centres d'Esplai o entre els Agrupaments

Un tema també interessant és quin tipus de relació o lligam ha d'existir entre els diferents Centres d'Esplai i entre els Agrupaments. Per aquesta raó, es van incloure en el qüestionari tota una sèrie d'alternatives de les quals els entrevistats havien d'escollir la més pròxima al seu pensar. La llista d'opcions i els resultats numèrics són els que segueixen:

- ja està bé com ara	1.9%
- convindria una mica més de relació	17.5%
- fa falta molta més connexió i comunicació	60.7%
- cal anar a una real integració	14.2%
- Altres respostes i no contesten	5.8%
Total	100 (848)

La majoria dels joves consultats (60.7%) són favora-

bles a la implantació d'uns lligams més forts entre els centres de les seves pròpies organitzacions, però sense que això signifiqui la integració total. Ja a una distància força considerable segueixen els entrevistats que estimen convenient afermar una mica més els vincles d'unió entre els Agrupaments i entre els Centres d'Esplai (17.5%) i els que creuen que cal anar a una real integració (14.2%). Resten en darrer terme i en franca minoria (2%) els que opinen que la forma ideal de relació és l'actual.

Com un comentari més a fer respecte a aquesta qüestió, cal afegir que els joves enquestats que percebeixen amb més claretat la necessitat de molta més connexió i comunicació entre els centres, són els que actualment són caps escoltes i monitors. Aquest fet no ha d'estranyar al lector, ja que precisament són aquests joves -més que no pas els que ja han abandonat l'organització- els que poden veure de més a prop si les relacions que hi ha entre els Centres d'Esplai i entre els Agrupaments són en general exígies i insuficients.

Finalment, cal indicar que com més grans són els entrevistats és més freqüent la resposta "fa falta molta més connexió i comunicació", la qual cosa voldria que la idea d'establir uns lligams més forts entre els diferents centres és més clara entre els de més edat que no pas entre els més joves.

Factors fonamentals d'èxit d'una organització de joventut

En el capítol del qüestionari dedicat a les opinions dels entrevistats respecte a les seves institucions, s'els demanava el parer sobre els factors fonamentals d'èxit d'una organització de joventut. Com es pot comprovar, aquesta pregunta no es refereix concretament a les entitats a les quals pertanyen els joves consultats, sinó que es prega que contestin generalitzant una mica i partint de la seva pròpia experiència com a caps escoltes o monitors. Per facilitar-los-hi les respostes, es va incloure en el qüestionari tota una sèrie de possibles factors que -segons el nostre entendre- podien contribuir -amb més o menys mesura- al reeiximent de qualsevol entitat dedicada a la joventut; d'aquesta llista de factors s'en podien escollir tres, per ordre de prioritats. Heus ací el resum dels diferents criteris dels enquestats:

Taula nº 47

Factors fonamentals d'èxit d'una organització de joventut

	primer factor d'èxit	segon factor d'èxit	tercer factor d'èxit
organització i estructura	28.4	19.6	16.8
les activitats, els programes,...	14.0	17.0	17.1
l'ambient o mística que s'hi respira	12.1	12.0	12.1
els mètodes que empra	5.7	15.0	16.7
els ideals que proposa	16.2	14.3	12.5
l'esperit d'equip	21.5	19.8	18.4
altres i no contesta	2.0	2.3	6.1

Si el lector es limita a observar només la primera columna de la taula anterior (nº47), pot comprovar com el factor que obté més puntuació, és a dir un percentatge més alt, és "l'organització i l'estructura". El segueixen a una mica més de distància "l'esperit d'equip" i "els ideals que proposa".

Encara que existeixin uns certs desnivells entre els valors percentuals d'aquesta primera columna, de fet no es pot dir que els enquestats es decantin majoritàriament cap a un únic factor, ni tan sols que uns quants d'aquests predominin de forma absoluta sobre els altres. Així doncs, d'aquesta distribució percentual, s'en dedueix que, segons el parer dels joves consultats, tots els factors -uns una mica més que altres- ajuden a qualsevol organització de joventut a tirar endavant exitosament.

Els factors contestats en segon i tercer lloc tenen unes distribucions percentuals molt similars. Aquestes es caracteritzen per tenir un arranjamant dels seus percentatges força homogeni; és a dir, les diferències existents entre les proporcions són mínimes. Mes, dins d'aquesta uniformitat, sobresurten una mica els següents factors d'èxit: "l'esperit d'equip", "l'organització i estructura" i "les activitats i programes".

Si es comparen els resultats obtinguts en la segona i tercera contesta amb els de la primera, hom pot constatar que existeix una certa semblança entre totes tres; l'únic que hi ha de nou és l'afegiment del factor que es refereix a les "activitats i programes" en la relació dels factors més destacats.

és l'organització que conté més quantitat de joves entrevistats que habitualment es comuniquen en llengua catalana amb la seva família.

Llengua que es parla o es parlava al Centre o Agrupament

Les dades de la taula següent ens transmeten la importància quantitativa que té la utilització de la llengua catalana com mitjà habitual de comunicació en els Centres i els Agrupaments:

Taula nº 14
La parla usual dels Centres i Agrupaments

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
Fonamentalment català	93.9	67.9	94.7	79.2
Fonamentalment castellà	2.9	18.4	5.4	11.8
Les dues indistintament	3.2	13.6	0.0	8.8
No contesta	0.0	0.2	0.0	0.1
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

Observi's com, en els totals, quasi bé en un 80% dels Agrupaments i Centres es parla bàsicament en català. Només un 11.8% dels enquestats diuen que en els seus Centres o Agrupaments predomina el castellà i un 8.8% usen indistintament totes dues llengües.

Pel que afecta a la situació lingüística de cada una de les tres organitzacions, ens sembla d'interès assenyalar en primer lloc la similitud, amb relació a aquest fenomen, entre Minyons Escoltes-Guies St. Jordi i Escoltes Catalans. I, en segon lloc, les peculiaritats que presenta la distribució de Colònies-Clubs d'Esplai.

Respecte a Colònies-Clubs d'Esplai, el que hem d'indicar és que, segons els resultats obtinguts, el nombre de centres de parla catalana és molt inferior al de les altres organitzacions, encara que continua essent majoritari. Conseqüentment, el percentatge de centres en els quals es parla en castellà o es mouen en una situació bilingüe, és superior a l'Escoltisme.

Chapman

Capítol III - PERTINENÇA AL MOVIMENT O ORGANITZACIÓ

Un cop descrites les característiques fonamentals de la població entrevistada, la nostra exposició entra de ple en els objectius de la investigació. Per tal de presentar-los amb un mínim d'ordre i de sistematització, començarem per parlar d'aquelles qüestions que giren més directament entorn de la pertinença de l'individu a una organització de joventut.

Analitzarem, primer, les motivacions que induïren els consultats a acceptar la responsabilitat de monitor o de cap i la durada de l'exercici d'aquest càrrec.

També serà interessant de veure en quina mesura els caps i monitors sorgeixen de la pròpia institució o provenen de l'exterior. Això ens plantejarà lògicament el tema dels transvassaments de responsables d'una institució a una altra.

L'exposició passarà després a analitzar el lloc que les institucions respectives ocupen entre els interessos i activitats del jovent objecte de l'estudi i el grau de polarització de les seves amistats i relacions en l'àmbit de la pròpia organització. La dedicació a una institució de joventut planteja, per altra banda, el problema de la participació en altres associacions socials. En quina mesura els monitors de Colònies i els caps escoltes estan inserits en altres medis socials organitzats? A nivell més estrictament personal, hom pot també preguntar quins efectes reporta la pertinença a una organització de joventut.

L'últim tema abordat en aquest capítol es refereix a l'educació en el doble aspecte de constatar el grau de coneixements pedagògics que forneix el moviment i la relació que pot existir entre la funció de cap o monitor i la professió educativa.

Motivacions per esdevenir monitor o cap

En el capítol del qüestionari sobre la pertinença al moviment o organització es demanava als enquestats d'assenyar, d'una llista prèvia i per ordre de prioritat, els motius pels quals van esdevenir monitors o caps. La llista d'opcions a escollir era prou àmplia com perquè cadascú s'hi trobés fàcilment representat. Mes, per a simplificar la labor d'interpretació de les dades obtingudes, aquestes s'han agrupat en els blocs següents:

- 1 - "M'agradava la feina"
- 2 - Motivacions de tipus predominantment personal
 - . realitzar-se
 - . fer una experiència
 - . separar-se una mica de la família
 - . omplir d'alguna manera el temps lliure
- 3 - Motivacions de tipus predominantment social
 - . participar en una tasca comuna
 - . fer país
 - . fer església
 - . fer un servei a la societat
 - . altres motius de tipus social
- 4 - Motivacions pedagògico-professionals
 - . portar nens i nenes
 - . interès per a l'educació, pràctiques, aficions pedagògiques, complement de la professió...
- 5 - Altres motivacions
 - . seguir en el moviment o organització
 - . per necessitat urgent d'un monitor o cap
 - . per tenir-hi els meus amics
 - . per mitjà d'un amic o conegut
 - . altres motius

Un cop fetes aquestes agrupacions i analitzats els resultats, es comprova que no existeixen diferències significatives entre les tres organitzacions estudiades. Els resultats globals són els següents:

1. "M'agradava la feina"	25.0%
2. Motivacions de tipus predominantment personal	27.8%
3. " " " " social	26.5%
4. " pedagògicoprofessionals	11.2%
5. Altres motivacions	<u>9.6%</u>
Total	100 (848)

Observis's com més d'un 75% de la població estudiada es situa en les tres primeres posicions d'aquesta distribució i com les diferències percentuals entre aquestes últimes són mínimes. Cal assenyalar, però, que l'apartat més destacat és el que fa referència als motius personals, ja que quasi un 28% dels enquestats han coincidit en la seva elecció; dels quatre motius que el componen, els que predominen són: en primer lloc "per ganes de realitzar-me" i en segon lloc "fer una experiència".

Per altra banda un 26.5% dels entrevistats han escollit qualsevol de les cinc alternatives que s'inclouen en l'apartat dels motius de tipus social, essent la més freqüent la resposta "per a participar en una tasca comuna".

Respecte a aquests dos grans blocs de motivacions, cal fer un aclariment interessant. Malgrat l'escassa diferència que s'observa comparant el primer motiu dels nois i de les noies (motius personals: nois 26%, noies 30%; motius socials : nois 29%, noies 30%), si es comparen aquests dos blocs de motius es constata que el mòbil pel qual les noies decideixen empendre la tasca de cap o monitora difereix una mica del dels nois. Les primeres s'han trobat més identificades amb tot allò que comporta el bloc de "motius personals" i, en canvi, els nois responen amb molta més freqüència motivacions de tipus social. Els motius personals són també invocats amb més freqüència pels ex-dirigents (32%) que pels monitors i caps actuals (22.6%).

Tornant a la distribució anterior, el lector pot observar com "m'agrada la feina" esdevé una de les respostes més freqüents dels entrevistats, malgrat que no deixa de ser un motiu molt poc precís i profund.

Un últim aspecte a notar és que són relativament pocs els joves que elegeixen motivacions pedagògicoprofessionals (11.2%).

Any d'accés al càrrec

La pregunta del qüestionari que es refereix a aquest tema s'interessa només per l'any d'accés dels enquestats a la seva tasca dirigent, car la seva estada completa a Colònies o a l'Escoltisme és matèria del següent apartat.

Quant a l'inici d'aquest servei per part dels joves consultats cal recordar, primerament, que la mostra fou extreta de les llistes de caps i monitors corresponents a l'any 1974. Això vol dir que les respostes dels entrevistats han d'abastar els anys anteriors al ja esmentat. Una vegada obtinguda la informació buscada, es va observar que els anys contestats generalment amb més freqüència eren els compresos entre 1969 i 1974. Això no treu que algun dels joves declarés haver iniciat la seva tasca en l'organització abans de 1969; per aquest motiu, tal com es pot comprovar en la taula següent, s'ha reservat un apartat per aquest tipus de resposta.

Taula nº 15
Antiguitat dels entrevistats

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
abans de 1969	5.8	15.4	5.4	11.2
1969	4.5	5.0	1.8	4.6
1970	6.1	9.8	1.8	7.9
1971	10.2	7.9	7.1	8.7
1972	13.1	16.3	32.1	16.2
1973	25.2	21.5	16.1	22.5
1974	30.0	23.2	30.4	26.2
no contesta	5.1	0.8	5.4	2.7
total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

Observi's com els valors percentuals del conjunt de la població estudiada són majors a mida que s'acosten a 1974, sobretot els de 1972. Cal fer notar també que la proporció corresponent a

l'epígraf "abans de 1969" resulta ser més elevada que les immediatament posteriors, per causa d'agrupar en una sola xifra les contestes relatives a diversos anys.

Cada una de les organitzacions estudiades té una evolució pròpia pel que fa a l'any d'accés al càrrec o funció. Colònies i ME/GSJ cada any presenten un percentatge més alt de dirigents que en el precedent. Quant a la segona d'aquestes entitats i sempre segons els resultats obtinguts, l'any 1973 - respecte de 1972 - gairebé dobla el nombre de caps. En canvi, a Colònies-Clubs d'Esplai aquest fort increment s'esdevé un any abans que en l'organització anterior, és a dir, entre 1971 i 1972. També s'adverteix en la taula anterior (nº 15) que la distribució percentual dels Escoltes Catalans difereix bastant de la de les altres dues entitats. Aquella resulta ser més irregular; aconsegueix els percentatges més alts els anys 1972 i 1974.

Un últim aspecte interessant a ressaltar és que, entre els joves que van esdevenir caps i monitors de l'any 1969 a 1971, existeix actualment majoria de casats. Contràriament, la major part de joves que van emprendre aquesta responsabilitat des de 1972 són solters.

Etapas passades a l'Escoltisme o Colònies

Tot seguit exposem la qüestió de les etapes passades a les organitzacions estudiades. Tanmateix, cal advertir abans que el nombre d'etapes pot variar en funció de l'edat dels joves entrevistats. Així, en l'Escoltisme, com més grans són els caps i ex-caps, menys etapes han passat dins d'aquest moviment. Quant a Colònies, a mida que augmenta l'edat dels seus dirigents, més petita és la proporció de joves que han passat per dues etapes. I, pel que fa al conjunt de les tres entitats, a més edat dels entrevistats, més important és el nombre dels que no han passat per cap etapa.

Aquesta pregunta va ser formulada amb la intenció de saber quant de temps els entrevistats havien estat dins de les seves respectives organitzacions abans d'esdevenir caps o monitors. Prèviament, però, cal recordar que les etapes per les quals un noi o una noia pot passar dins l'Escoltisme o dins Colònies-Clubs d'Esplai són les següents:

Escoltisme: llobató-daina

ranger-raier-noia guia	}	minyó-noia guia
pioner-caravel·la		
membre de clan-solc-truc		
cap		

Colònies-Clubs d'Esplai: esplai infantil

esplai juvenil o grup d'adolescents
ajudant de monitor
monitor

Sobre el que s'ha dit més amunt, cal fer dues aclaracions. La primera consisteix en que quan es parla de l'Escoltisme en general es fa referència als Minyons Escoltes i Guies St. Jordi i als Escoltes Catalans. Concretament, aquí s'utilitza aquesta terminologia perquè la forma d'agrupar els nois i noies de diferents edats és la mateixa en les dues organitzacions.

El segon punt a aclarir fa referència a l'antiga denominació de minyó i noia guia. Aquest període d'edats actualment està dividit en dos: ranger-raier-noia guia/pioner caravel·la. Per tal d'unificar criteris de treball, els possibles enquestats que hagin passat per l'Escoltisme d'acord amb la primera estructura han estat codificats segons l'actual distribució de les etapes; és a dir, un noi que, per exemple, ha marcat en el qüestionari l'etapa "minyó" se'l considera com si hagués

passat per ranger o raier i pioner.

Escoltisme.

Taula nº 16
Etapas passades a l'Escoltisme

	ME/GSJ	Esc.Cat
quatre i tres etapes	34.8	67.9
dues i una etapa	32.6	26.8
no ha passat per cap etapa	32.6	5.4
Total	100 (313)	100 (56)

La distribució dels percentatges de Minyons Escoltes i Guies St. Jordi es presenta de forma molt equilibrada. Tanmateix, cal ressaltar que aquesta organització té una tercera part dels seus caps i excaps no provinents del propi moviment. Altrament, un 34.8% ha passat per gairebé totes les etapes i un 32.6% solament per dues o menys.

En canvi, un grup molt nombrós (67.9%) dels Escoltes Catalans consultats ja des de molt joves varen ingressar en aquesta organització, passant per quasi tots els graus existents. Un 26.8% han recorregut una o dues etapes i només un 5.4% de caps provenen de fora.

Colònies-Clubs d'Esplai.

Taula nº 17
Etapas passades a Colònies

3 etapes	7.5
2 etapes	18.2
1 etapa	25.3
cap etapa	49.1
Total	100 (479)

Observi's com aquesta distribució percentual és diferent de la dels Escoltes Catalans i també de la dels ME/GSJ, per la raó que les proporcions de monitors enquestats són majors a mida que és menor el temps que s'han mogut dins d'aquesta or-

ganització; en altres paraules, quasi un 50% dels monitors provenen de fora de la institució, un 25% diuen haver fet només una etapa i la resta porta dos, tres o més anys dins l'organització.

Transvasaments de l'Escoltisme a Colònies i viceversa

Es ja conegut el fet que existeix entre l'Escoltisme i Colònies un intercanvi d'individus tant a nivell de caps i monitors, com a nivells inferiors. El que es preten ací és averiguar la importància numèrica que poden tenir aquests desplaçaments entre aquests dos tipus d'institucions. Els resultats obtinguts són els següents:

A nivell de monitors i caps		A nivells inferiors a caps i monitors	
De cap a monitor	12.3%	De l'Escoltisme a Colònies	20.4%
De monitor a cap	0.8%	De Colònies a l'Escoltisme	1.5%
Solament és o ha estat cap escolta	38.7%	Ha passat només per una sola organització	78.0%
Solament és o ha estat monitor	48.2%		
Total	100	Total	100

Com es veu, la majoria de monitors i caps exerceixen exclusivament els seus serveis en la seva pròpia institució. Tanmateix, existeix un flux d'individus, corresponent a un 12.3% del total de la mostra, que, un cop han exercit com a caps escoltes, passen a ser monitors. Altrament, aquest corrent originat vers Colònies-Clubs d'Esplai no té resposta en sentit invers; és a dir, quasi és inexistent el transvasament de monitors a l'Escoltisme.

Aquest fenomen observat a nivell de caps escoltes i monitors també es produeix a nivells més inferiors i en el mateix sentit: de l'Escoltisme a Colònies. I, si es comparen entre sí els dos blocs de dades anteriors, es posa en evidència que la mobilitat existent entre aquestes dues institucions és més considerable a nivell d'infants i adolescents que no pas a nivell de caps escoltes i monitors, tot i que la gran majoria dels primers passa per una sola organització.

Durada de la dedicació

A la pregunta "quant de temps portes o vares fer de cap o monitor?", s'han obtingut els següents resultats:

Taula nº 18
Duració de la dedicació

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
menys d'un any	4.8	3.5	1.8	3.9
d'un a dos anys	21.4	14.6	32.1	18.3
de 2 a 3 anys	33.5	24.6	28.6	28.2
de 3 a 5 anys	28.8	32.2	28.6	30.7
més de 5 anys	11.5	24.8	8.9	18.9
no contesta	0.0	0,2	0.0	0.1
Total	100 (313)	100 (479)	100 (56)	100 (848)

En línies generals es pot dir que a mesura que augmen-
ten els anys de dedicació, també es van incrementant els percen-
tatges fins arribar als cinc anys. A partir d'aquesta cota es
fa més freqüent l'abandó de l'organització per part dels caps i
monitors, tot i que la quantitat de joves que encara continuen
en la tasca és bastant considerable (19%).

Els monitors tendeixen a dedicar més anys a la seva
organització que no pas els caps de ME/GSJ; concretament, el va-
lor percentual més elevat de la primera d'aquestes entitats es
situa en l'àrea dels 3 als 5 anys. En canvi, la concentració
més alta obtinguda entre ME/GSJ és la corresponent a una estada
de dos a tres anys. El comportament dels Escoltes Catalans dife-
reix del de les altres dues organitzacions. Noteu, per exemple,
que la proporció més elevada correspon a una dedicació d'un a
dos anys. Aquesta diferència existent entre els Escoltes Cata-
lans i les altres dues entitats, no se sap fins a quin punt
s'acosta a la realitat o si és ocasionada per la petitesa de la
seva submostra.

Cal assenyalar també que no existeixen diferències
significatives, respecte a la duració de l'estada en les dife-
rents organitzacions, entre els que actualment són monitors o
caps escoltes i els que ja no ho són.

Valoració de diferents activitats i grau de dedicació

Encara que pugui semblar un xic bizantina no deixa de tenir interès la distinció entre la importància valorativa que els entrevistats concedeixen a diferents activitats de la seva vida quotidiana i el temps que efectivament dediquen a aquestes activitats. Quant a la valoració, la pregunta del qüestionari que s'hi referia, adreçada només als qui actualment són caps o monitors, era formulada així: "en el conjunt de les teves activitats i prescindint del temps que dediques a cada una d'elles, quines consideres les tres més importants per ordre de prioritat?"

L'anàlisi de les respostes dóna els següents resultats:

Taula nº 19

Valoració d'activitats per part de caps i monitors

	en 1er. lloc	en 2on. lloc	en 3er. lloc	mitjana general
treball	16.9	13.5	11.9	14.1
estudi	33.4	15.6	11.9	20.3
diversió	-	2.1	3.9	2.0
Colònies-Escoltisme	8.2	29.9	33.2	23.8
família	13.5	8.8	6.9	9.7
acció política, veïnal	3.4	5.6	5.8	4.9
acció religiosa	5.1	2.9	5.6	4.5
amistats, relacions	18.3	20.5	18.6	19.1

Les tres classificacions de la taula nº 19 posen en relleu la importància concedida (vegi's la mitjana) a les Colònies i a l'Escoltisme. És l'activitat més valorada en conjunt, seguida de l'estudi i del cultiu d'amistats i relacions. El treball ocupa el quart lloc en l'escala general de preferències. Cal, però, matisar aquest cop d'ull general, obtingut a través de la mitjana, amb l'anàlisi de les columnes. Les activitats més valorades en primer lloc són l'estudi, les amistats i el treball, seguides de la família. La perspectiva canvia quan els entrevistats expressen la valoració en segon lloc: destaquen les Colònies-Escoltisme a força distància de les amistats i de l'estudi. La tercera valoració no difereix gaire de la segona. El punt que presenta més coincidències en les tres columnes és el referent a les amistats i relacions: ocupa sempre el segon

lloc. La dedicació a Colònies-Escoltisme és alta però té essen
cialment un caràcter secundari. Remarquem finalment la poca im
portància concedida a la diversió, com també a l'acció políti-
ca i religiosa.

L'anàlisi efectuada no fa ressortir, en tota aquesta
qüestió, diferències importants entre les tres organitzacions
estudiades, tret d'una lleugera tendència dels monitors de Colò-
nies a valorar de forma més pronunciada que els escoltes la de-
dicació a la seva institució.

Una cosa és la valoració que els opinants atribueixen
a les diferents activitats anunciades i una altra el temps que
efectivament hi puguin dedicar. La taula següent sintetitza les
respostes obtingudes a aquesta segona qüestió.

Taula nº20
Temps efectivament dedicat a diferents activitats

	en 1er. lloc	en 2on. lloc	en 3er. lloc	mitjana general
treball	57.3	15.1	2.1	24.8
estudi	33.2	26.5	6.4	22.0
diversió	-	2.1	5.3	2.5
Colònies - Escoltisme	3.2	26.5	38.2	22.6
família	3.4	11.1	10.6	8.4
acció política, veïnal	0.5	3.4	6.9	3.6
acció religiosa	1.1	1.6	4.2	2.3
amistats i relacions	0.5	12.5	24.7	12.6
no contesta	0.7	1.1	1.6	1.1
total	100 (377)	100 (377)	100 (377)	100 (377)

Hom remarcarà immediatament que la distribució real
del temps dels entrevistats queda polaritzada gairebé de forma
exclusiva pel treball i l'estudi, en primer lloc. Tret de l'es-
tudi, les diferències són notables si es compara aquesta taula
nº 20 amb la nº 19 (corresponent a la valoració concedida a les
diferents activitats). La valoració del treball és molt més
baixa que el temps que s'hi dedica, mentre que la de la família,
Colònies o Escoltisme i amistats i relacions és molt més alta.
La taula torna a posar en relleu el caràcter secundari i ter-

ciari de la dedicació a les organitzacions de joventut estudiades, en la distribució del temps dels entrevistats. La columna corresponent a la mitjana mostra com les ocupacions més destacades, pel temps que hi dediquen els entrevistats, són, per aquest ordre: treball, moviments juvenils i estudi, amistats i relacions, i família. La conclusió que es pot treure de tot aquest apartat és que, tant en l'ordre de la valoració com en el de la dedicació, els Clubs d'Esplai i l'Escoltisme ocupen un lloc secundari però important en la vida de la majoria dels monitors i caps actuals.

Es d'interès veure com una persona dóna més o menys importància o dedicació a una activitat determinada segons les seves característiques i ocupacions. De la lectura dels resultats obtinguts se'n desprèn que la família acapara molt més els joves actualment casats que no pas els solters, i aquells la valoren més que aquests últims. En canvi, pel que fa a l'estudi i Colònies-Escoltisme, la situació és inversa: en aquests dos casos són els solters els qui les consideren com activitats principals i també els que hi dediquen més temps.

El nivell d'estudis també esdevé un factor incident. Així doncs, tenim que, entre les activitats escollides en primer lloc, l'estudi adquireix més importància a mida que augmenta el grau d'instrucció dels enquestats; respecte al treball, la situació és totalment oposada: aquest és més valorat pels joves que tenen estudis primaris que no pas pels que en tenen de superiors. En canvi, el treball considerat com una activitat elegida en segon terme, va obtenint més puntuació a mida que és major el grau d'instrucció.

Observació: cal aclarir, a fi de precisar més algunes dades d'aquest epígraf, que, en buidar els qüestionaris, quan una mateixa persona valorava igualment les opcions "Colònies/Escoltisme" i "amistats i relacions", hom només prenia en compte la primera opció. Aquesta simplificació mecànica rebaixa una mica la importància de la segona opció i augmenta la de la primera en el conjunt de respostes.

Amistats i festeig

Per tal d'estudiar la xarxa de relacions personals i la seva eventual concentració al si dels respectius moviments o organitzacions de joventut, ha calgut escatir la ubicació de les amistats de la població estudiada. En exposar-la separarem els caps-monitors en actiu dels ex-caps i ex-monitors.

Els primers presenten un grau elevat de concentració de les amistats dintre el propi moviment. El 46.4% afirma tenir-hi tots o la majoria dels seus amics i amigues. Només una petita part (6.1%) té tots els amics a fora. La resta (46.9%) afirma tenir les seves amistats repartides igualment dintre i fora del propi moviment. Si no s'observen, en aquest punt, diferències notables entre les tres institucions estudiades sí que n'apareixen de petites entre els sexes: els nois presenten un grau més alt de concentració de les amistats dins el propi moviment que les noies.

Quan els qui avui ja no són caps ni monitors estaven encara en actiu, la seva xarxa de relacions dintre i fora del moviment o organització era la següent:

Taula nº 21

Ubicació de les amistats dels ex-caps i ex-monitors quan estaven en actiu

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
predomini d'amics a dintre	39.1	47.8	35.8	43.2
predomini d'amics a fora	60.2	50.8	64.0	55.9
no contesten	0.5	1.2	0.0	0.9
Total	100 (199)	100 (234)	100 (39)	100 (472)

La taula nº 21 evidencia que en la majoria dels casos es donava una repartició força equilibrada d'amistats dintre i fora de les organitzacions respectives. Les dades mostren que no existeixen diferències de relleu entre els dos grups estudiats per separat (caps - monitors i ex-caps - ex-monitors). Sense separar-se gaire de la tònica general, els monitors i ex-monitors de Colònies presenten un grau més elevat de concentració d'amistats dintre la pròpia organització.

Una anàlisi més aprofundida de la xarxa d'amistats dels ex-caps i ex-monitors demostra que, abans d'esdevenir ells mateixos caps o monitors, una bona part (44.5%) tenien tots o la majoria dels seus amics en aquests moviments, i que una altra proporció considerable (34.7%) hi tenien almenys alguns amics. N'apareixen pocs (13.8%) que no hi tinguessin amics.

Tot això posa en evidència la importància de les amistats tant pel que fa a esdevenir monitor o cap com per a la vida subsegüent (47.9% han continuat mantenint la majoria d'amics de quan eren caps o monitors).

El tema de les amistats ens introdueix amb naturalitat en el del festeig. L'objecte és suggestiu des de diferents angles. Ja sabem l'estat civil de la població estudiada: és soltera en un 87.5% de la seva totalitat. Quina és la situació afectiva de la nostra població? Quina incidència té el pas per les Colònies i l'Escoltisme en les relacions de festeig de monitors i caps? té relació el festeig amb l'acceptació o renúncia al càrrec de monitor o cap?

Sabem que una bona tercera part dels enquestats (36.2%) no ha festejat mai de forma seriosa i durable. També que un 15.6% ja mantenien relacions de festeig abans d'esdevenir caps o monitors. Gairebé la meitat han iniciat aquest tipus de relació o bé durant l'exercici d'aquesta responsabilitat (36.0%) o després de deixar-la (8.6%).

En línies generals el festeig apareix com a més precoç entre els escoltes que en els Clubs d'Esplai: en els primers és anterior al càrrec en un 21% dels casos, mentre que en els segons només ho és en un 10.2%.

Dels 507 casos de festeig apareguts en les respostes, 330 (65.1%) afirmen que mantenen aquesta relació amb una persona que pertany també a alguna de les tres organitzacions estudiades. Aquesta circumstància es dóna en proporcions relativament diferents en cada una de les organitzacions: 63.8% a ME/GSJ, 65.0% a C-C d'E. i 71.8% entre els Escoltes Catalans. Analitzant més d'aprop els encreuaments que es produeixen resulta la taula següent:

Taula nº 22
Encreuaments de les relacions de festeig

	amb monitors	amb caps de ME/GSJ	amb caps d'Esc. Cat.	fora de les 3 or- ganitza- cions	Total
Monitors de Colònies	58.6	4.9	1.5	34.9	100 (266)
Caps escoltes ME/GSJ	16.8	45.5	1.5	36.1	100 (202)
Caps Escoltes Catalans	12.8	2.6	56.4	28.2	100 (39)

La taula nº 22 fa veure com el festeig fora de les tres organitzacions estudiades oscil·la entorn de la tercera part i, a l'interior de la pròpia institució, entorn de la meitat dels efectius. El transvassament més notable entre les tres organitzacions és aquell que es dona entre caps de ME/GSJ i moni-
tors de Colònies.

La major concentració de relacions de festeig a l'inte-
rior de la pròpia organització de joventut es dona a Colònies/Clubs
d'Esplai. En efecte, un 58.6% dels monitors/monitores que afirmen
que festegen, ho fan amb un altre monitor/a de Colònies. També
els Escoltes Catalans evidencien una concentració força elevada
(54.4%). En canvi, els Minyons Escoltes/Guies St. Jordi es distancien
un xic de les altres dues institucions, tot i presenten una con-
centració encara notòria de relacions de festeig al seu interior
(45.5%).

Finalment, crida l'atenció que siguin relativament més
els caps de ME/GSJ i Esc. Cat. que tenen el promés o promesa a
Colònies i, en canvi, que no es produeixi tant aquest mateix
fenomen entre C.-Cl. d'E. i Escoltisme, ni entre les dues modalitats
de l'Escoltisme.

Relació entre la tasca de monitor o cap i l'exercici professional de l'educació

Una de les hipòtesis inicials d'aquest estudi consistia a establir una certa relació entre l'acceptació de la responsabilitat de monitor o de cap en alguna de les organitzacions estudiades i la vocació professional per a l'educació. Aquesta relació pot revestir diferents formes. La primera és de suplència i és dona en aquelles persones que, no podent dedicar-se professionalment a l'educació (mestres, pedagogs, etc.), com seria la seva il·l·lusió, ho substitueixen de moment fent de cap o de monitor. La segona és la situació d'aquells joves que es dediquen professionalment a l'educació o pensen fer-ho, per als quals fer de cap o monitor complementa la seva activitat professional educativa.

Doncs bé, gairebé la meitat de la població interrogada resulta trobar-se en alguna de les dues situacions anteriors. Els més abundants (27.4%) són els del segon grup, o sigui, aquells que es dediquen o pensen dedicar-se professionalment a l'educació. Els qui ho fan com a suplència són menys (15.5%).

La resta dels entrevistats no estableix cap relació entre la tasca de monitor o cap i la professió educativa. Per a ells fer de cap o monitor és un servei transitori a la societat que, a nivell personal, no té res a veure amb cap vocació educativa professional.

És interessant consignar, cosa lògica per altra part, que la relació entre tasca de monitor-cap i professió educativa és més alta entre els caps-monitors en actiu (49.9%) que entre els "ex" (37.2%). Analitzant les institucions per separat, la relació més elevada es dona a Colònies (49.4%), segueixen els Escoltes Catalans (37.5%) i finalment ME/GSJ (33.8%). El grau més accentuat de relació el donen els monitors-ores de Colònies en actiu (54.6%). També s'observa que aquesta relació és més accentuada entre les noies que no pas entre els nois.

La taula no 23 posa perfectament en relleu com la relació de suplència és molt més alta a mida que baixa el nivell d'estudis, mentre que la de complement segueix un procés invers.

Taula nº 23

Relació entre professió educativa, tasca i grau d'estudis

	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis tècnics i superiors	Total
Relació de suplència	29.8	← 22.1 ←	8.4	15.7
Relació de complement	10.4	→ 22.6 →	34.2	27.2
Cap relació	53.7	44.7	47.4	47.6
Altres, no contesta	5.9	10.6	10.0	9.6
Total	100 (132)	100 (234)	100 (479)	100 (848)

Participació en associacions

Un dels interrogants inicials d'aquest estudi es refereix a la inserció social dels monitors i caps: ¿la responsabilitat educativa que assumeixen facilita o dificulta la seva participació en altres esferes d'activitat social? Sense pretendre d'esbrinar a fons aquesta qüestió, que desborda el marc general del present estudi, s'analitzaran tot seguit alguns aspectes de la vida social dels entrevistats que poden oferir elements d'aproximació i de judici.

Vegem en primer lloc el nivell de participació de caps i monitors en associacions que no siguin els Clubs d'Esplai i l'Escoltisme. Les associacions a les quals es fa referència no són pas exclusives de jovent sinó més generals; poden ser de diferents tipus: artístiques, religioses, sindicals, polítiques, cíviques, esportives i d'ajuda social.

En llegir la taula següent cal tenir en compte que una mateixa persona pot estar afiliada a vàries associacions al mateix temps. No obstant això, hom veu immediatament que els no afiliats superen amplíssimament els afiliats.

Taula nº24

Afiliació a associacions

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
Artística cultural	23.3	29.0	16.1	26.1 (221)
religiosa	6.7	15.7	1.8	11.4 (97)
sindical	5.1	3.1	7.1	4.1 (35)
política	11.2	7.7	16.1	9.6 (81)
cívica	14.4	13.6	12.5	13.8 (117)
esportiva	11.5	12.1	14.3	12.0 (102)
d'ajuda social	6.1	5.4	14.3	6.3 (53)

A nivell general, destaca en primer lloc i força per damunt de les altres la vinculació a associacions artístiques i culturals, accentuada de manera especial entre els monitors de Colònies. A una certa distància segueixen les associacions de barri, les esportives i les religioses. Resten en últim terme

les polítiques, les d'ajuda social i les sindicals.

Cal recordar que el treball de camp d'aquest estudi es realitzà des de finals de 1976 a començaments de 1977, o sigui, poc abans de la legalització de molts partits i de la preparació de la campanya electoral. Això potser explica el baix nivell d'afiliació política i, no cal dir, sindical.

Un cop remarcada la proporció de monitors de Colònies afiliats a associacions culturals i artístiques, més elevada que entre els caps escoltes, fenomen que es repeteix d'una manera semblant pel que fa a les associacions religioses, també s'adverteix entre els escoltes (sobretot els Esc.Cat.) una major rellevància en l'afiliació política. Una altra característica diferencial que sobresurt és la gairebé nul·la afiliació religiosa dels Escoltes Catalans com també la seva accentuada participació en associacions d'ajuda social.

Taula nº 25
Afiliació per sexes

	nois	noies
artística-cultural	(114) 26.7	(107) 25.5
religiosa	(50) 11.7	(47) 11.2
sindical	(22) 5.2	(13) 3.1
política	(49) 11.5	(31) 7.4
cívica	(66) 15.5	(51) 12.1
esportiva	(72) 16.9	(30) 7.1
d'ajuda social	(30) 7.0	(23) 5.5

Aquesta taula fa veure com les noies presenten un grau de participació inferior al dels nois. Les diferències són particularment acusades pel que fa a l'associacionisme esportiu, polític i cívic. Són mínimes, per contra, en l'artístico-cultural i religiós.

El grau d'associacionisme polític i cívic és més alt entre els casats que entre els solters. Puja també a proporció d'un nivell més alt d'estudis. Aquest mateix factor incideix també en l'associacionisme religiós. Finalment, val la pena de remarcar que la proporció de caps i monitors afiliats a associacions religioses és força més alta (15.1%) que la que es detecta entre els ex-dirigents (8.5%).

Aspectes més afavorits o dificultats de la personalitat dels en-
questats pel fet de la seva inserció en l'organització.

Una de les qüestions més importants que es va plantejar a l'inici d'aquest estudi era si la dedicació dels monitors i caps escoltes a les seves organitzacions afavoria o impedia el desenvolupament d'algun tret de la seva personalitat. Per aquesta raó, en el qüestionari es demanava als joves entrevistats d'assenyalar d'una llista prèvia aquells aspectes més beneficiats o menys afavorits pel fet de la inserció en el moviment. Els resultats són els següents:

Taula nº 26

Aspectes de la personalitat que són més afavorits o dificultats per la dedicació a la institució

	afavorits	dificultats	no ho sé, no hi té res a veure
relacions personals	89.5	3.7	6.8
orientació personal de la vida	73.9	3.1	23.0
treball professional	25.7	11.3	63.0
relacions familiars	20.8	21.7	57.8
formació cultural o artística	78.4	1.7	19.9
formació o vivència religiosa	46.2	4.6	49.2
formació i dedicació política i cívica	65.9	2.9	31.1
l'esport	46.9	8.0	45.0
evolució afectiva i sexual	48.3	5.9	45.8

En una primera aproximació als percentatges d'aquesta taula, es constata que els aspectes més enriquits són les relacions personals, la formació cultural i artística, l'orientació personal de la vida i la formació política i cívica. Respecte a la formació o vivència religiosa, l'esport i l'evolució afectiva i sexual, no existeix una clara majoria en cap de les tres possibilitats que es podien escollir. I, en últim terme, queden el treball i les relacions familiars, que, segons l'opinió de gran part dels enquestats, no tenen res a veure amb la seva pertinença a l'organització.

Un darrer aspecte a notar, en aquest primer repàs dels resultats, és que els valors percentuals de la columna "dificultats" són molt petits (excepte el que es refereix a les relacions familiars) i els que corresponen a la columna "afavorits" en general són força elevats, la qual cosa vol dir que majoritàriament els enquestats opinen que la seva pertinença a les organitzacions els enriqueix personalment.

En general, els percentatges obtinguts en particular per a cada una de les institucions examinades, s'aproximen molt als globals, però això no treu que apareguin algunes lleugeres diferències. Pel que fa als Escoltes Catalans, les proporcions de la columna "afavorits" que corresponen a les relacions personals, la formació cultural, les relacions familiars i, sobretot, l'aspecte religiós (8.9%), són inferiors a les estimacions globals. Per altra part, ME/GSJ supera el percentatge global en el que es refereix a la formació i dedicació político-cívica (71.6%), i Colònies, pel que fa a l'esport, només obté un 39%.

També existeixen unes diferències notables quant a l'edat, al sexe, l'estat civil i el nivell d'estudis; aquesta última variable esmentada és la que té una major incidència en les respostes dels enquestats. Heus ací els resultats:

Taula nº 27
Aspectes afavorits de la personalitat, per nivell d'estudis

	nivell d'estudis		
	primaris	mitjans	superiors
relacions personals	83.3	88.9	91.6
orientació personal de la teva vida	79.5	71.8	73.3
el treball professional	18.2	19.2	30.9
les relacions familiars	18.9	22.6	20.3
formació cultural o artística	80.3	85.9	74.1
la teva formació o vivència religiosa	56.1	46.2	43.6
la teva formació i dedicació política o cívica	59.8	65.4	68.1
l'esport	54.5	51.3	43.0
la teva evolució afectiva i sexual	42.4	48.3	50.1

Observi's en la taula anterior (nº 27) com els percentatges obtinguts per a cada un dels aspectes esmentats difereixen bastant els uns dels altres, és a dir, si s'agafa qual-

sevol dels aspectes personals (per exemple, "el treball professional"), hom constata que entre els joves consultats amb estudis primaris i els que en tenen de mitjans, les divergències són insignificants (18.2% i 19.2%, respectivament); en canvi, el valor percentual que correspon als joves d'estudis superiors és més elevat (30.9%), la qual cosa significa que existeix un lligam molt més fort en l'exercici professional d'aquests joves i la seva dedicació a l'organització que no pas en els anteriors.

Respecte a l'estat civil, es pot apreciar com la labor de cap o monitor ha tingut més repercussió positiva entre els joves actualment casats que no pas entre els solters, i concretament en els aspectes següents: treball, família, formació i dedicació político-cívica i l'evolució afectiva i sexual.

Un altre factor que incideix en la resposta dels entrevistats és el sexe, tal com es pot observar en les dades que segueixen:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>
treball	20.8	30.7
aspecte religiós	48.9	43.6
aspecte polític	71.2	60.5
evolució afectiva	53.2	43.6

(Nota: Aquests percentatges només es refereixen als aspectes enriquits de la personalitat dels enquestats. El motiu pel qual no ha estat inclosa la resta d'aspectes personals radica en el fet que no presenten diferències significatives).

Quant a les dues columnes de xifres anteriors, hom pot dir que els nois tendeixen a contestar de forma més positiva que les noies, concretament, pel que fa a l'aspecte religiós, el polític i l'efectiu.

També s'observen diferències entre els actuals caps i monitors i els ex-dirigents. Els primers manifesten amb més freqüència que les entitats estudiades afavoreixen l'orientació personal de la seva vida i la vivència religiosa. En canvi, l'esport obté un percentatge més alt entre els ex-dirigents (50%) que no pas entre els actuals caps i monitors (42.7%). Finalment, hom constata que com més grans són els entrevistats més freqüent és la resposta que l'entitat afavoreix les seves relacions personals i el seu treball.

Grau de coneixements pedagògics

La labor de monitor o cap escolta comporta l'adquisició d'uns coneixements a nivell de pedagogia i de mètode, ja que la finalitat principal d'aquesta tasca és de tipus educatiu. Per aquest motiu, les tres organitzacions examinades s'han preocupat de proporcionar una formació adequada als objectius que persegueixen. Respecte aquesta qüestió es demanava als joves enquestats que valoressin el grau de coneixement, a nivell de pedagogia i de mètode, rebut a través del seu moviment o organització. Heus ací els resultats obtinguts:

Taula nº 28

Grau de coneixement a nivell de pedagogia i de mètode

	suficient	insuficient	nul i no contesta	total
característiques psicològiques dels infants	49.6	44.1	6.3	100
dinàmica de grup	42.2	48.6	9.2	100
tècniques, recursos i activitats d'animació	58.0	37.6	4.4	100
organització	57.4	35.0	7.6	100
coeducació	39.6	45.0	15.4	100

Observi's com les opinions estan pràcticament dividides per la meitat entre els que creuen que la seva entitat els ha proporcionat un grau de coneixement suficient en matèria pedagògica i els que creuen que la formació rebuda és deficient. Tanmateix, en la taula anterior existeixen unes petites diferències, les quals fan decantar la balança cap un cantó o cap un altre. Així doncs, un 50% dels enquestats o més són del parer que en qüestions d'organització, tècniques i psicologia, les seves institucions els han suministat un grau de coneixement força elevat. En canvi, respecte a la coeducació i dinàmica de grup, hi ha majoria d'entrevistats que manifesten que la formació que han rebut és exíqua. Els percentatges obtinguts en la columna "nul o no contesta" són petits, excepte en l'apartat de coeducació que arriba a un 15.4%.

Es d'interès també assenyalar, de forma separada, qui na valoració reben les aportacions en matèria pedagògica de cada una de les tres organitzacions examinades. Per aquesta raó s'ha confeccionat el quadre següent:

Taula nº 29

Grau de coneixement pedagògic proporcionat per cada organització

	ME/GSJ (total 313)		C-C d'E (total 479)		Esc. Cat. (total 56)	
	sufic.	insufic.	sufic.	insufic.	sufic.	insufic.
característiques psicològiques dels infants	49.8	42.8	49.9	44.9	46.4	44.6
dinàmica de grup	41.9	48.2	41.1	49.9	53.6	39.3
tècniques i activitats d'animació	53.0	42.8	61.2	34.7	58.9	33.9
organització	54.0	38.0	60.3	33.2	51.8	33.9
coeducació	29.4	49.8	44.5	43.6	55.4	30.4

Pel que fa a ME/GSJ, apareix una majoria d'enquestats que consideren escassa la informació rebuda sobre dinàmica de grups i coeducació; de la resta de temes proposats, en tenen una opinió més satisfactòria. Quant a la lectura global dels percentatges obtinguts per C-C d'E, s'en desprèn una satisfacció dels monitors respecte la formació pedagògica adquirida sobretot pel que fa a tècniques i organització. Igualment es pot dir dels Escoltes Catalans, ja que en general la seva valoració ha estat força positiva.

Q1001 II

101

Capítol IV - EDUCACIÓ, POLÍTICA, RELIGIÓ, SEXUALITAT

Analitzarem en aquest capítol algunes actituds i situacions dels enquestats en quatre aspectes concrets de la vida social, que revesteixen un interès evident.

El primer aspecte empalma amb el punt que clou el capítol anterior. Els coneixements pedagògics fornits per les respectives organitzacions estan lògicament al servei de la idea que cadascú es faci sobre l'educació. Caldrà, doncs, esbrinar quin concepte en tenen els enquestats, de l'educació, i, sobretot, com concebeixen la relació educador-educand.

El segon tema d'estudi fa referència a la política. En exposar-lo distingirem entre tendències polítiques genèriques dels consultats i opcions concretes de partit. Entre d'altres raons, aquesta distinció es feia més necessària pel fet que, al moment de realitzar la majoria d'entrevistes, tot just començaven a apuntar al nostre país algunes formacions polítiques específiques que no eren encara legalitzades sinó tàcitament permeses.

L'exposició entrarà després en el tema religiós. Mitjançant la tècnica comparativa intentarem de veure el sentit evolutiu de la situació religiosa dels monitors i caps. Després d'aturar-nos un moment en l'anàlisi d'algunes particularitats d'aquells que afirmen no tenir creences religioses, ens fixarem en la forma, individual o comunitària, de viure-les, per part dels qui afirmen tenir-ne.

El capítol acabarà amb una anàlisi d'algunes qüestions referents a l'actitud o opinió sobre les relacions sexuals entre persones no casades.

Concepte de l'educació

La pregunta 23 del qüestionari pretenia d'escatir la idea que es fan o es feien els monitors i caps sobre l'educació. Essent o havent estat la seva labor en les respectives organitzacions essencialment educativa, una pregunta d'aquesta mena podia ser altament aclaridora, si més no pel que fa a la "intencionalitat" educativa de caps i monitors. Diem "intencionalitat" i no pràctica educativa perquè, com és sabut, no sempre les formes de pensar troben la manera adequada d'esdevenir formes d'actuar.

Transcrivim tot seguit les quatre definicions d'educació que foren proposades per tal que cada opinant triés la que més s'acostava al seus criteris personals:

- a) l'educació consisteix en un procés d'aprenentatge prèviament planificat per l'educador;
- b) consisteix en un aprenentatge autònom que cada infant fa i al qual l'educador no té dret a intervenir;
- c) és un procés d'aprenentatge en el qual l'educador intervé proporcionant possibilitats concretes, continguts i tècniques, d'acord amb la maduració psicològica del nen;
- d) consisteix en un procés d'aprenentatge en el qual l'educador intervé quan l'infant demana la seva ajuda, companyia i coneixements.

Aquestes frases, més que ser quatre concepcions diferents de l'educació, com s'havia anunciat en el qüestionari, pretenen establir totes les possibles formes de relacions o actituds dels educadors envers els infants o adolescents. Com el lector pot comprovar, la gamma d'aquestes actituds s'estén des d'un intervencionisme absolut per part de l'ensenyant en el procés d'aprenentatge de l'infant o adolescent fins a un rebuig de qualsevol intromissió.

Els valors percentuals obtinguts són els següents:

a)	1.5%
b)	0.8%
c)	77.8%
d)	18.0%
altres i no contesten	1.8%
Total.....	<u>100% (848)</u>

17.- Quina llengua es parla o es parlava habitualment al teu centre o agrupament?

- ☐ 17.0 català
- ☐ 17.1 castellà
- ☐ 17.2 les dues indistintament
- ☐ 17.3 més català que castellà
- ☐ 17.4 més castellà que català

18.- Si et plantejes o estàs decidit(da) a deixar l'Escoltisme o les Colònies-Clubs d'Esplai o ja ho has deixat, digues quins motius principals hi han influït (en pots marcar tres per ordre de prioritats: 1,2,3)

- ☐ 18.0 no fa al cas (no ho he deixat ni penso de moment deixar-ho)
- ...18.1 no m'agrada(va) la línia que porta(va)
- ...18.2 la feina se'm fa (feia) pesada
- ...18.3 és una etapa de la meua vida que considero (considerava) superada
- ...18.4 desavinences amb els companys
- ...18.5 me n'he cansat (me'n vaig cansar)
- ...18.6 em sento (sentia) massa gran
- ...18.7 vull (volia) cultivar-me en altres aspectes
- ...18.8 per raons familiars
- ...18.9 tinc (tenia) altres obligacions, quines? _____
- ...18.10 la institució ja no m'atreu (no m'atreia)
- ...18.11 els meus amics eren fora de la institució
- ...18.12 _____

19.- Formes part actualment d'altres associacions o organitzacions la finalitat principal de les quals és:

- ☐ 19.0 no fa al cas, no formo part de cap altra associació
- ☐ 19.1 artística
- ☐ 19.2 religiosa
- ☐ 19.3 sindical
- ☐ 19.4 política
- ☐ 19.5 cívica
- ☐ 19.6 esportiva
- ☐ 19.7 cultural
- ☐ 19.8 d'ajuda social

III - OPINIONS SOBRE EL MOVIMENT O ORGANITZACIO

20.- De les tasques de cap o monitor, quines creus que t'han satisfet més i quin paper concret creus que hi has jugat?

20.0

20.1 no ho sé ☐

21.- Diguem's si la teva dedicació a la institució afavoreix o dificulta (ha afavorit o ha dificultat) aquests aspectes de la teva personalitat (marcar-los tots).

	afavoreix o ha afavorit	dificulta o ha dificultat	altres: no ho sé, no hi té res a veure,...
21.0 les relacions personals			
21.1 l'orientació personal de la teva vida			
21.2 el treball professional			
21.3 les relacions familiars			
21.4 la teva formació cultural o artística			
21.5 la teva formació o vivència religiosa			
21.6 la teva formació i dedicació política o cívica			
21.7 l'esport			
21.8 la teva evolució afectiva i sexual			
21.9			

22.- D'aquestes definicions que ara et llegiré de l'educació, escull la que més s'acosta a la teva manera de pensar:

- ☐ 22.0 l'educació consisteix en un procés d'aprenentatge prèviament planificat per l'educador
- ☐ 22.1 consisteix en un aprenentatge autònom que cada infant fa i al qual l'educador no té dret a intervenir
- ☐ 22.2 és un procés d'aprenentatge en el qual l'educador intervé proporcionant possibilitats concretes, continguts i tècniques, d'acord amb la maduració psicològica del nen
- ☐ 22.3 consisteix en un procés d'aprenentatge en el qual l'educador intervé quan l'infant demana la seva ajuda, companyia o coneixements
- ☐ 22.4 no ho sé

23.- Al teu parer, el monitor o cap necessita:

- ☐ 23.0 una formació inicial i prou
☐ 23.1 una formació permanent
☐ 23.2 una formació inicial i permanent
☐ 23.3 no necessita formació
☐ 23.4 no ho sé

24.- Digues amb tota sinceritat com et prepares i et perfecciones per a la tasca de monitor(a) o cap:

- ☐ 24.0 constantment per mitjà de cursos, lectures, reflexions, experiències revisades
☐ 24.1 només quan m'hi empenyen les circumstàncies, les activitats que emprenc, els problemes que se'm presenten...
☐ 24.2 molt de tant en tant
☐ 24.3 gairebé mai
☐ 24.4 només ho vaig fer en esdevenir monitor(a)
 24.5 Altres: _____

25.- A nivell de pedagogia i de mètode, podries valorar el grau de coneixement que t'ha proporcionat el moviment o organització? (contestar tots el conceptes)

	suficient	insuficient	nul
25.0 Característiques psicològiques dels infants a diferents edats			
25.1 Coneixements de dinàmica de grups			
25.2 Tècniques, recursos, activitats d'animació			
25.3 Organització			
25.4 Coeducació			

26.- Hi ha qui creu que els Clubs d'Esplai i els Agrupaments haurien d'ampliar la seva activitat i esdevenir diaris. Quina és la teva opinió sobre aquest punt?

- ☐ 26.0 no hi estic d'acord
☐ 26.1 tots no, en tot cas alguns només
☐ 26.2 hi estic d'acord
☐ 26.3 no tinc opinió formada

27.- Opines que la dedicació als Clubs d'Esplai, Colònies i Agrupaments:

☐ 27.0 ha de continuar essent una dedicació a temps parcial

☐ 27.1 hauria d'esdevenir, almenys per a alguns, una dedicació a temps total i professionalitzada

27.2 _____

☐ 27.3 no ho sé

28.- Si la institució tingués establerta una dedicació professionalitzada i plena per part de caps o monitors, creus que tu podries ser-ho o hauries pogut ser un d'aquests o d'aquestes?

☐ 28.0 sí

☐ 28.1 no

☐ 28.2 no ho veig clar, no ho sé

☐ 28.3 sóc contrari a l'existència d'aquesta dedicació professionalitzada

29.- Com veus tu la qüestió del lligam entre els diferents Clubs d'Esplai o entre els Agrupaments?

☐ 29.0 ja està bé com ara

☐ 29.1 convindria una mica més de relació entre ells

☐ 29.2 fa falta molta més connexió i comunicació

☐ 29.3 cal anar a una real integració

☐ 29.4 no ho sé, no opino

30.- Els Clubs d'Esplai i els Agrupaments poden tenir un grau més o menys elevat de maduresa (experiència, eficiència, mètodes, imatge, serietat,...) Penses que actualment als Clubs d'Esplai i als Agrupaments aquesta maduresa,

☐ 30.0 no existeix encara en general

☐ 30.1 només la tenen alguns Clubs o Agrupaments

☐ 30.2 la presenten gairebé tots

30.3 altres respostes: _____

☐ 30.4 no ho sé, no opino

31.- Partint de la teva experiència, quins creus que són els factors fonamentals de l'èxit d'un moviment o organització de joventut? (pots marcar-ne tres, per ordre de prioritats: 1,2,3)

.... 31.0 l'organització i estructura

.... 31.1 les activitats, campanyes, programes

.... 31.2 l'ambient o mística que s'hi respira

.... 31.3 tenir molts adherents

.... 31.4 els mètodes que empra

.... 31.5 els ideals que proposa

.... 31.6 l'esperit d'equip

.... 31.7 _____

32.- Quins dels següents valors creus que l'organització o el moviment t'ajuda o t'ha ajudat a adquirir més, i quins no t'ajuda o no t'ha ajudat a adquirir gaire o gens? (contestar tots els conceptes, posant una X a la casella que calgui).

	molt	força	poc	no ho sé no hi tē res a veure...
32.0 esforç de superació				
32.1 eficàcia				
32.2 acceptació d'un mateix, seguretat d'un mateix				
32.3 mesura de la pròpia capacitat				
32.4 gust per la feina ben feta				
32.5 respecte a l'altre				
32.6 diàleg				
32.7 treball d'equip				
32.8 actitud constructiva emprenedora				
32.9 convivència entre sexes				
32.10 valoració de la natura				
32.11 sentit de l'humor				
32.12 optimisme				
32.13 sentit del risc				
32.14 cura del propi cos				
32.15 creativitat				
32.16 ús de la llibertat, responsabilitat				
32.17 sentit crític				
32.18 sinceritat, espontaneïtat, naturalitat				
32.19 catalanitat				
32.20 sentit religiós				
32.21 desig de millorar la societat				

33.- En quina mesura has trobat aquests defectes en el teu moviment o organització? (contestar tots els conceptes)

	molt	força	poc	no ho sà no hi té res a veure...
33.0 autoritarisme, dirigisme				
33.1 paternalisme				
33.2 idealisme, romanticisme				
33.3 radicalisme				
33.4 "élitisme"				

33.5 barroeria, deixadesa				
33.6 "tantsemenfotisme"				
33.7 inconstància				
33.8 inconseqüència				
33.9 desorganització				
33.10 imprudència				
33.11 autosuficiència				

33.12 predomini de les preferències dels nois				
33.13 predomini de les preferències de les noies				
33.14 excessiva preocupació coeducativa				
33.15 excés de llibertat sexual				

33.16 desinterès tècnic				
33.17 hipercriticisme				
33.18 molta teoria i poca pràctica				
33.19 intel.lectualisme				
33.20 superficialitat				

33.21 catalanisme excessiu (massa de la ceba)				
--	--	--	--	--

33.22 religiositat desencertada				
---------------------------------	--	--	--	--

IV - AMISTATS, FESTEIG,...

NOMÉS PER ALS QUI JA NO SÓN CAPS, NI MONITORS; PER ALS QUI HO SÓN, PASSAR A LA PREGUNTA Nº 36

34.- Quan eres cap o monitor(a), els teus millors amics o amigues eren caps o monitors com tu?

- ☐ 34.0 sí, tots
☐ 34.1 sí, la majoria
☐ 34.2 sí, alguns
☐ 34.3 no, cap ni un

35.- En cas afirmatiu, ja éreu amics abans que tu esdevinguessis cap o monitor(a)? Heu continuat sent amics després que tu ho deixessis?

- ☐ 35.0 no fa al cas (en cas negatiu)

	<u>abans</u>	<u>després</u>
35.1 sí, la majoria	☐	☐
35.2 només alguns	☐	☐
35.3 no, cap ni un	☐	☐

PER A TOTHOM

36.- Ara voldríem saber alguna cosa sobre el teu festeig. Marca, si et plau, quin és el teu cas d'entre els que segueixen:

- ☐ 36.0 no he festejat mai seriosament
☐ 36.1 ja festejava abans d'esdevenir monitor(a) o cap
☐ 36.2 vaig posar-me a festejar després d'esdevenir cap o monitor(a)
☐ 36.3 vaig posar-me a festejar després de deixar-ho

37.- Si tens o has tingut promès(a), aquest(a),

- ☐ 37.0 és (o era) Minyó Escolta/Guia
☐ 37.1 és (o era) Monitor(a)
☐ 37.2 és (o era) Escolta català
☐ 37.3 No pertany(pertanyia) a cap d'aquests organitzacions

En cas afirmatiu:

- ☐ 37.4 pertany(pertanyia) al mateix agrupament o centre d'esplai
☐ 37.5 pertany(pertanyia) a diferent agrupament o centre d'esplai

PER ALS QUI SÓN ACTUALMENT CAPS I MONITORS

Altrament passar a la pregunta nº 42

38.- Els teus millors amics o amigues actuals són caps o monitors com tu?

- ☐ 38.0 sí, tots
- ☐ 38.1 sí, la majoria
- ☐ 38.2 sí, alguns
- ☐ 38.3 no, cap ni un

39.- En el conjunt de les teves activitats i prescindint del temps que dediques a cada una d'elles, quines consideres les tres més importants per ordre de prioritat? (1,2,3)

- 39.0 treball
- 39.1 estudi
- 39.2 diversió
- 39.3 colònies o escoltisme
- 39.4 família
- 39.5 acció política, veïnal
- 39.6 acció religiosa
- 39.7 amistats i relacions

40.- Quines, d'entre les següents, són les tres activitats a les quals dediques més temps setmanalment, per ordre de més a menys? (1,2,3).

- 40.0 treball
- 40.1 estudi
- 40.2 diversió
- 40.3 colònies o escoltisme
- 40.4 família
- 40.5 acció política, veïnal
- 40.6 acció religiosa
- 40.7 amistats i relacions

41.- A quina d'aquestes situacions et sents més pròxim(a)?

- ☐ 41.0 Com que no puc dedicar-me professionalment a l'educació, com seria la meva il·lusió, ho supleixo de moment fent de cap o monitor(a).
- ☐ 41.1 Em dedico o penso dedicar-me professionalment a l'educació. Fer de cap o monitor(a) dóna una dimensió diferent o complementària a la meva activitat professional educativa.
- ☐ 41.2 Per mí, fer de monitor(a) o cap no té cap relació amb la professió educativa. Ho considero com un servei transitori que faig a la societat.

41.3 Altres: _____

Altrament passar a la pregunta nº 46

42.- A quina edat vas deixar de ser cap o monitor, (per última vegada)?

42.0 Als _____ anys.

43.- El teu apartament de la institució, va coincidir amb alguna d'aquestes circumstàncies?

- ☐ 43.0 en acabar els estudis
- ☐ 43.1 en posar-me a festejar
- ☐ 43.2 en anar al servei militar
- ☐ 43.3 en posar-me a treballar
- ☐ 43.4 en ingressar en un partit polític
- ☐ 43.5 en desfer-se el centre o agrupament
- ☐ 43.6 en canviar de lloc de residència

43.7 Altres respostes: _____

44.- Què creus que ha substituït la teva dedicació a l'escoltisme o colònies?

- ☐ 44.0 més dedicació al treball
- ☐ 44.1 més dedicació a l'estudi
- ☐ 44.2 més acció cívica o política
- ☐ 44.3 més cultiu personal
- ☐ 44.4 més dedicació a l'esport
- ☐ 44.5 una mica tot
- ☐ 44.6 no ha estat substituït per res en concret
- ☐ 44.7 m'he dedicat a d'altres moviments o organitzacions de joventut, quins?: _____

44.8 Altres respostes: _____

45.- Quina d'aquestes situacions s'acosta més a la teva?

- ☐ 45.0 Fer de cap o monitor(a) va despertar en mi un interès pels infants que em portà a dedicar-me professionalment a l'educació, amb resultats positius.
- ☐ 45.1 Fer de cap o monitor(a) va despertar en mi un interès pels infants que em portà a dedicar-me professionalment a l'educació, amb resultats negatius.
- ☐ 45.2 Com que no tenia possibilitats de dedicar-me professionalment a l'educació, com hauria estat el meu desig, vaig posar-me a fer de cap o monitor(a) per suplir una mica aquest interès meu no realitzat professionalment.
- ☐ 45.3 Per mi, fer de monitor(a) o cap, no tingué res a veure amb la professió educativa. Ho considero com un servei transitori a la societat ben independent de cap inclinació professional educativa.

45.4 Altres respostes: _____

PER A TOTHOM

V - POLÍTICA, RELIGIÓ, ÈTICA46.- Amb quina de les següents tendències polítiques simpatitzes més?

- ☐ 46.0 feixista
☐ 46.1 conservador
☐ 46.2 liberal
☐ 46.3 demòcratacristià
☐ 46.4 socialdemòcrata
☐ 46.5 socialista
☐ 46.6 comunista
☐ 46.7 extrema esquerra
☐ 46.8 anarquista
☐ 46.9 altres
☐ 46.10 no ho sé
☐ 46.11 estic contra l'existència de partits
☐ 46.12 no m'interessa la política

47.- A quin grup polític concret, d'entre els existents als Països Catalans o a l'Estat Espanyol, et sents més pròxim(a)?

47.0 Nom i/o sigla: _____

- ☐ 47.1 a cap
☐ 47.2 no els conec prou, no ho sé

47.3 altres respostes: _____

48.- Creus que la pertinença a la institució ha influït sensiblement en les teves postures polítiques i religioses?

	<u>molt</u>	<u>força</u>	<u>poc</u>
48.0 polítiques	☐	☐	☐
48.1 religioses	☐	☐	☐

48.2 En cas afirmatiu, podries explicar de quina manera: _____

49.- Permet-nos ara de preguntar-te sobre qüestions religioses. D'entre les que segueixen, quina era la teva situació religiosa en el moment d'esdevenir cap o monitor(a) i quina és actualment?

	abans	ara
49.0 seguir sense gaire convenciment els costums i educació familiars o educatius		
49.1 convençut personalment		
49.2 en grans dubtes		
49.3 convençut a mitges		
49.4 indiferent		
49.5 agnòstic		
49.6 ateu pràctic		
49.7 ateu convençut		

49.8 Altres respostes: _____

50.- Si tens, amb més o menys intensitat, creences religioses, les vius actualment de forma individual o les comparteixes assíduament amb algun grup o organització?

☐ 50.0 no fa al cas (no en tinc)

☐ 50.1 sol(a)

☐ 50.2 en grup. Quin?
☐ comunitat cristiana
☐ grup especialitzat
☐ el propi moviment o organització
☐ parròquia
☐ reunions ocasionals, trobades...
altres: _____

51.- També voldríem saber el teu parer sobre les relacions sexuals entre persones solteres. Creus que són:

	amb intenció de matrimoni	sense intenció de matrimoni
51.0 inadmissibles		
51.1 desaconsellables		
51.2 permissibles		
51.3 convenients		
51.4 no ho sé		

PREGUNTA FINAL

52.- Podries dir-nos en poques paraules i amb tota franquesa què representa o ha representat per a tu el Club d'Esplai o l'Escoltisme?

OBSERVACIONS

1473127

Capítol II - CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ ESTUDIADA

Un primer pas per introduir-nos en la investigació que portem a terme consistirà en l'examen de les principals característiques de la població que estudiem. Si la mostra de que ens hem valgut és ben extreta -representativa-, aquestes característiques, com també tota la resta de fets i opinions que comprèn aquesta recerca, han de coincidir (amb un percentatge molt alt de probabilitat i amb un marge d'error no superior al 5%) amb les característiques generals de la totalitat de monitors i caps existents a Catalunya.

L'interès de presentar per separat les característiques de la població de la mostra rau, primer, en el fet que ens aproxima a tots aquells que han participat en la consulta i ens en dóna un coneixement de conjunt força precís. L'estudi d'aquestes característiques té, també, un altre al·licient: consisteix en una espècie de "prova" metodològica de la investigació, en el sentit que teòricament és possible d'esbrinar per altres mitjans alguns trets (edat, sexe, professió...) de tots els monitors i caps escoltes que la mostra extreta preté de representar, i de comparar-los amb els que resulten de la mostra efectivament utilitzada. En efecte, no és rar que totes o alguna de les tres institucions estudiades disposin d'estadístiques referents a alguna de les característiques aquí ressenyades. Aquestes són fonamentalment de quatre classes: físiques i biològiques (lloc de naixement i de residència, edat, sexe...), familiars (convivència, estat civil), sòcio-econòmiques (professió pròpia i del pare) i culturals (instrucció i llengua).

Tant per aquest capítol com per a tota la resta de l'estudi, l'anàlisi és feta en funció de les següents variables: institucions, sexe, edat, estat civil, nivell d'estudis, presència/excedència en la institució. Quan alguna o algunes d'aquestes variables no ofereixen diferències significatives, seran omeses en l'exposició.

Edat, sexe i estat civil

En aquest apartat, cal tenir present que l'enquesta fou contestada entre finals de l'any 1976 i començaments de l'any 1977. Per aquesta raó, quan parlarem de l'edat dels joves enquestats, ens referirem únicament a la que tenien aquests l'any 1976.

Els percentatges de les edats del total d'entrevistats són els següents:

De 16 a 18 anys	12.4%
de 19 a 21 anys	49.9%
de 22 a 24 anys	20.3%
més de 24 anys	17.5 %

Com es pot observar en les dades anteriors, aproximadament un 50% del total té, l'any 1976, entre 19 i 21 anys, un 12.4% no sobrepassen els 18 anys, i un 37.8% superen els 22 anys.

Ara bé, si ens movem en termes de mitjanes d'edats, podem dir que la mitjana ponderada de l'edat del total de joves consultats és de 21 anys. I, pel que fa a les diferents organitzacions, els caps i excaps enquestats dels Escoltes Catalans tenen una mitjana ponderada lleugerament inferior (20 anys) a la de les altres dues organitzacions (21 anys).

Observi's en la taula següent, més detalladament, la distribució de les edats de la població que estudiem per cada una de les tres organitzacions.

Taula nº 4
Edat dels entrevistats

	+24	24	23	22	21	20	19	18	17	16	Total
Minyons i Guies	47 15.0	11 3.5	15 4.8	43 13.7	48 15.3	60 19.2	66 21.1	20 6.4	3 1.0	0 0.0	313 36.9
Colònies	99 20.7	23 4.8	36 7.5	32 6.7	59 12.3	76 15.9	79 16.5	43 9.0	27 5.6	5 1.0	479 56.5
Escoltes catalans	2 3.6	1 1.8	3 5.4	8 14.3	12 21.4	12 21.4	11 19.6	4 7.1	2 3.6	1 1.8	56 6.6
Total	148 17.5	35 4.1	54 6.4	83 9.8	119 14.0	148 17.5	156 18.4	67 7.9	32 3.8	6 0.7	848 100.0

Minyons i Guies i Colònies tenen un cert paral·lelisme: van augmentant a mida que puja l'edat fins arribar als 19 anys. Llavors disminueix molt lentament fins els 24 anys. També té interès veure com els caps i ex-caps dels Escoltes Catalans no segueixen exactament aquesta evolució: l'any 1976, un 42.8% d'aquests tenen edats que oscil·len entre els 20 i els 21 anys, mentre que en les altres dues organitzacions el percentatge més elevat sempre recau sobre els que tenen 19 anys.

Finalment, sembla pertinent assenyalar tres fets. En primer lloc, que l'edat mitjana del total de noies (20 anys) és inferior a la dels nois (21 anys). En segon lloc, que la majoria dels entrevistats que són solters tenen edats compreses entre els 16 i els 23 anys. En canvi, a partir dels 24 anys els percentatges més elevats corresponen als enquestats que són casats. Finalment, comparant les edats dels caps-monitors actuals amb les dels que no ho són, els resultats ens diuen que fins als 19 anys els primers superen numèricament els segons. Contràriament, a partir dels 20 anys, els percentatges més elevats corresponen als que ja han deixat l'organització. A partir dels 24 anys tornen a predominar aquells que exerceixen de monitors o caps.

Taula nº 5
Sexe dels enquestats

	nois	noies	total
Minyons i Guies	146 46.6	167 53.4	313 100.0
Colònies	252 52.6	227 47.4	479 100.0
Escoltes catalans	30 53.6	26 46.4	56 100.0
Total	428 50.5	420 49.5	848 100.0

Si en les dades totals obtingudes existeix un equilibri entre el nombre de nois i el de noies, no s'esdevé així en cada una de les organitzacions en particular. Tant a Colònies-Clubs d'Esplai com als Escoltes Catalans existeix un predomini dels nois, mentre que a Minyons Escoltes i Guies St. Jordi la balança es desequilibra en favor de les noies. Cal afegir que entre els nois que han estat entrevistats predominen els actuals caps o

el desequilibri demogràfic del Principat. Per acabar de veure-ho, recordem que el Barcelonès comprèn gairebé la meitat de tota la població de Catalunya.

Composició social

El primer fet que crida l'atenció i demana hipòtesis explicatives, en estudiar la composició social de caps i monitors, és l'escassa presència d'immigrats. És sabut que entorn d'un 40% dels habitants de Catalunya no hi han nascut. Aquesta proporció és obviament molt més elevada a l'àrea metropolitana de Barcelona. Ara bé, si analitzem el lloc de naixement dels caps i monitors, apareix que només un 6% són nascuts fora de Catalunya. La diferència és tan gran que resulta impossible explicar-la amb els pal·liatius que realment existeixen. És veritat, per exemple, que la proporció de joves nascuts fora del Principat deu ser força inferior a la que hem esmentat referida al total de la població de Catalunya. Tampoc no podem oblidar que, entre els joves, ha de ser forçosament alta la proporció d'immigrats de segon grau (nascuts a Catalunya de pares immigrants). Però, tot i tenint presents aquests fets, la immigració continua encara insuficientment representada. Ho deixen entendre, no solament la proporció general de catalano-parlants (83.1%), sinó també altres dades d'entre les que anem a exposar tot seguit.

En una proporció considerable els caps i monitors pertanyen a la categoria socio-econòmica anomenada tradicionalment activa. Són majoria els que exerceixen una professió, encara que siguin també molts els que, simultàniament, estudiïn. Només una tercera part tenen com ocupació principal, l'estudi; però això no significa que força d'aquests no tinguin també, a títol complementari, alguna dedicació laboral.

Les activitats més freqüents de monitors i caps són les administratives, seguides - dada a remarcar - per les docents i educatives. En canvi, és escassa la presència de treballadors manuals, categoria que, sobretot entre les noies, se situa en uns mínims gairebé irrellevants. Tot i que provenen, també majoritàriament, de famílies de petits empresaris, comerciants, independents, empleats i administratius, la proporció de professions obreres que apareix analitzant l'ocupació dels seus pares és sen-

siblement més alta que l'existent entre els enquestats.

Si hem de jutjar pels estudis fets o en curs, el nivell cultural de monitors i caps és relativament alt: les tres quartes parts posseeixen estudis mitjans o superiors, i quatre de cada deu tenen, iniciada o completa, una carrera universitària.

En conjunt, doncs, els monitors i caps de 1974 pertanyen predominantment a un estrat social que podríem qualificar de classe mitjana baixa amb poca representació de les capes obreres i, mínima, de les immigrades de primer grau.

Accés al càrrec i permanència

Caldria un estudi específic per analitzar les motivacions que indueixen a acceptar la responsabilitat de cap i de monitor. Un tema tan complex com aquest només pot ser abordat genèricament en un estudi com el nostre. Les dades que hem recollit en aquest punt només serveixen per encetar la qüestió i aportar alguns elements per a recerques ulteriors. Solament direm que les motivacions que porten els joves a acceptar el càrrec de dirigent generalment són poc raonades i profundes i, moltes vegades, ni es plantegen el fet que la seva funció serà bàsicament educativa. Això no treu que posteriorment donin molta importància a tot el que es refereix al tema educatiu.

Llevat dels Escoltes Catalans, les institucions estudiades presenten índexs baixos de monitors i caps que hagin passat per totes les etapes anteriors a aquests càrrecs. El cas més acusat és el de Colònies, on gairebé la meitat de monitors provenen de l'exterior i una quarta part només ha passat per una de les tres etapes amb què compta l'organització. ME/GSJ presenta també una proporció elevada de caps provinents de l'exterior: un terç del total no han passat per cap etapa prèvia a la de cap i, un altre terç, només per dues de les quatre existents.

Els accessos a la responsabilitat de monitor i cap

s'incrementen ràpidament de 1970 a 1974.

L'increment constatat durant 1970-74 pot estar influenciat per dos factors d'ordre ben divers: expansió numèrica de les organitzacions es tudiades, per una banda, i elevada rotació de monitors i caps, per l'altra. El nostre treball no ens dóna dades sobre el primer factor car parteix només de l'estudi de tots aquells que l'any 1974 eren caps o monitors en actiu. Sí que ens en dóna, en canvi, sobre el segon factor: la rotació. Hem constatat que és força alta, en el sentit que la permanència en el càrrec oscil·la entre dos i cinc anys amb predomini dels tres: només una petita part de tots els monitors i caps en actiu el 1974 havien accedit al càrrec abans de 1971. La rotació més intensa és produeix a Escoltes Catalans, seguits de ME/GSJ. Colònies la té força menys acusada.

Deixant a part la qüestió de les motivacions per accedir al càrrec de monitor o cap sobre la qual no disposem de dades prou precises, creiem profitós cridar l'atenció sobre els altres punts que acabem d'exposar. Caldria sospesar si/^{en}l'actual problemàtica d'aquestes institucions (en la crisi d'identitat que algunes creuen patir, no hi influeixen l'insuficient autosuministre de monitors i caps - que té com a conseqüència lògica el recurs a l'exterior- i una permanència poc prolongada en els càrrecs de responsabilitat intermèdia per part d'una proporció considerable de quadres. S'hauria d'investigar també si s'ha produït una expansió numèrica relativament ràpida d'aquestes institucions a partir de 1970-71 i les conseqüències de tot ordre que, en cas afirmatiu, hagi pogut desencadenar una afluència massiva o notable de gent més o menys nova, amb poca "escola". També cal pensar en la possibilitat que una expansió ràpida no hagi dificultat la maduració d'institucions poc consolidades encara.

Educació, formació

Hom constata, en primer lloc, l'existència d'una relació relativament alta entre l'exercici de la responsabilitat de cap o monitor i la professió educativa. Una part important de responsables, o bé es dediquen professionalment a l'ensenyança, o pensen dedicar-s'hi més endavant, o s'hi haurien volgut dedicar si les circumstàncies no ho haguessin impedit o difi-

cultat. Aquesta constatació lliga perfectament amb una altra sorgida també de l'estudi: un terç dels entrevistats estarien disposats a exercir de monitors o caps de forma professionalitzada si les seves respectives institucions ampliessin de tal manera les activitats que la fórmula esdevingués possible.

Un dels consensos més alts obtinguts en tot l'estudi és el que es refereix a la necessitat que tenen els monitors i caps d'una formació permanent. En general, no estan descontents de la formació que reben, encara que en algun punt, com, per exemple, la coeducació, la consideren insuficient. Per altra banda, la majoria reconeixen que no es dediquen amb gaire intensitat ni freqüència a preparar-se pedagògicament i a perfeccionar els seus coneixements en aquest camp.

El concepte absolutament predominant que tenen de l'educació consisteix a creure que és un procés d'aprenentatge en el qual l'educador intervé proporcionant possibilitats concretes, continguts i tècniques, d'acord amb la maduració psicològica progressiva de l'infant.

Pel que fa, doncs, a l'educació, es constaten fortes coincidències tant en el concepte metodològic que hom té sobre la formació dels infants, com en la necessitat d'una preparació pedagògica permanent de caps i monitors. No és difícil entreveure una clara vocació pedagògica per part de bastants entrevistats que, si en molts casos no descarta la professionalització dintre o fora del moviment, en alguns altres no deixa de recobrir una certa frustració. També volem subratllar, sense insistir-hi massa però, la presència d'una actitud més aviat passiva tant respecte al bagatge pedagògic que els procura al moviment com, sobretot, a la necessitat de perfeccionar amb esforç personal els propis coneixements.

Activitat política i cívica

Una de les moltes qüestions que inicialment es plantejava l'equip assessor d'aquest estudi es referia a la incidència

que podia tenir la progressiva llibertat i activitat política i cívica del país sobre els responsables de les organitzacions de joventut estudiades. A la segona meitat de 1976, època en què s'inicià el plantejament del nostre treball, s'havien ja desenvolupat considerablement les activitats cíviques a través, sobretot, de les associacions de veïns cada vegada més nombroses i actives. Amb un retard comprensible també creixia l'activitat política en una clandestinitat cada cop menys dissimulada. Aquesta situació de tolerància creixent però inconfessada s'incrementa després per a convertir-se en permissibilitat, primer, i en legalitat més o menys restringida, després. Tot aquest procés que desembocà a les eleccions del 15 de juny coincidí justament amb l'època en què realitzàvem el treball de camp d'aquest estudi, circumstància que cal tenir present a l'hora d'interpretar les dades recollides.

Després de tants anys de contenció, la militància o l'activitat polítiques i cíviques podien exercir una forta atracció entre els joves sensibilitzats dels quals no era lògic excloure caps i monitors. En aquestes condicions es comprèn l'interès de l'equip assessor per esbrinar l'eventualitat que la política restés no solament dedicació a les seves organitzacions per part de caps i monitors sinó, fins i tot, efectius.

Vegem les dades que aporta al nostre estudi que poden donar llum en aquestes qüestions. L'índex d'afiliació política de caps i monitors és baix; es troba força per dessota dels d'afiliació artístic-cultural, esportiva i religiosa. El d'afiliació cívica és una mica més elevat, però no va gaire més enllà del 10%.

Si és veritat que la majoria d'entrevistats opten per alguna tendència política genèrica (socialisme, socialdemocràcia, comunisme i anarquisme són les més freqüents), també ho és que, a l'hora de triar un partit polític concret, gairebé la mateixa proporció àmpliament majoritària reconeix que no es sent pròxima a cap partit o no està prou informada. Abans d'avançar en el tema, reconeixem que aquestes dades serien molt probablement diferents si les entrevistes s'haguessin realitzat tres o quatre mesos més tard car haurien coincidit amb la campanya electoral del 15 de juny.

Passem ara a l'anàlisi de les motivacions que ocasionen les baixes, de les circumstàncies que coincideixen amb l'abandó del càrrec i de les activitats que han substituït l'anterior dedicació a Colònies i Escoltisme. Les causes de baixa per a dedicar-se a activitats polítiques són mínimes. Hom troba també una proporció igualment irrellevant quan s'analitzen les circumstàncies concomitants amb les baixes: només un 1.9% dels que ho han deixat afirmen que la baixa va coincidir amb l'ingrés en un partit polític o en una associació de veïns. Les dades que acabem d'exposar no semblen confirmar gaire una hipòtesi afirmativa sobre la qüestió plantejada, però tampoc no descarten que a nivell molt minoritari no s'hagin produït casos d'abandó de la institució per motius de militància política.

Una altra qüestió és si, a part de les motivacions i circumstàncies d'abandó invocades, s'ha produït de fet una substitució de la dedicació al moviment per la política, una vegada deixat el càrrec. Les xifres en aquest punt adquireixen més relleu puix equivalen a un 13% acumulant l'acció política i cívica.

Dos fenòmens que es poden haver produït amb més freqüència són probablement una minva de dedicació a l'entitat per causa de motius polítics, sense arribar, però, a la baixa, i una intensificació de l'interès polític en la vida i activitats de Centres i Agrupaments. Si no disposem de dades directes sobre aquests punts, en tenim d'indirectes. Hi ha un fet plenament refrendat per l'estudi: una proporció molt elevada tant dels monitors i caps en actiu com dels ja cessats reconeixen que el seu pas pel respectiu moviment ha afavorit fortament la seva formació i dedicació polítiques i cíviques, no, però, fins al punt d'empènyer-los a pendre opcions i postures concretes.

Marxa i organització de les tres institucions

L'actitud general dels entrevistats sobre les respectives organitzacions ha resultat menys crítica de com es preveia. Caldria

saber a què es deu aquest fet, si a una falta d'esperit crític i de discerniment per part dels consultats o a una situació objectiva de les institucions, menys contestable del que pugui semblar a alguns. Tampoc no s'ha d'excloure la possibilitat que la reduïda temàtica abordada en aquest estudi no hagi reeixit a tocar els punts més contestats o més conflictius que puguin afectar aquests moviments. No veiem gaire probable aquesta darrera alternativa per la senzilla raó que, quan existeix conflictivitat, contestació o insatisfacció en graus relativament rellevants, aquestes actituds apareixen tan bon punt s'esgarrapa una mica el terreny. Tot porta a fer-nos creure que, si realment existeix una crisi d'identitat en algun moviment estudiat, no són els caps o monitors els que en tenen més consciència sinó, en tot cas, els dirigents situats a nivells més alts o amb més "escola".

Només algunes dades de l'estudi podrien contenir indicis de crisi. Vegem-ne algunes. Ja hem vist abans la rotació intensa que es produeix. Dels joves que eren monitors o caps l'any 1974, més de la meitat ja no ho eren al final de 1976. La proporció més alta d'abandons es produeix als 19 anys, edat que sembla prematura, sobretot si es té en compté que gairebé ningú no accedeix a aquests càrrecs abans dels disset anys. A què es pot deure que una quarta part de tots els abandons es produeixin a 19 anys i que un terç causi baixa de monitor o cap entre 18 i 19 anys?

Un altre possible símptoma de crisi pot raure en el fet que, si en dos anys ha deixat el càrrec gairebé un 56%, aquest percentatge esdevé un 64% si s'hi afegixen aquells que estan decidits a abandonar però encara no ho han portat a la pràctica.

Tornant als qui ja han causat baixa i analitzant les circumstàncies que han coincidit amb aquest fet, resulta que en un 18% dels casos es produeix una concomitància entre l'abandó i l'existència de problemes interns en la institució.

Una última dada a remarcar és que, tant a les dues associacions de l'Escoltisme com a Colònies, un dels valors que

apareix com a menys afavorit és l'eficàcia i, entre els defectes més assenyalats, hi ha aquests tres: "molta teoria i poca pràctica", "idealisme-romanticisme" i "desorganització".

L'opinió general sobre la maduresa dels Centres i Agrupaments no és pas negativa, però sí moderada i cauta. Si la majoria està d'acord que caldria impulsar més la formació, també són molts els qui veurien amb bons ulls que almenys alguns Centres i Agrupaments esdevinguessin d'activitat diària o més freqüent que ara, com també que la dedicació de caps i monitors fos més professionalitzada i, fins i tot, a temps total. Hi ha igualment un ampli consens sobre la conveniència de més connexió i comunicació entre els diferents Centres o Agrupaments. Els factors d'èxit més destacats en una institució de joventut resulten ser la seva organització i estructura i l'esperit d'equip, seguits, després, pels ideals que proposa.

Per acabar voldríem remarcar un últim punt que demana hipòtesis explicatives. Colònies d'Estiu-Clubs d'Esplai apareix com l'organització, de les tres estudiades, que atreu més persones provinents dels moviments escoltes. El transvasament, que no es dóna a la inversa, es constata tant a nivell d'infants, com de caps i, fins i tot, de relacions d'amistat i de festeig. Caldria esbrinar a quines circumstàncies obeeix aquest flux cap a Colònies per part de l'Escoltisme. Si només es donés a nivell de caps, potser es podria pensar en serveis més o menys provisionals. Però aquesta explicació no deu ser suficient. Menys encara si es té en compte el transvasament d'infants que és més intens que el de caps.

REFLEXIONS SOBRE ELS RESULTATS

Un cop coneguts els resultats de l'estudi que acabem de presentar, les tres institucions concernides han elaborat unes primeres reflexions que oferim en aquest apèndix.

I COLÒNIES, CASALS I CLUBS D'ESPLAI

La lectura de l'estudi pel Laboratori de Sociologia de l'ICESB, en oferir-nos unes dades estadísticament vàlides, ens ha permès d'articular la reflexió que tot seguit us oferim.

A les conclusions dels tècnics volem afegir les nostres, formulades des de dins, des del treball quotidià en el món de l'esplai, des de les Colònies, Casals i Clubs de la Coordinació Catalana.

Les nostres opinions poden ésser marcades pel moment que vivim, que anomenem de recerca de la pròpia identitat, però hem intentat elaborar-les amb un màxim d'objectivitat (dins del que és possible) després d'una atenta lectura de l'estudi esmentat.

Ens hem cenyit a les motivacions i al procés que sequeix el monitor. Ho fem dividint el nostre treball en tres etapes, que creiem que es constaten al llarg de la investigació:

1. El protagonisme, com a possibilitat de "trobar-se"
2. El servei, com a possibilitat de "realitzar-se" i "projectar-se"
3. El compromís, com a possibilitat de "transformació"

1. EL PROTAGONISME, com a possibilitat de "trobar-se"

1.1. Constatem en els joves-monitors una desconfiança envers les institucions, desconfiança real basada en fets concrets o en els tòpics del moment, però viscuda com a real:

- en la família: ins esquemes poc dinàmics, una preponderància accentuada dels pares, una supeditació econòmica que en comporta moltes d'altres,...
- en l'escola i en la facultat: uns plans d'estudi que obliguen a horaris encotilladors, despersonalització deguda a la massificació, absència de relació interpersonal professor-alumne, passivitat dels mètodes,...
- en les associacions: estructures que deixen els joves reduïts a les seccions juvenils supeditades als adults, tarannà poc actualitzat de les entitats, campanyes comunes que deixen poc espai a la creativitat i a la imaginació...

1.2. Al mateix temps, aquests joves-monitors, que rebutgen la institucionalització de llur activitat, manifesten una necessitat de conviure, de conèixer altra gent, d'establir relacions, de fer grup, de tenir experiències, de realitzar-se en una colla... és a dir, un desig de trobar-se en el si d'un grup i de no restar sol.

1.3. Aquesta desconfiança institucional unida al desig de realització personal en les pròpies accions i en les situacions que es viu comporten a nivell personal: inestabilitat, inseguretat, necessitat d'afirmar-se,... trets característics que condueixen, en moltes situacions, a ser monitor i que condicionen sensiblement aquesta tasca.

El sa afany de protagonisme que apuntem i que esdevé necessitat és la motivació primària per a ésser monitor, perquè el protagonisme comporta fer alguna cosa. El jove-monitor troba en la seva tasca aquesta acció i aquesta activitat.

2. EL SERVEI, com a possibilitat de "realitzar-se" i "projectar-se"

Per a estar present en el món, cal fer alguna cosa, sortir de la pròpia closca i barrejar-se amb la raça dels homes i dones; baixar de la pròpia torre de vori i plantar-se de peus en la terra.

L'activitat constitueix una condició irrevocable mitjançant la qual el jove descobrirà i farà la seva identitat. En fer alguna cosa, descobreix qui és ell mateix.

L'activitat i el servei són els llocs de verificació d'aquest protagonisme, perquè tota activitat apunta, conscientment o no, a un ESDEVENIR. Un actua per esdevenir algú.

Aquesta perspectiva "d'esdevenir", expressada més o menys clarament pel jove, ens sembla present com a objectiu i motivació, al mateix temps, que com a conseqüència de tota activitat.

2.1. Aquest servei que es realitza a través de l'esplai, es viu com un espai de protagonisme, caracteritzat per:

- una provisionalitat (manca de memòria històrica i projecte de futur), que permet viure a cada generació de monitors la seva experiència "amateur" d'una manera anàrquica,

repercutint en una manca de continuïtat, una manca d'esforç harmònic i constant i una manca de "coneixement en la matèria", ja que la formació tècnica no és acceptada per la seva institucionalització. L'experiència del grup de monitors:

- és una teràpia, és a dir, ajuda a fer "grup d'amics" els joves monitors.
- és un espai que ocupa el seu temps lliure
- és un lloc d'adquisició, de realització i de projecció d'uns hobbies, interessos,...
- un puritanisme, com a incapacitat d'acceptar l'ambigüïtat del món de l'espai i de la realitat sòcio-política que l'envolta.
- un cert immediatisme, per l'ocupació a base d'activitats immediates o perquè organitza coses per al temps lliure dels infants.
- un voluntarisme, de creure que amb entrega, més dedicació, atenció a cada persona, les coses aniran bé. I és veritat, però no és tota la veritat. Perquè quan aquest servei esdevé absorbent tanca altres possibilitats d'acció... Per això, molts monitors estan poc relacionats amb altres instàncies de compromís; i per alguns, en l'època de clandestinitat, va esdevenir un servei d'acció política poc organitzada i, per altres, un refugi aïllat, recreatiu, d'anímació i d'evasió.

2.2. Aquest servei desinteressat possibilita:

- la redescoberta de nous valors: activitat, sociabilitat, autenticitat, gratuïtat, creativitat, la festa, la comunió amb la naturalesa... L'afirmació de la llibertat personal respecte a la família i a tot tipus d'autoritat és un punt fonamental de la nova vivència.
- La no professionalització suposa un major altruisme i una major il·lusió pel treball.
- La dimensió de recerca d'una novetat, d'una gratuïtat, d'un alliberament.
- La vivència comunitària: el grup és el lloc fonamental per al procés d'acció-reflexió-acció.
- La necessitat d'un servei que es projecta vers la societat: fa actuar, estimar i comprometre's en concret.

3. El COMPROMÍS, com a possibilitat de "transformació"

3.1. Després d'un temps de rodatge, els monitors:

a) posen en dubte la seva acció animadora:

Per què fem les coses i on volem anar? ¿Al servei de què o de qui posem el nostre esforç?

Anem a donar i a servir o a rebre?

En una paraula, a què respon el nostre servei?

No n'hi ha prou de fer les coses ni de fer-les per esdevenir alçú, sinó que cal descobrir les motivacions profundes i el seu lligam o no amb un tot (=opció de vida).

b) pateixen: les limitacions del treball realitzat, de la mateixa educació concebuda com un servei esporàdic, discontinu i parcial.

- les precàries possibilitats materials -locals, temps, economia- dels Centres d'Esplai, sempre portats més amb bona voluntat que no pas amb una continuïtat assegurada.

- la seva pròpia realitat de monitors, molts cops massa joves, no professionals de l'educació ni alliberats per a aquesta feina.

- l'absència o la manca de continuïtat dels adults.

Tot això demana un plantejament educatiu global i una garantia de continuïtat organitzativa i educativa dels Centres d'Esplai.

c) Entra en crisi l'equip de monitors com a "experiència d'amics" i com a "lloc de treball".

Cal trobar una resposta que garanteixi l'eficàcia i la seriositat del treball educatiu i el creixement personal dels monitors.

3.2. Arribats aquí ens preguntem per la validesa d'una organització que s'estructuri com a servei

Enmig d'aquesta situació podria començar a fer crisi una experiència de servei que progressivament va oblidant la dimensió global del nostre compromís.

Hi ha un pas fronterer que és la descoberta de la realitat "esplai" en el seu context global captada a partir del nostre compromís i inserció.

No podem oblidar el que pretenem: un creixement global de les persones de cara a la seva coherència d'opció i una resposta alliberadora als grans desafiaments de la vida: familiar, afectiu, escolar, social, polític, de diversió...

3.3. Però això no es fa d'una forma mecànica i immediatista ni d'una manera voluntarista, sinó en un procés que va descobrint:

- la importància de la reflexió:

Pas de "l'activisme" o "l'animacionisme", a la necessitat de revisar i analitzar les motivacions, les activitats, el perquè i la finalitat de l'esplai...

- la resposta col·lectiva:

Descoberta que la resposta individual és ineficaç i que el treball a fer és un treball col·lectiu que implica els altres infants i adults i una relació amb altres institucions educatives.

- l'anàlisi de la realitat:

Tot això suposa una anàlisi prèvia que faciliti la descoberta de la realitat que un vol transformar i l'acció eficaç que cal oferir i potenciar.

- la globalitat:

Precisament perquè la nostra acció és educativa, entenem l'educació no com una ideologia a transmetre, sinó com la possibilitat de créixer globalment en totes les dimensions amb una pedagogia activa vinculada a la vida i a la realitat.

El nostre projecte educatiu vol oferir una manera diferent de veure, no solament el temps lliure, sinó tota la vida, a través de la "presentatge i la vivència d'unes actituds i d'uns valors que permetin afrontar i compartir la vida amb els altres en un procés de maduració personal.

Un projecte i una acció transformadora necessiten un punt de referència, un model a assolir. Per a nosaltres el "regne de Déu" anunciat i inaugurat per Jesucrist en el seu Evangeli com a model de l'Home Nou i del Món Nou que vol construir.

- l'organització:

Tot això ens fa descobrir la necessitat d'organitzar-

se en vistes a tot aquest treball i de definir unes línies ideològiques institucionals.

Aquesta és la nostra reflexió. Som conscients de les tesis anunciades. Del que suposa que el procés no s'aconsegueixi en la seva totalitat, com queda apuntat, en moltes ocasions, en l'Estudi. Ens cal a tots una reflexió seriosa i profunda, sense por, cercant la qualitat més que la quantitat. Els infants, el projecte d'educació en la globalitat formulat, no poden admetre l'anar fent i que el temps ens doni les solucions.

Andreu Oliveras i Torrens
Enric Puig i Jofra

II APORTACIONS DE MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA A L'ESTUDI

per Teresa Olivella i Salvador Juncà, responsables generals.

Després d'una lectura detallada de l'estudi realitzat pel Laboratori de Sociologia de l'ICESB, feta amb ulls no rigorosament científics, se'ns ocorren algunes consideracions que voldríem exposar complementàriament a les dades estadístiques. Les reflexions que sequeixen, exposades de forma aïllada, sense ordre significatiu ni pretensions de ser cap interpretació "oficial", són el fruit de les converses entre els qui vàrem viure l'enquesta des del seu mateix planteig inicial.

Les qüestions enumerades ho són des de dos punts de vista: per un costat, la constatació dels fets des de l'òptica del moviment, i per l'altre, una breu reflexió sobre quina interpel·lació representa cada qüestió per al futur, els programes i la política de les nostres associacions (en aquest cas, sempre ens referirem a M.E. i G.S.J. de Catalunya).

- - - - -

Sobre la procedència social dels caps escoltes. Constatarem que les dades subministrades per l'enquesta corresponen a un fet ja conegut qualitativament, i és que els nostres caps procedeixen de la classe "mitjana-baixa" i catalanoparlant (en proporció majoritària). La majoria d'agrupaments estan arrelats

en un mitjà que, lògicament, correspon al de procedència dels caps. Tenim poca incidència entre els sectors immigrants i castellanoparlants, a les barriades del subproletariat urbà i als pobles de baix nivell de renda i regressió demogràfica. I això és cert malgrat el desplaçament social que ha sofert l'escoltisme en els darrers anys. Però no hi ha hagut més progrés en aquest sentit d'extensió del moviment, malgrat els esforços positius que s'hi ha esmerçat.

La nostra visió sobre aquest fet és la d'entendre que l'Escoltisme com a proposta, es correspon a un determinat nivell cultural i cívic de la societat i que és molt difícil d'entrar en sectors immigrants si no hi ha un canvi radical de mètodes, programes, disponibilitats econòmiques i d'un determinat ús de la llengua i cultura catalanes. L'avenç en aquest sentit, no pot venir d'un esforç voluntarista "des de dalt", potser menat per escrúpols ideològics, sinó pel descobriment de l'Escoltisme "des de baix". El resultat d'aquest trobament no és fàcilment programable i també depèn de factors que sobrepassen el possible control per part de les nostres associacions.

Sobre les motivacions per a fer de caps. Es constata la prioritat donada, per un costat, a les motivacions personals i, per un altre, a les de tipus social.

Creiem que és lògic, en un moviment de caps com el nostre, que el nivell de l'afectivitat, de l'afirmació de la personalitat, típicament de joves, compti a l'hora de decidir-se a fer aquesta feina, (per això, els qui ho fan després dels 21 anys són els més "vocacionals" per temps de dedicació). Quant a les motivacions de fer un servei, és coherent amb la ideologia transmesa pel moviment. D'altra banda, repetint insistentment els caps que els motiva el fet de "participar en una tasca comuna", indica que, intuïtivament, demanen col·laborar en quelcom d'eficaç i transcendent. La responsabilitat del moviment serà fer que això sigui així.

Sobre el temps de dedicació. La constatació dels 3 anys-mitjana de permanència és encara superior a la hipòtesi dels responsables que prenem com a punt de partida la xifra de 2 anys, la qual correspon a una rotació del 50% anual aproximadament de caps.

Creiem que la fita a aconseguir, seria la d'augmentar del 33.5% al 50% el percentatge de caps que fan servei de 2 a 3

anys, i obtenir un 35% de gent que duri de 3 a 5 anys (en aquest últim objectiu, hi ha la dificultat del servei militar per als nois). Si això fos així, hi hauria més estabilitat i maduresa en la tasca feta. Aquestes xifres no semblen impossibles d'aconseguir veient la importància que els caps concedeixen al fet de fer Escoltisme. Però la forma d'aconseguir-ho és complexa, variada i indirecta; es basaria a donar suport als agrupaments per esdevenir nuclis de relació humana intensa, arrelada i estable (evitant el perill de tancament sobre si mateixos). Però veient per altre costat que el temps de dedicació (hores/setmana) no es veu fàcilment incrementable en el futur, caldria buscar solucions per altres camins: quadres semi-professionals? estudiants de magisteri en pràctiques? retorn d'adults joves? (23-30 anys).

Sobre el nivell de relacions dels caps. Constatem que, en l'Escoltisme, el nivell de relacions amb amics de fora del moviment és relativament alt i que l'existència d'"endogàmia" no és un fenomen tan acusat com ens pensàvem. Això sembla indicar que la típica acusació de "tancament" dels escoltes sobre si mateixos i els seus nuclis de relació no és ben bé certa. D'altra banda, l'elevat percentatge de caps no procedents d'etapes anteriors de l'Escoltisme sinó de l'exterior reforça aquesta idea d'obertura, encara que potser comporta altres inconvenients (dificultat de conservar un estil homogeni que es vagi transmetent). Tot plegat, ho valorem com un fet positiu.

Sobre la participació en altres associacions. Constatem que aquesta participació és relativament baixa i secundària. En el futur, però, creiem que la participació en d'altres iniciatives i associacions serà més natural que fins ara i, sobre tot pel que fa als partits polítics, no tindrà unes connotacions ètiques o heroiques tan adequades. També esperem que les coses seran més clares a nivell de definició i continguts: treballar en l'Escoltisme no voldrà dir fer tasques de suplència en altres camps. La contestació a aquesta pregunta potser hauria estat notablement diferent formulada en una època de menys transició de la que ens ha tocat viure.

Sobre la influència del moviment en la personalitat dels caps. Dels conjunts de dades extretes de l'enquesta, creiem fonamentadament que el moviment no determina de forma acusada l'evolució personal dels caps, el camí dels quals és típic dels joves de la seva edat. En tot cas, podríem dir que el moviment

ofereix una estructura de suport, un caldo de cultiu, per dir-ho amb altres paraules, que potser accelera les decisions dels joves i potser les fa més radicals.

Sobre el grau de coneixements pedagògics adquirits. Constatem que, en aquest punt, els caps es mostren bastant crítics: la meitat, aproximadament, troben insuficient la formació rebuda. Aquestes dades confirmen estadísticament el fet que en el nostre moviment, els cursets de formació de caps (FO.CA) són descentralitzats, desigualment intensos i aprofitats a cada Demarcació. Calculem que cada cap té una probabilitat aproximada d'un 50% de viure una FO.CA. suficient i reeixir-hi.

El tema de la formació de caps apareix com a prioritari per als anys que s'acosten i serà un dels aspectes que més reestructuració haurà de sofrir dintre del nostre moviment.

Sobre el concepte d'educació que tenen els caps. Constatem que, en aquest punt, el concepte triat pels caps enquestats és coherent amb l'esforç pedagògic que s'està fent: la línia proposada pel moviment passa molt per la definició majoritàriament recolzada. Cal tenir en compte, però, que la influència no és solament "de dalt a baix" sinó dialèctica: els caps han contribuït molt, amb l'aportació de les seves experiències, a la definició de la línia pedagògica del moviment.

Sobre la vivència de la fe. D'aquest tema només voldríem constatar que, per a un moviment que ha pres una opció de fe com és ME/GSJ, l'observació de les respostes dels caps fa entreveure que el tema serà conflictiu donada la dificultat d'abordar-lo amb encert a tots nivells.

Sobre el valors impulsats per l'Escoltisme. En l'observació del conjunt de dades sobre aquest tema, podem constatar que el moviment té una certa credibilitat i audiència entre els joves, malgrat les seves deficiències.

Ens preguntem quina imatge dona el moviment per a suscitar l'adhesió d'aquests caps i quina imatge hauria de donar en el futur per a constituir una proposta atractiva per als joves. Deixem només apuntada aquesta preocupació donat que el temps de transició que estem vivint no facilita l'adopció d'una identitat clara. N'hem tingut una altra de diferent en el passat que ara ja no és possible de continuar mantenint.

Sobre la dedicació professional a l'Escoltisme. Constatem que el nivell d'adhesió a aquesta idea és dels més baixos de l'enquesta. Creiem que això no és degut a una postura meditada, sinó al fet de no haver-se plantejat mai a l'interior de l'associació la possibilitat que els caps, deixant la seva dedicació voluntària, fessin professionalment la seva tasca. D'altra banda, no sembla que hagin assimilat el concepte "professional" amb el "vocacional" i això pot induir a un rebuig inconscient de la possibilitat indicada.

Les diferències entre els sexes. A través de totes les preguntes de l'enquesta van sortint algunes diferències significatives per raó del sexe. Però ara voldríem només resumir quin és el perfil de les noies enquestades donada la importància que en el si de ME/GSJ té l'esforç per a aconseguir la presència femenina en tots els llocs de responsabilitat.

Constatem: que les noies fan de caps, sobretot, abans dels 21 anys i que després ho deixen més que els nois, sobretot per "raons familiars"; que el percentatge de treballadores és superior al dels nois i que el nivell d'estudis és, en canvi, inferior; que es dediquen a l'Escoltisme més per raons personals que socials (al revés del que solen dir els nois); que participen menys que els nois en d'altres associacions, sobretot polítiques; que són una mica més conservadores en temes de "moral".

Aquest perfil fa pensar que, malgrat que la presència de noies en el moviment és paritària a la de nois i que elles hi adopten un rol diferent del que normalment s'assigna a les dones en la societat, els condicionaments socials que pateix la població femenina queden automàticament transplantats a l'interior del moviment, encara que de forma atenuada, potser per la tradició del Guiatge, basada en la promoció personal de les noies, sense discriminacions respecte a la promoció proposada per l'Escoltisme als nois.

Totes aquestes pinzellades pretenen ser només un incentiu per a continuar profunditzant en l'estudi de la realitat dels nostres caps, per tal d'ajudar-los en l'exercici de la seva tasca.

III ESCOLTES CATALANS

En primer lloc cal remarcar que la necessitat, ja comentada al seu degut temps, d'establir una estratificació numèrica proporcional entre els caps o monitors de les tres entitats presos com a univers a enquestar fa que, pel que toca concretament a ESCOLTES CATALANS, les dades obtingudes es mouen dins uns marges d'oscil·lació força elevats.

En efecte, s'han processat un total de 848 qüestionaris vàlids, dels quals pertiquen a E.C. sols 56 (6.6%). Tenint en compte, doncs el valor numèric d'aquesta mostra i els de les altres dues entitats, en relació als respectius universos teòrics, trobem que la possibilitat d'oscil·lació de l'error, per E.C., és quasi quatre vegades superior a la de la mostra conjunta:

Entitat	Univers	Mostra	%error (2σ)	%error (3σ)
E.C.	246	56	± 11.77	± 17.65
M.E./G.S.J.	1.603	313	± 5.07	± 7.61
C./C. d'E.	2.112	479	± 4.02	± 6.03
TOTAL	3.961	846	± 3.05	± 4.57

Donat el doble signe (positiu-negatiu) del percentatge d'error possible, els resultats que afecten específicament E.C. són sotmesos a una variabilitat de més del 23% donant com a bo el marge de confiança mínim de dues sigmes (95.5%).

Per aquesta raó estimem que aquests resultats tenen sols un valor orientatiu en si mateixos i, en tot cas, els prendrem com a indicatius o representatius en funció de la seva analogia amb els resultats globals de l' estudi.

Amb aquesta salvetat, passem a comentar aquells punts que semblen més interessants; si bé, per tal d'evitar reiteracions innecessàries, no tocarem aquells aspectes que a l'informe general ja són tractats per a les tres institucions, degut al fet que a les taules corresponents no s'han calculat separatament les dades respectives a cada entitat.

1. Perfil dels nostres caps

Amb predomini absolut de l'estat de solteria (91%) i força equilibrats quant a sexe (54% nois i 46% noies), el 77%

són compresos entre les edats de 19 a 22 anys i la resta quasi en parts iguals, queden per sota dels 19 (12%) o bé per sobre dels 22 (11%).

La seva vinculació a l'Escoltisme és altament satisfactòria, ja que no menys del 95% han passat, abans d'esdevenir caps, per una o dues etapes de la vida escolta i el 68% ho han fet per tres o quatre.

Sols un 5% són nascuts fora de Catalunya; si bé parlen castellà a casa seva un 18%; un 12.5% sempre i el 5.5% alternant-lo amb el català.

A la institució, empren el castellà habitualment sols el 5%; probablement els mateixos que han nascut fora del país. Pel que fa a la seva permanència en llocs de responsabilitat pràcticament la meitat vénen fent de caps des d'un a dos anys i l'altra meitat porten més de dos anys en aquesta funció.

La duració més freqüent en el càrrec és d'un 61% entre un i tres anys; un 29% arriben a estar-hi fins a cinc, i únicament el 9% sobrepassen els cinc anys.

Les dades corresponents a aquestes dues darreres qüestions, comparades entre si, confirmen solidàriament el fet ja esmentat: que la gran majoria dels nostres caps procedeixen directament dels propis rengles escoltes.

Sota l'aspecte de la seva ocupació laboral o d'activitat professional, un 48% fonamentalment treballen i un 27% estudien; destaquen, entre els primers, un 41% ocupats en tasques administratives i un 11% dedicats a l'ensenyament.

2. Relacions personals

Tant pel que fa a les purament amistoses com a les que podríem anomenar amoroses o de festeig, els caps d'E.C. ofereixen percentatges més acusats que les dues altres institucions: tenen més amics fora un 64% i festegen amb membres de la mateixa institució un 56%.

Quant a les relacions sexuals prèvies al matrimoni, les consideren convenientes el 77% si existeix intenció de casar-se i el 57% encara que no es doni aquesta intenció. De la resta, les accepten o creuen permissibles un 13% i un 34%, respectivament.

ment, segons els dos casos anteriors.

3. Transvasament

L'estudi no recull el flux possible de caps entre les dues institucions escoltes; però si ho fa, en canvi, amb el que es produeix de l'Escoltisme a Colònies i Clubs d'Esplai i viceversa.

Aquest és, probablement, un dels aspectes més sorprenents dels resultats obtinguts, ja que aquest corrent es dona, pràcticament, en una sola direcció: de l'Escoltisme a Colònies; i en una quantia força intensa (12% a nivell de responsables i 20% entre els membres de la base).

Amb tot, i com sigui que l'enquesta no esclareix les motivacions que el provoquen, no creiem oportú aventurar hipòtesis sobre el fet, ja que podrien resultar mancades de substantivitat. És, però, un punt que demana el ferm propòsit de prendre'l en consideració.

Paral·lelament, i reforçant l'anterior fenomen, tenim que un 13% dels nostres caps mantenen relacions de festeig amb monitors de C./C.d'E. i sols un 1.5% d'aquests ho fan amb membres d'E.C.

4. Relacions sòcio-polítiques

Els caps d'E.C. són els que presenten els índexs més elevats quant a la seva afiliació política (12.5%) i sindical (7%); mentre que donen els més baixos en matèria religiosa (2%), artística i cultural (16%), encara que aquest últim percentatge sigui força satisfactori.

Les tendències polítiques més marcades són: socialisme (29%), comunisme (20%) i anarquisme (16%). En les dues darreres superem, en molt, les tendències polítiques dels caps o monitors de les altres institucions analitzades; però, al seu entorn són amplament sobrepassats en la primera.

També en l'aspecte de les creences religioses, l'índex percentual dels qui diuen no tenir-ne, o tenir-les molt poc definides, és també superior en més del doble al dels nostres caps (73%), que el de les altres dues institucions.

5. Judicis sobre Escoltes Catalans

Per la majoria dels nostres caps, o ex-caps, el balanç dels valors que diuen haver adquirit al seu pas per l'Escoltisme és força positiu, segons consta clarament a la taula nº 39 (pàg.114) de l'informe general.

D'altra banda, els defectes més sobressortints que de claren haver trobat a la Institució (vegeu taula nº 42, pàg.118) són: molta teoria i poca pràctica (25%), autoritarisme (20%), superficialitat (18%), idealisme (18%), desorganització (16%) i paternalisme, autosuficiència i catalanisme excessiu (12%).

Quant a la maduresa dels agrupaments, els nostres propis caps opinen que només l'assoleixen alguns (50%) i que, en general, manca a la majoria (34%).

Malgrat això, no menys d'un 40% considera que les activitats generals dels agrupaments s'haurien d'intensificar i un 23% que, en tot cas, s'hauria de fer en part.

També creuen, i això concorda amb el que hem dit abans, que la dedicació dels caps hauria d'ésser total i professionalitzada (64%); si bé, a nivell personal, sols un 23% estan d'acord a assumir ells aquest tipus de dedicació.

Les tres motivacions més fortes que determinen l'abandó del comandament són; emprendre altres activitats (33), raons personals (28%), no els agrada fer de caps (22%).

6. Comentaris

Tal vegada un dels fenòmens més rellevants que desvetlla aquest estudi és la curta permanència dels nostres caps en el càrrec de responsabilitat i l'edat prematura en què això té lloc.

Una mitjana d'un a dos anys és baixa (la més baixa de les tres associacions); i a això cal afegir-hi que quasi tots accedeixen al càrrec directament, sortint de les branques, i ho deixen abans del servei militar.

Arreu del món, i sempre, l'Escoltisme no ha tingut massa èxit entre la gent de més de setze anys; malgrat molts i variats intents d'adaptació i modificacions dels mètodes i formes d'aplicació cara a l'adolescència, aquesta no sembla haver-se

sentit mai gaire atreta per l'Escoltisme.

Però això s'ha donat, fonamentalment, a nivell de la base, i no tant entre els caps.

Les raons copsades en la nostra enquesta no arriben a esclarir satisfactòriament les motivacions profundes i reals del fenomen. Aquesta és la pregunta essencial que deixa oberta l'estudi; pregunta que, per altra part, qüestiona la validesa de l'Escoltisme, almenys pel que fa a la joventut en general i als responsables en particular.

185X

I N D E X

	<u>Pàgina</u>
Informacions preliminars	5
Capítol I - INTRODUCCIÓ	37
Plantejament i objectius de l'estudi.....	37
Algunes hipòtesis inicials de treball.....	38
Metodologia emprada.....	39
El qüestionari.....	43
Capítol II - CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ ESTUDIADA	63
Edat, sexe i estat civil.....	64
Lloc de naixement i de residència.....	66
Convivència principal i complementària.....	70
Ocupació principal.....	71
Distribució professional.....	74
Extracció sòcio-familiar dels enquestats.....	76
Nivell d'estudis.....	78
Llengua parlada a casa.....	80
Llengua que es parla o es parlava al Centre o Agrupament.....	81
Capítol III - PERTINENÇA AL MOVIMENT	85
Motivacions per esdevenir cap o monitor.....	86
Any d'accés al càrrec.....	88
Etaques passades a l'Escoltisme o Colònies.....	90
Transvasaments de l'Escoltisme a Colònies i viceversa.....	92
Durada de la dedicació.....	93
Valoració de diferents activitats i grau de dedicació.....	94
Amistats i festeig.....	97
Relació entre la tasca de monitor o cap i l'exer- cici professional de l'educació.....	100
Participació en associacions.....	102
Aspectes més afavorits o dificultats de la per- sonalitat dels enquestats pel fet de la seva in- serció en l'organització.....	104
Grau de coneixements pedagògics.....	107

Capítol IV - EDUCACIÓ, POLÍTICA, RELIGIÓ, SEXUALITAT	111
Concepte de l'educació.....	112
Tendències polítiques.....	114
Partits polítics concrets.....	116
Influència de les organitzacions sobre les postures polítiques i religioses dels seus dirigents.....	116
Situació religiosa.....	119
Relacions sexuals.....	122
 Capítol V - MARXA ACTUAL I SUGGERIMENTS PER AL FUTUR	127
DE COLÒNIES I DE L'ESCOLTISME	
Valors impulsats pels moviments.....	128
Defectes atribuïts a les tres organitzacions.....	132
Maduresa dels Agrupaments i Centres	136
Duració del període formatiu.....	137
Ampliació de l'activitat dels Clubs d'Esplai i dels Agrupaments.....	138
Dedicació als Centres d'Esplai o Agrupaments.....	139
Lligam entre els diferents Centres d'Esplai o entre els Agrupaments.....	142
Factors fonamentals d'èxit d'una organització de joventut.....	143
 Capítol VI - LES BAIXES	149
L'edat de sortida o baixa.....	150
Motivacions per deixar de ser cap o monitor.....	151
Circumstàncies personals que acompanyen a les baixes.	154
 Capítol VII - PARTICULARITATS DE CADA INSTITUCIÓ	161
Reflexions finals.....	175
Apèndix. Reflexions sobre els resultats.....	185
Índex general	205

11

18

9

Es d'interès conèixer quina classe de persones han contestat els factors més preponderants de la primera columna; per aquesta raó, s'exposaran a continuació algunes de les característiques més notòries d'aquests joves:

"Organització i estructura"

nivell d'estudis:	primaris	37.9
	mitjans	36.8
	superiors	21.9
estat civil:	solters	29.2
	casats	22.9

"Esperit d'equip"

estat civil:	solters	20.6
	casats	27.6
pertinença a la institució:	ex-monitors i ex-caps	18.7
	monitors i caps	24.9

"Ideals que proposa"

nivell d'estudis:	primaris	9.1
	mitjans	15.0
	superiors	18.8

Pel que fa al factor més important "l'organització i l'estructura", s'adverteix que els joves amb estudis superiors li donen menys valor que els joves amb un nivell d'instrucció més baix; igualment es pot dir dels casats respecte dels solters. Les persones que han escollit en primer lloc "l'esperit d'equip" abunden més entre els casats que entre els solters; i, de la mateixa manera, els actuals caps escoltes i monitors són més propensos a elegir aquest factor que no pas els joves que ja no presten els seus serveis a les organitzacions estudiades. Finalment, queda per citar una de les característiques que presenten els entrevistats que han triat el tercer factor: aquesta és el grau d'instrucció. Quant a aquest aspecte i d'acord amb la llista de dades anterior, hom pot afirmar que a mida que augmenta el nivell d'instrucció, creix també la proporció de joves que opten per aquest factor, és a dir, els ideals de qualsevol organització van adquirint més importància a mesura que el nivell d'estudis assolit és més elevat. Finalment, també és d'interès saber que a mida que són més grans valoren menys "l'organització i l'estructura" com a factors que contribueixen a l'èxit d'una organització de joventut.

1771

Capítol VI - LES BAIXES

Els següents apartats estan dedicats a estudiar algunes de les característiques dels qui, essent caps o monitors l'any 1974, ja no ho eren al moment en què es va realitzar la labor de camp d'aquest estudi, a finals del 1976 i començaments de 1977.

Abans d'entrar en matèria, cal fer una avaluació general de quina és la rotació existent - a nivell del personal dirigent - en les tres entitats estudiades; d'aquesta manera el lector tindrà una visió global de la qüestió i podrà situar-se degudament dins el context d'aquesta problemàtica.

La mostra realment obtinguda comprèn més ex-dirigents que caps i monitors en actiu, en les proporcions de 55.5% (471) i 44.5% (377) respectivament. D'aquest fet ja s'en desprèn una primera i important constatació: l'existència d'una gran mobilitat. Hom pot afirmar-ho perquè més de la meitat dels qui eren monitors i caps escoltes el 1974, dos anys més tard ja han deixat de ser-ho, el que vol dir que durant aquest període de temps l'equip de capdavaners s'ha transformat de forma majoritària.

Aquesta gran variació del personal dirigent és més intensa en l'Escoltisme que no pas en les Colònies-Clubs d'Esplai. Així ens ho demostren les dades que segueixen:

	Ex-dirigents (%)
Escoltes Catalans	69.6
ME/GSJ	63.3
C-C d'E.	48.9

Si s'estableix una comparació entre aquests percentatges, hom adverteix que la mobilitat que experimenta Colònies realment és inferior a la de les altres dues entitats, però no deixa de ser una mobilitat molt elevada.

Finalment és d'interès constatar que les noies tendeixen a abandonar amb més facilitat l'organització que no pas els nois. El mateix es pot dir dels casats en comparació dels solters. Així ens ho demostren els següents percentatges:

		Ex-dirigents (%)
Sexe:	nois	52.9
	noies	58.1
Estat civil:	solters	53.5
	casats	69.5

D'ací se'n desprèn que l'estat civil incideix molt més en la mobilitat del personal dirigent que no pas el sexe, per la raó que la diferència existent entre les proporcions que corresponen als casats i als solters és més gran que entre les noies i els nois.

L'edat de sortida o baixa

Si s'analitza a quines edats es produeixen diferencialment les baixes, apareix de forma clara una progressió que assoleix el punt més alt als 19 anys a les tres organitzacions de joventut. A partir d'aquesta edat, les baixes es mantenen a uns nivells més elevats que abans dels 19, per assolir, a partir dels 22 en amunt, gairebé el mateix grau que als 19 anys. Les sortides, doncs, de les tres organitzacions estudiades tenen un primer punt àlgid als 19 anys i, un segon, dels 22 anys en endavant. Concretament, la distribució de les baixes per edats és la següent en percentatges:

Abans dels 17 anys	3.8
17 anys	7.6
18 anys	13.6
19 anys	19.1
20 anys	15.7
21 anys	13.4
22 anys	7.9
Després dels 22 anys	18.7
No contesten	<u>0.2</u>
Total	100 (471)

Abans s'ha dit que les baixes són més abundants entre els casats (69.5) que entre els solters; ara es pot afegir que una majoria dels que actualment són casats (54.8) es donaren de baixa a partir dels 22 anys.

Motivacions per deixar de ser cap o monitor

La pregunta del qüestionari deia el següent: "Si et plantejes o estàs decidit(da) a deixar l'Escoltisme o les Colònies-Clubs d'Esplai o ja ho has deixat, digues quins motius principals hi han influït (en pots marcar tres per ordre de prioritats)". I, a continuació, hi havia una llista molt extensa de motivacions, que més tard s'han agrupat per facilitar la interpretació de les dades obtingudes.

Abans de comentar els resultats cal fer tres observacions. La primera es refereix al que s'ha dit en el paràgraf anterior. Tenint present que la qüestió que es planteja en aquest apartat no va dirigida al total d'enquestats, sinó només a un grup d'aquests, en la taula nº 47 hi ha una columna que sota el títol "no fa al cas" reuneix tots aquells joves que en el moment d'omplir el qüestionari tenien el propòsit de continuar la seva labor com a caps o monitors. En segon lloc, cal aclarir que el percentatge de "no contesten" en el primer motiu és insignificant (2%), en canvi, en la segona motivació ja és més elevat (23.4%) i en la tercera encara més (43.3%); donat que aquest progressiu augment de "no contesten" resta vàlida als resultats obtinguts, ens limitarem a comentar solament el primer motiu aduït per tots aquells joves amb intenció d'abandonar l'organització o que ja ho han fet. També és necessari, abans d'analitzar els resultats de la taula següent, assenyalar que, dels 542 joves que han contestat aquesta pregunta sobre les motivacions per deixar l'organització, un 87% són ja ex-caps o ex-monitors, i la resta (13%) encara continuen la seva labor, però estan decidits a abandonar les Colònies o l'Escoltisme.

En primer lloc, cal indicar que, del total de la població de la mostra (848), un 36% tenen la intenció de continuar la seva tasca educativa en les organitzacions estudiades. Pel que fa al Servei de Colònies, aquest percentatge és una mica més elevat (41.8%); en canvi, la proporció que correspon a ME/GSJ es troba per sota de la general (30.7). Finalment, només un 17.9% dels Escoltes Catalans consultats tenen el propòsit de continuar la seva labor dins d'aquest moviment.

Taula nº 48

Motivacions per deixar de ser cap o monitor

	ME/GSJ	C-C d'E	Esc.Cat.	Total
No fa al cas (no ho han deixat ni pensen fer-ho)	30.7	41.8	17.9	36.1
Ex-dirigents i joves que pensen retirar-se	69.3	58.2	82.1	63.9
No m'agrada	12.0	17.5	21.7	15.7
Per raons personals	21.2	13.6	28.2	17.9
Per qüestions internes del Centre o Agrupament	10.6	14.3	6.5	12.2
Per emprendre altres activitats	35.0	35.1	32.6	34.8
Raons familiars	8.3	5.4	6.5	6.6
Altres respostes	12.9	13.9	4.4	12.7
Total	100 (217)	100 (279)	100 (46)	100 (542)

L'apartat més destacat de la taula anterior, tant a nivell global com a nivell de cada una de les organitzacions, és el bloc que es titula "per emprendre o dedicar-se més a altres activitats". Aquestes últimes poden ser de molt diversa índole:

- Treballar en el barri o en política
- Per raons d'estudi i/o treball
- Per portar altres moviments de joventut
- Cultivar-se en altres aspectes (grup cultural, coral, teatre, sardanes,...)

D'aquesta llista de motius, els més esmentats són "per raons d'estudi i/o treball" (19.1%) i "cultivar-se en altres aspectes" (13.1%). També és interessant ressaltar que amb la primera d'aquestes motivacions s'hi han identificat més els joves consultats que tenen un nivell d'estudis superior; i amb la segona, més els que són actualment caps o monitors (20%) que no pas els "ex" (11%).

Les persones que han escollit alguna de les motivacions del grup que qualifiquem de "per raons personals" (17.9%) solament posen en relleu el seu cansament, sense aclarir si tenen noves inquietuds o si pensen substituir la seva dedicació a l'organització per un altre tipus d'activitat. Sota aquest títol "per raons personals" s'inclouen els següents motius:

- sentir-se massa gran
- la feina es fa pesada
- la institució ja no atreu
- és una etapa de la vida considerada com a superada

Pel que fa aquest grup de motivacions, sí que existeixen diferències entre les tres organitzacions de joventut estudiades. Com es pot observar en la taula anterior, tant els Escoltes Catalans com ME/GSJ tenen uns valors percentuals molt més elevats (28% i 21% respectivament) que Colònies-Club d'Esplai (13.6%).

El tercer motiu que és elegit amb més freqüència és el "no m'agrada la feina" (15.7%) i el quart "per qüestions internes del Centre o Agrupament" (12.2%). Aquest últim percentatge engloba tots els joves enquestats que han contestat "desavinences amb els companys".

En la taula anterior (nº 48) els motius de tipus familiar apareixen en últim terme (6.6%) i, pel que fa a cada una de les tres entitats, no existeixen grans diferències. Ara bé, aquesta qüestió esdevé interessant, si s'observa des de perspectives diferents. Així doncs, tant el sexe com l'estat civil dels joves consultats incideix en la seva resposta; concretament, les noies han contestat més aquest tipus de motivació (9.7%) que els nois (3.7%); el mateix es pot dir dels casats (31.3%) respecte dels solters (2.5%). La pertinença a l'organització i el nivell d'estudis més alt assolit també pesen en el moment d'escollir o no aquesta classe de motiu; és a dir, el percentatge que correspon als que ja ho han deixat (7.7%) és més elevat que el dels monitors i caps actuals que pensen retirar-se (1.1%); igualment es pot constatar dels joves amb estudis primaris (14.4) respecte dels que en tenen de superiors (2.6%).

En darrer terme, cal assenyalar que la penúltima fila de la taula nº 48 reuneix totes aquelles respostes que no s'han pogut englobar en els altres blocs de motivacions. Així doncs, sota el títol "altres respostes" tenim:

- per falta de temps o de descans
- per a fer el servei militar
- continuo en el Centre o Agrupament però no com a monitor o cap

- raons personals sense especificar o crisi moral
- altres respostes
- no contesta

Com es pot veure en el quadre anterior, aquesta columna acapara un 12.7% del total de respostes.

Circumstàncies personals que acompanyen les baixes

Passem ara a analitzar les circumstàncies personals que coincideixen amb la baixa en l'exercici de la responsabilitat de cap escolta o monitor. En el qüestionari s'insinuava tot un seguit de possibles esdeveniments, que - segons el nostre entendre - podien ésser coincidents amb el fet d'abandonar l'organització. Ara bé, de la lectura del rengle de percentatges següent, s'en desprèn que les alternatives que es van oferir als joves enquestats moltes vegades no encaixaven amb la seva realitat. El motiu pel qual es pot dir això és que la resposta "altres circumstàncies" obté un percentatge més alt del que normalment li hauria de correspondre (18%).

En començar, continuar o acabar els estudis	11.4
En posar-se a festejar, casar-se o tenir fills	11.9
En anar a fer el servei militar	7.6
En posar-se a treballar, incompatibilitat amb la feina,...	9.7
En ingressar en un partit polític o associació de veïns	1.9
Per problemes interns de de la institució	17.8
Encara continua al centre com a responsable a altres nivells	2.9
Altres circumstàncies	18.4
No contesten	<u>18.0</u>
Total	100 (471)

Continuant amb aquesta qüestió, cal assenyalar també que "altres circumstàncies" assoleix el valor més predominant. Així doncs i com ja s'ha vist, són dues les raons per les quals cal aclarir quin és el contingut d'aquest epígraf. Sota aquest nom es reuneixen tot una sèrie de contestacions que, donat el seu caràcter, no s'ha pogut classificar en altres apartats; aquestes respostes són molt diverses i a vegades molt vagues. Les més freqüents són:

- Falta de temps
- Cansament
- Raons personals, crisi moral, problemes sentimentals
- Desacord amb la línia ideològica o religiosa i amb els objectius de l'organització.
- La institució ja no l'atreia, no s'hi trobava bé,...
- En canviar d'enfocament de vida, per canviar d'aires.
- En iniciar altres activitats.

Respecte aquest darrer punt "altres activitats", uns quants enquestats han especificat que l'abandó de l'organització va coincidir amb una dedicació més intensa al teatre o a la paròquia.

Tornant a la llista de dades anterior, cal remarcar que la segona circumstància més esmentada, coincident amb la baixa, ve constituïda pels problemes interns del centre o per qüestions relacionades directament amb aquest. Ja a una certa distància, segueixen les circumstàncies de raons familiars, estudis, treball i servei militar. És d'interès saber que l'ingrés en un partit polític o la participació en una associació de veïns no revesteix cap mena de força a l'hora d'avaluar les circumstàncies coincidents amb les baixes, ja que només obté un 1.9% de puntuació. Finalment, cal afegir que el grup d'enquestats que no contesten la pregunta és força nombrós (18%). El motiu pel qual no ho fan és perquè no existeix cap circumstància especial o simplement perquè no saben què contestar.

No s'observen diferències apreciables en les tres organitzacions. El que sí s'adverteix és una gran incidència de les característiques de la població estudiada en la contesta que es refereix a les raons de tipus familiar. Concretament, les noies adueixen més freqüentment aquesta circumstància que no pas els nois. El mateix es pot dir dels casats en comparació dels solters i dels joves amb estudis primaris o mitjans respecte dels que tenen un grau d'instrucció superior.

També existeixen altres circumstàncies, les quals coincideixen amb la baixa d'un grup específic de monitors i caps. Per exemple, tenim que el servei militar esdevé un factor concurrent per a molts nois. Igualment es pot dir del treball i dels estudis per a molts joves solters. En últim terme, resta comentar que els entrevistats amb un nivell d'estudis superior manifesten que els problemes interns dels seus centres no van afectar tant la seva decisió de deixar l'organització com els nois amb un grau inferior d'instrucció.

Si és d'interès saber quins són els factors coincidents amb la baixa de monitors o caps, també pot ser útil conèixer el que realment ha substituït la dedicació a l'Escoltisme o Colònies. Quant aquest reemplaçament, les dades següents donen al lector una visió de conjunt:

Més dedicació al treball	14.0
Més dedicació a l'estudi	15.5
Més acció cívica i política	12.9
Més cultiu personal	9.1
Una mica de tot	16.7
No ha estat substituït per res en concret	17.4
Dedicació a d'altres organitzacions de joventut	4.4
Altres respostes i no contesten	<u>9.7</u>
Total	100 (471)

Un 17% dels qui ho han deixat reconeixen que la seva anterior dedicació a les organitzacions estudiades no ha estat substituïda per res en concret i un 16% manifesten que "per una mica de tot". En proporcions molt semblants - que oscil·len entorn del 14% dels ex-dirigents -hi ha hagut una substitució a favor de l'estudi, el treball i la política. En aquesta distribució percentual adquireixen menys importància numèrica els apartats que es refereixen als apartats culturals i el trasvasament a altres entitats dedicades a la joventut, excloent les ja estudiades.

En aquest apartat sobre les circumstàncies que acompanyen les baixes s'han estudiat en primer lloc els factors coincidents amb l'abandó de l'organització per part dels dirigents i, en segon lloc, el que realment ha reemplaçat l'anterior dedicació a l'Escoltisme i a Colònies. Si s'estableix una comparació entre les distribucions percentuals d'aquestes dues qüestions, es pot advertir que les coses que no semblaven importants en el moment de deixar l'entitat, adquireixen un valor més gran quant es parla de les activitats que han substituït la tasca de cap o monitor. La manera d'expressar-se dels enquestats sembla indicar que no van deixar-ho per aquelles causes, però que la baixa ha reportat una major dedicació al treball, a l'estudi i, sobretot, a la política o l'acció cívica.

April 1927

Capítol VII - PARTICULARITATS DE CADA INSTITUCIÓ

La presentació feta fins ara dels resultats obtinguts en aquesta investigació contempla fonamentalment de forma global o unitària les característiques comunes de les tres institucions estudiades. Aquesta visió de conjunt no exclou que, quan s'escau, es facin referències específiques a les particularitats de cada moviment, que resten, però, disperses al llarg del text. Per tal de facilitar una visió més detallada de les característiques diferencials de cada institució i d'obtenir al mateix temps una panoràmica comparativa entre elles, hem elaborat el quadre sinòptic que segueix. Així adquireixen més relleu aquells trets en els quals cada una de les tres entitats es distancia de les altres.

QÜESTIONS		ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl. d'E.
Població entrevistada	Actuals caps:	36.7% (115)	Actuals caps:30.4% (17)	Actuals monitors:51.1% (245)
	Ex-caps:	63.3% (198)	Excaps: 69.6% (39)	Ex-monitors: 48.9% (234)
	Total:	100.0% (313)	Total: 100.0% (56)	Total: 100.0% (479)
Edat dels entrevistats	Augmenten fins a 19 anys	Augmenten fins a 21 anys	Augmenten fins a 24 anys	Augmenten fins a 19 anys.
	Disminueixen fins a 24 anys.	Disminueixen fins a 24 anys.	Disminueixen fins a 24 anys.	Disminueixen fins a 24 anys.
	Edat més freqüent: 19 anys.	Edats més freqüents:20, 21 anys.	Edat més freqüent: 19 anys.	Edat més freqüent: 19 anys.
Sexe	Nois:	46.6%	Nois: 53.6%	Nois: 52.6%
	Noies:	53.4%	Noies:46.4%	Noies:47.4%
	Existeix majoria de noies.	Existeix majoria de noies.	Existeix majoria de nois.	Existeix majoria de nois.
Estat civil	Entitat amb més joves	Entitats actualment	Enquestats actualment	Enquestats actualment
	enquestats que actualment són casats (14.1%)	casats: 11.7%	casats: 8.9%	casats: 8.9%
Lloc de naixement	Nascuts al Barcelonès:	Nascuts al Barcelonès: 33.2%	Nascuts al Barcelonès: 87.5%	Nascuts al Barcelonès: 47.4%
	Nascuts resta de Catalunya:	61.9%	Nascuts resta de Catalunya: 7.1%	Nascuts resta de Catalunya: 45.9%
	No nascuts a Catalunya:	4.8%	No nascuts a Catalunya: 5.4%	No nascuts a Catalunya: 6.7%
			Té el percentatge més baix de nascuts a la resta de Catalunya.	Conté una lleugera porció més alta d'immigrants.

QÜESTIONS	ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl.d'E.
Comarca de residència oficial	Barcelonès: 33.2% Altres comarques: 66.8%	Barcelonès: 45.9% Altres comarques: 12.5% La categoria "altres comarques" només inclou el Maresme i el Gironès.	Barcelonès: 87.5% Altres comarques: 12.5%
Comarca de residència complementària	Barcelonès: 13.7% Altres comarques: 14.1%	Ningú no té residència complementària	Barcelonès: 5.8% Altres comarques: 3.9%
Ocupació principal	Fonamentalment estudien: 30.3% Fonamentalment treballen: 47.6%	Fonamentalment estudien: 26.8% Fonamentalment treballen: 48.3%	Fonamentalment estudien: 36.1% Fonamentalment treballen: 41.3% Entitat amb el percentatge més alt d'estudiants i el més baix de joves que treballen.
Professió dels enquetats	Ensenyants: 11.8% Empleats: 33.2%	Ensenyants: 10.7% Empleats: 41.1% Entitat en la qual abunden més els empleats i similars.	Ensenyants: 20.3% Empleats: 28.8% Entitat amb més joves dedicats a l'ensenyança de forma professional.
Llengua parlada a casa	Catalano-parlants: 87.6% Castellano-parlants: 8.6% Proporció més alta de catalano-parlants.	Catalano-parlants: 82.1% Castellano-parlants: 12.5%	Catalano-parlants: 80.4% Castellano-parlants: 13.8% Proporció més alta de castellano-parlants.

QÜESTIONS	ME/GSJ		ESC.CAT.		C.-Cl.d'E.	
	Fonamentalment ca- talà:	Fonamentalment ca- talà:	Fonamentalment ca- talà:	Fonamentalment ca- talà:	Proporció més baixa d'en- questats que contesten "bà- sicament català".	
Llengua parlada al Centre o Agrupament	93.9%	94.7%				
Any d'accés al càrrec	Cada any de 1969 a 1974 presenta una proporció més alta de nous accesos que en el precedent. El 1973 respecte a 1972 gai- rebé dobla el nombre de caps.	Té una distribució de percentatges molt ir- regular. Els percentat- ges més alts són els dels anys 1972 i 1974.			Cada any de 1969 a 1974 presenta una proporció més alta de nous accesos que en el precedent. Entre 1971 i 1972 gairebé dobla el nombre de monitors/es.	
Etales passades en la institució	4 i 3 etapes:34.8% 2 i 1 etapes:32.6% cap etapa: 32.6% No existeix majoria en cap dels grups d'etapes.	4 i 3 etapes:67.9% 2 i 1 etapes:26.8% cap etapa: 5.4% La majoria ha passat per 4 i 3 etapes.			3 etapes: 7.5% 2 etapes: 18.2% 1 etapa: 25.3% cap etapa: 49.1% La majoria no ha passat per cap etapa.	
Durada de la dedicació	La proporció més alta cor- respon als 2 i 3 anys de dedicació.	La proporció més alta correspon als 1 i 2 anys de dedicació.			La proporció més alta cor- respon als 3 i 5 anys de de- dicació; per tant els joves de Colònies tendeixen a de- dicar més anys a la seva entitat que no pas els caps escoltes.	
Activitats més impor- tants					Els monitors valoren més que els caps escoltes la dedicació a la seva institució	

QÜESTIONS		ME/GSJ	ESC.CAT.	C.-Cl.d'E.
Ubicació de les amistats dels ex-dirigents quan estaven en actiu	Predomini d'amics a dintre: 39.1% Predomini d'amics a fora: 60.2%	Predomini d'amics a dintre: 35.8% Predomini d'amics a fora: 64.0%	Predomini d'amics a dintre: 47.8% Predomini d'amics a fora: 50.8% Els ex-monitors tenien més amics a dintre l'entitat que no pas els ex-caps escoltes, quan tots estaven en actiu.	
Festeig	En un 21% dels casos el festeig és anterior al càrrec.	Un 71.8% festejen amb algú de les tres organitzacions.	Només en un 10% dels casos el festeig és anterior al càrrec.	
Afiliació en associacions.	Un 63.8% festejen amb algú de les tres organitzacions. Assoc. cultural i artística: 23.3% Assoc. religiosa: 6.7% Assoc. política: 11.7% Assoc. d'ajuda social: 6.1%	Un 71.8% festejen amb algú de les tres organitzacions. Assoc. cultural i artística: 16.1% Assoc. religiosa: 1.8% Assoc. política: 16.1% Assoc. d'ajuda social: 14.3% Comparativament és l'entitat amb més afiliats a associacions de tipus polític i d'ajuda social.	Un 65.0% festejen amb algú de les tres organitzacions. Assoc. cultural i artística: 29.0% Assoc. religiosa: 15.7% Assoc política: 7.7% Assoc. d'ajuda social: 5.4% Comparativament és l'entitat amb més afiliats a associacions culturals i artístiques i religioses.	

QÜESTIONS

ME/GSJ

ESC.CAT.

C.-Cl. d'E.

Influència de les entitats sobre les postures polítiques dels seus dirigents

Influència forta: 12.2%
Influència regular:32.2%
Influència escassa:53.1%
Influència més intensa en l'Escoltisme que no pas a Colònies.

Influència forta: 8.1%
Influència regular: 22.5%
Influència escassa: 68.1%

Influència de les entitats sobre les postures religioses dels seus dirigents.

Influència forta: 8.6%
Influència regular:28.8%
Influència escassa:60.1%
Influència forta: 3.6%
Influència regular: 7.1%
Influència escassa:89.3%
Entitat que exerceix menys influència en les actituds religioses dels seus dirigents.

Influència forta: 12.5%
Influència regular: 25.1%
Influència escassa: 60.3%

Situació religiosa en esdevenir dirigents

Convicció religiosa personal: 19.5%
Indiferents, agnòstics, i ateus: 14.4%

Convicció religiosa personal: 19.6%
Indiferents, agnòstics i ateus: 31.0%
Proporció molt més elevada de dirigents indiferents, agnòstics i ateus.personal que els caps escoltes.
Convicció religiosa personal: 30.3%
Indiferents, agnòstics i ateus: 14.1%

Situació religiosa actual

Convicció religiosa personal: 26.8%
Indiferents, agnòstics i ateus: 23.6%

Convicció religiosa personal: 10.7%
Indiferents, agnòstics i ateus: 66.1%
Proporció molt més elevada de caps indiferents, agnòstics i ateus.
Convicció religiosa personal: 39.7%
Indiferents, agnòstics i ateus: 25.3%
Proporció molt més elevada de convicció religiosa personal.

QUESTIONS	ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl. d'E.	
Vivència de les creences religioses	Sol/a : 48.1% Comunitat cristiana: 7.8% Parròquia: 7.8% Menys participació en comunitats cristianes i parròquies que no pas Colònies.	Sol/a : 53.3% No n'apareix cap intergrat a comunitats cristianes ni a parròquies. Comparativament abunden més els que viuen la fe en solitari.	Sol/a : 32.0% Comunitat cristiana: 23.2% Parròquies: 12.3% Abunden més els qui estan connectats amb comunitats cristianes i parròquies que no pas l'Escoltisme.	
	Relacions sexuals amb intenció de matrimoni	Permissibles: 27.5% Convenients: 52.1%	Permissibles: 12.5% Convenients: 76.8% D'aquí se'n desprèn que els Escoltes Catalans tenen una opinió més favorable que els joves de les altres dues entitats.	Permissibles: 26.5% Convenients: 52.4%
	Relacions sexuals sense intenció de matrimoni	Permissibles: 33.9% Convenients: 31.6%	Permissibles: 33.9% Convenients: 57.1% També en aquest cas els Escoltes Catalans tenen una opinió més favorable.	Permissibles: 30.5% Convenients: 25.9%
Valors més impulsats pels moviments	Valors més destacats: natura catalanitat respecte a l'altre treball d'equip ús de la llibertat i la responsabilitat desig de millorar la societat	Valors més destacats: treball d'equip desig de millorar la societat natura ús de la llibertat i la responsabilitat catalanitat respecte a l'altre treball d'equip ús de la llibertat i la responsabilitat desig de millorar la societat	Valors més destacats: respecte a l'altre treball d'equip ús de la llibertat i la responsabilitat diàleg desig de millorar la societat gust per la feina ben feta	

QÜESTIONS	ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl. d'E.
Valors més impulsats pels moviments (continuació)	Valors poc impulsats: sentit religiós cura del propi cos sentit del risc convivència entre sexes eficàcia sentit de l'humor acceptació d'un mateix optimisme	Valors poc impulsats: sentit religiós sentit del risc gust per la feina ben feta cura del propi cos	Valors poc impulsats: sentit religiós cura del propi cos catalanitat eficàcia convivència entre sexes optimisme sentit del risc
Defectes atribuïts a les organitzacions	Defectes que més destaquen: idealisme-romanticisme molta teoria-poca pràctica	Defectes que més destaquen: predomini de les preferències dels nois molta teoria-poca pràctica	Defectes que prenen un cert relleu: idealisme-romanticisme inconstància desorganització excés de teoria
	Altres defectes destacats: dirigisme-autoritarisme inconstància inconseqüència desorganització autosuficiència intel.lectualisme superficialitat	Altres defectes destacats: idealisme-romanticisme desorganització dirigisme-autoritarisme superficialitat autosuficiència excessiu catalanisme	

QUESTIONS	ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl. d'E.
Maduresa dels Agrupaments i Centres d'Esplai	Només la tenen alguns centres: 51.8% En general no existeix: 32.3%	Només la tenen alguns centres: 50.0% En general no existeix: 33.9%	Només la tenen alguns centres: 57.4% En general no existeix: 26.9% Els enquestats d'aquesta entitat tenen una opinió més positiva que no pas els caps escoltes.
Ampliació de l'activitat dels Clubs d'Esplai i dels Agrupaments	No hi està d'acord: 25.9% Tots no, en tot cas només alguns: 27.5% Hi està d'acord: 32.3% Opinió molt dividida.	No hi està d'acord: 26.8% Tots no, en tot cas només alguns: 23.2% Hi està d'acord: 41.1% Predominen els que hi estan d'acord.	No hi està d'acord: 15.2% Tots no, en tot cas només alguns: 23.6% Hi està d'acord: 49.1% Predominen encara més els que hi estan d'acord.
Dedicació als Centres d'Esplai o Agrupaments per part dels caps o monitors	A temps parcial: 37.7% A temps total i professionalitzada: 50.2% Predominen els que contesten a temps total, però no destaquen tant com en les altres dues entitats.	A temps parcial: 23.2% A temps total i professionalitzada: 64.3% Predominen els Escoltes Catalans que contesten a "temps total....".	A temps parcial: 18.6% A temps total i professionalitzada: 76.8% Predominen clarament els joves que opinen a "temps total....".
Possible dedicació personal	sí : 21.4% no : 31.0% hi són contraris: 24.6% Predominen els que es neguen a participar.	sí : 23.2% no : 37.5% hi són contraris: 21.4% Predominen els que es neguen a participar.	sí : 41.5% no : 32.4% hi són contraris: 8.1% La majoria de monitors enquestats es mostren disposats a participar plenament en aquesta iniciativa.

QUESTIONS	ME/GSJ	ESC. CAT.	C.-Cl. d'E.
Total d'actuals dirigit- gents entrevistats	115 (100%)	17 (100%)	245 (100%)
Actuals dirigits que tenen la intenció de continuar la seva tasca	96 (83,4%)	10 (58.8%)	200 (81.6%)
Actuals dirigits que tenen la intenció de deixar la institució	19 (16.5%)	7 (41.1%)	45 (18.3%)
Motius per a deixar de ser cap o monitor	No m'agrada: 12.0% M. personals: 21.2% Qüestions internes del centre: 10.6%	No m'agrada: 21.7% M. personals: 28.2% Qüestions internes del centre: 6.5% Els Escoltes Catalans contesten amb més fre- qüència que els joves de les altres entitats "no m'agrada" i "motius personals".	No m'agrada: 17.5% M. personals: 13.6% Qüestions internes del centre: 14.3% Els monitors consultats addeixen més freqüentment "qüestions internes del centre".

REFLEXIONS FINALS

Abans de cloure la presentació dels resultats d'aquest estudi sobre Colònies d'Estiu i Escoltisme a Catalunya s'imposen algunes reflexions de conjunt. No pretenem pas donar-los-hi la categoria de veritables conclusions científiques puix no ens ho permet el nivell de recerca, fonamentalment exploratiu i descriptiu, en què ens hem hagut forçosament de situar. Limitacions externes -bàsicament econòmiques- d'aquest estudi no han permès plantejaments més ambiciosos. Tampoc no hi ha ajudat gaire un factor d'un altre ordre: la manca de treballs al nostre país sobre aquestes o similars institucions; cas d'existir, haurien facilitat una labor més precisa i polaritzada a partir d'hipòtesis més elaborades. En plantejar-nos aquest estudi, més que de veritables hipòtesis, hem partit d'una simple bateria de preguntes formulades després d'àmplies converses amb alguns responsables de les institucions estudiades.

No obstant tot això, res no impedeix que al final de la nostra exposició intentem de senyalar els punts més destacables d'entre l'aplec de dades que acabem de presentar i que, amb la modèstia que aquestes exigeixen, responguem, si més no parcialment i provisional, a algunes preguntes formulades a l'inici d'aquest treball. En fer-ho, no ens estarem pas de llençar noves preguntes.

La majoria de reflexions que farem valen per a les tres organitzacions estudiades. Malgrat les diferències observades que en alguns punts són considerables, hom constata àmplies semblances entre les entitats objecte d'aquest treball.

Importància numèrica de les institucions estudiades

Començarem destacant el volum quantitatiu dels efectius de les tres organitzacions juvenils analitzades. Entre totes tenien l'any 1974 més de 4.000 monitors i caps. Vist el ritme d'aug

ment que es desprèn de les nostres dades, no sembla pas exorbitat avaluar-los per a 1977 en més de 5.000. Això equival a afirmar que s'enquadren en aquestes organitzacions uns 30.000 infants i adolescents escampats arreu de Catalunya. Es tracta, doncs, d'organitzacions de veritable envergadura, sens dubte les més notables del país en el seu ordre. La seva importància s'incrementa si hom pensa que els infants i adolescents amb què compten no són simples afiliats, com succeeix en altres organitzacions que mantenen amb molts dels seus socis un contacte relativament llunyà i esporàdic. En el nostre cas es tracta, gairebé sempre, de veritables grups vius i permanents, amb activitats constants i contactes com a mínim setmanals. En el pitjor dels casos existeixen, almenys, convivències prolongades i intenses durant 10 ó més dies d'estiu. Tant la quantitat de persones que passa per aquestes institucions en tasques de responsabilitat o de simple participació, com la intensitat de relacions i de contactes és realment remarcable.

Concentració a l'àrea barcelonina

Observant la seva repartició geogràfica, hom s'adona de seguida que la majoria d'efectius d'aquestes institucions es concentra en el territori comprès en l'àrea metropolitana de Barcelona. Cinc de les sis comarques enterament incloses en l'Àrea (Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental i Oriental, Maresme i Garraf) acaparen prop de tres quartes parts dels efectius totals de Colònies i Escoltisme, i una sola d'aquestes demarcacions -el Barcelonès- se n'emporta gairebé la meitat.

A primer cop d'ull aquesta concentració pot semblar excessiva i en detriment de la resta de comarques de Catalunya. Però, mirat des d'aprop, no ho és tant. Millor dit, sí que ho és, però no per culpa d'aquestes institucions sinó pel desequilibri general que existeix en la ubicació geogràfica de la població catalana, més del 70% de la qual viu concentrada en les cinc comarques esmentades. Pel que fa, doncs, a l'àrea metropolitana de Barcelona, les institucions estudiades reflecteixen simplement